

Informacijska družba se je že začela

Dnevi računalništva na Dolenjskem pritegnili nekaj tisoč ljudi

NOVO MESTO — »Dnevi računalništva na Dolenjskem«, ki so od 10. do 15. aprila v prostoru centra usmerjenega izobraževanja »Boris Kidrič« v Novem mestu pritegnili nekaj tisoč obiskovalcev, so minili v znamenju spoznanja, da se je tako imenovana informacijska družba začela že tudi na Dolenjskem. Da je tako, pričajo tudi nekatere prireditve v okviru dnevov, med njimi okrogla miza na temo Slovenija-informa-

● Včeraj se je tu sestel organizacijski odbor za pripravo računalniških dni v Posavju pri Medobčinski gospodarski zbornici. Razstavljalci opreme bodo Birostroj Maribor, Iskra Delta, Mladinska knjiga in ZOTK Slovenije. Gozdno gospodarstvo Brežice in POZD Regulator Brežice bosta predstavila uporabo svojih računalnikov 25. aprila med 10. in 13. uro, sevnjska Lisea in Jutrarnjka pa bosta prikazali uporabo svojih računalnikov in poslovni informatiki obiskovalcem 25. aprila med 10 in 13. uro.

cijska družba (predaval je dr. Emil Milan Pintar), dolenski poklicni informatikarji so imeli zbor, na katerega je prišlo čez 50 strokovnjakov, ustanovili so društvo informatikarjev in računalnikarjev itd. Od tako imenovane paše za oči velja omeniti 5 računalnikov Partner, ki so demonstrirali poslovno uporabo za manjša podjetja, eden med njimi samo grafične možnosti. Veliko pozornost so požele tudi bolj ali manj originalne rešitve dolenskih profesionalnih uporabnikov računalnikov, mladina pa se je seveda gnetla okoli osebnih računalnikov, ki so prikazali igrice in tudi praktične primere uporabe. Dnevi so se končali z nedeljskim razgovorom, ki ga je vodil Erik Vrenko, predsednik republiškega komiteja za znanost in tehnologijo. Udeleženci so govorili o znanosti, edini alternativi razvoja.

SPREJEM ŠTAFETE

NOVO MESTO — Osrednja prireditev ob sprejemu zvezne štafete v novomeški občini bo v nedeljo, 21. aprila, ob 16. uri na stadionu bratstva in enotnosti. Za to priložnost bodo taborniki področne zveze za Dolenjsko in Bela krajina postavili propagandni tabor. S svojo aktivnostjo se bodo ob tej priložnosti predstavili članici jamarji, gasilci, kolesarji, program na osrednji tribini pa bodo spletili učenci glušbene šole Marjana Kazine, KUD osnovnih in srednjih šol, pripadniki JLA in drugi. Zvezno štafeto bodo novomeški mladinci prejeli ob 16.30 od črnomaljskih v Dolenjski Toplicah ob 19.15 pa jo bodo na Prekopu izročili mladincem krške občine. Med potjo se bo zvezna štafeta za krajši čas ustavila še v Dolenjskih Toplicah, Sevnici, Prečnu, na Ratežu v Mokrem polju in Sentjerneju.

IMAMO OSEM PRAVIC?

Naše pravosodje je na težkem izpitu. Ne le, da se je zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja in težkih ekonomskih razmer povečalo število kršiteljev, ampak je nenadoma postala vprašljiva, vsaj kar zadeva gospodarske prestopke, tudi realnost predpisov in enotnost kazenskega pregona.

Izgovorov obtoženih, da v postopku niso enakopravni, da so po republikah različni merila za pregon, ne gre jemati za nekaj, kar je za lase privlečeno, kajti za njimi stojijo tudi izjave raznih funkcionarjev. In če resnično želimo imeti enotno jugoslovansko urišče, potem moramo enakopravnost zagotoviti tudi pri pregonu, to pa ne more in ne sme biti le stvar pravosodja. Nobena skrivnost ni, da v različnih republikah iste predpise različno tolmačijo, da skušajo zaradi »višjih interesov« tako ali drugače vplivati na pravosodje, da temu ali onemu gospodarskemu kršitelju pogledajo skoz prste. Ne dvomimo, da je bilo pravosodje takšnim pritiskom večinoma kos pa vendar. Če so sprejeti predpisi resnični odsev razmer, v kakršnih živimo in delamo, jih moramo dosledno uveljavljati povsod. Sicer se raje vprašajmo o njihovi ustreznosti in koristnosti.

B. BUDJA

CVET RAKETARSTVA NA LISCI

SEVNICA — Sevnjski ARK Vega bo ob svoji petindvajsetletnici od danes do sobote gostitelj 5. simpozija o astronautiki in raketni tehniki na Lisci. Tako kot predhodna štiri leta, se bodo tega posvetovanja udeležili najvidnejši jugoslovanski strokovnjaki. Svoj referat je med drugimi napovedal generalpolkovnik dr. Zlatko Rendulič, sodelovala bo vrsta strokovnjakov iz Sarajeva, Zagreba, Titograda, Celja in domačini. Na Lisci bo prišel tudi dr. Ladko Doleček, izvršni sekretar v CK ZKJ in predsednik Zveze astronautično raketnih organizacij Jugoslavije. Republiški sekretar za ljudsko obrambo Martin Košir bo jutri ob 10. uri odprl skromne prostore ARK Vage v Sevnici, in sicer v nekdanji Zupančičevi hiši. Ob 11. uri bo na Lisci zanimiv dogodek za protitočno obrambo; vsi proizvajalci teh raket v državi bodo izvedli poskusno izstrelitev.

SPOMIN NA PADLE ŽELEZNIČARJE — Pred spominsko ploščo padlim železničarjem na peronu postaje Novo mesto je bila 12. aprila svečana komemoracija ob dnevu železničarjev, ki so jo pripravili mladi iz ŽTO skupaj s pionirji o. š. XII. SNOUB iz Bršljina, vojaški ansambel in pevski zbor »Dušan Jereb«. S slovesnostjo je delegacija odnesla spominski venec na Kramarjevo zidnico v Karlovce. Uro kasneje je bila slovesnost ob prazniku železničarjev v Domu JLA, kjer so železničarjem-jubilantom za njihovo 10- in 20-letno neprekinjeno delo pri železnici podelili jubilejna priznanja. (Foto: J. Pavlin)

Ljudem povrniti zaupanje vase

S posveta o razvoju kmetijstva in gozdarstva na območju Žumberak—Gorjanci

KRŠKO — Kmetijstvo območja Žumberak—Gorjanci je sestavina gospodarstva Jugoslavije, obeh republik in vseh osmih občin, ki so ga dolžne v povezavi z gozdarstvom, turizmom in drugimi tudi razvijati.

Tako so sklenili na petkovem sektorskem posvetu v Krškem. Pospeševanje kmetijstva je hkrati skrb za poselitev, za varstvo kmetijskih zemljišč in ohranitev podobe krajine. Rajonizacija naj uveljavi proizvodne možnosti, v hribovitem svetu živino-

rejo, v prigorju vinogradništvo z usmeritvijo v kakovostno, sortno pridelavo, v nižinskem svetu pa poljedelstvo. Govedorčja na osnovi intenzivne travniške pridelave naj bo osnovna proizvodna usmeritev. Pašo na travniškem svetu, ki zaradi razgibanosti ali oddaljenosti ni primeren za košnjo, kaže uporabiti v večji meri kot doslej. V ravninskih predelih kaže pospeševati tudi pridelovanje tržnih poljščin.

P. PERC

30 LET BELTA

ČRNOMELJ — Tukajšnji Belt praznuje letos 30-letnico delovanja, poleg tega pa poteka letos tudi 65 let, odkar se je v Črnomlju začelo razvijati hvarstvo. Osrednja proslava ob teh dveh jubilejih bo sicer šele 14. septembra na Vinici, vendar pa bodo v Beltu ob treh praznovanjih pripravili številna športna tekmovanja in kulturne prireditve, ki se bodo vrstile vse leto.

V petek in soboto bo še suho, v nedeljo popoldne so možne padavine.

Podelili male Kidričeve nagrade

Letos za raziskovalno delo nagrajenih kar 38 učencev SŠTZU

NOVO MESTO — Srednja šola tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič je tudi v tem šolskem letu razpisala male Kidričeve nagrade. Strokovna komisija je dobila v ocenitev trideset raziskovalnih nalog, ki so jih učenci izdelali pod vodstvom mentorjev. Najboljše naloge so nagradili, male Kidričeve nagrade pa so podelili minuli četrtek ob dnevu šole na slovesnosti, ki se je je udeležila tudi Zdenka Kidrič, v novomeški športni dvorani.

Prvo nagrado so si prislužili: Mario Zec in Damir Vrančič za »Instrument za testiranje trasistorjev«, Boris Lavrič in Stane Hribar za »Preračun transistorskih izgub«, Matjaž Jakljevič za program »Van Gogh«, Goran Makar

in Andrej Škrinjar pa za »Prezračevanje podstrešnih prostorov 6. trakta SŠTZU«.

Drugo nagrado so dobili: Roman Udovič in Stane Hribar za »Možnost uporabe sončne energije na SŠTZU Boris Kidrič«, Vladimir Banč, Martin Pungertar, Marko Gorjup, Samir Hodžič, Mateja Kure in Robert Šali za »Pridobivanje metana in biomase«, Jože Arh, Alenka Pate, Zlata Dragan in Brigita Barbo za »Prehrano srednješolcev v Novem mestu«, Slavko Jarc in Marko Lukšič za »Elektronsko pravilnostno zabelo«, Vili Božič, Aleš Dravince in Jure Goršek za »Opremo šolskega studia«.

Trečo nagrado so dobili: Mitja Košak in Tomaž Drenik za »Merilnik elektromagnetnega polja« ter Alenka Sever, Alen Čatovič, Tomaž Dražumerič, Suzana Čulig, Polona Kecek, Saša Pajk in Hinko Urbančič za »Ogrožene živalske vrste na Dolenjskem«.

Posebno nagrado so dobili učenci Rafko Ogulin, Matija Zalec in Hinko

Bahor za nalogo »Leksika Bele krajine«. Ob tej priložnosti so podelili tudi nagrade in priznanja učencem za

NAGRADA SPODBUJA RAZISKOVANJA — Med štirimi prvimi malimi Kidričevimi nagradami je bila tudi naloga »Instrument za testiranje tranzistorjev«, ki sta jo izdelala Mario Zec in Damir Vrančič. Nagrado jima je izročil ravnatelj šole Boštjan Kovačič.

sodelovanje pri raznih natečajih in na tekmovanjih.

I. Z.

Volilne priprave v teku

MS SZDL za Dolenjsko o pripravah na volitve

NOVO MESTO — Priprave na volitve, ki bodo prihodnje pomlad, so na Dolenjskem v polnem teku. Vsešt-

branijo, je več, od pomanjkanja časa zaradi popoldanskega dela do nezanimivosti za to delo, posebno tam, kjer vlada občutek, da je za tako vse vnaprej odločeno. Svoje je naredilo tudi ozračje negativnega odnosa do funkcionarjev, ki da so vsi zanič, so za vse krivi itd.

V vseh okoljih naj bi v začetku priprav na volitve ocenili in analizirali delo sedanjih delegacij ter pripravili predlog, katere delegacije bodo volili. Za kadrovanje si ni treba izmišljati novih meril, le vsa že sprejeta je treba uveljaviti. V občinah morajo takoj pripraviti pregled možnih kandidatov za posamezne funkcije za regijo in republiko.

Z. L. — D.

BERITE DANES

na 2. strani:

● Resno k zadnjemu poskusu v IMV

na 3. strani:

● Ocena letnika 84

na 6. strani:

● Koliko je kdo lani zaslužil

na 8. strani:

● Se lahko iz napak kaj naučimo?

na 9. strani:

● Pionirju pač ne kaplja na glavo

na 10. strani:

● Sodobni ptički brez gnezda

na 11. strani:

● Rak ne pomeni več gotove smrti

na 12. strani:

● Sovraštvo končano z ubojem

na 20. strani:

● Strah in negotovost ob Krupi

B. M.

Prvenstvo bo odprl Marjan Rožič

Tiskovna konferenca organizatorjev Bakopa

LJUBLJANA — Prejšnji teden je bila v prostorih Tovarne zdravl Krka v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri so se zbranim novinarjem predstavili organizatorji letošnjega balkanskega kolesarskega prvenstva, ki bo med 4. in 7. julijem v Novem mestu, Metliki in Črnomlju.

Organizatorji so prisotne, med katerimi je bil tudi zvezni kapetan jugoslovanskega kolesarskega reprezentance Franca Hvastija, seznanili z dosežajem potekom priprav na to največjo športno prireditev doslej v tem delu Slovenije, hkrati pa odpravili še zadnjih nekaj nejasnosti. Znano je, da bosta obe mladinski ekipa in posamezna dirka potekala na krožni progi Novo mesto — Otočec—Ratež—Slatnik—Novo mesto. Prav ob tem velja zapisati še besede Franca Hvastija, ki je kot poglavitve cilje naše reprezentance v letošnji sezoni navedel uspešne nastope na dirki po Jugoslaviji, na svetovnem in seveda balkanskem prvenstvu, pri tem pa, kar je za Dolenjce najbolj zanimivo, povedal, da sta za člansko reprezentanco predvidena tudi Sandi Papež in Jože Smole.

Za konec še tole: slavnostna otvoritev prvenstva bo 3. julija ob 18. uri na novomeškem Glavnem trgu, BAKOP pa bo odprl Marjan Rožič, predsednik zvezne konference SZDL Jugoslavije.

B. B.

Recepta za mladinsko delo ni

Črnomaljske mladince obiskal Robert Črne, predsednik RK ZSMS — Pohvala novemu vodstvu

ČRNOMELJ — Pretekli teden so črnomaljsko občino obiskali Robert Črne, predsednik republiške konference ZSMS, Tone Anderlič, sekretar republiške konference mladine, ter Borut Šuklje, član predsedstva te organizacije. Člani vodstva črnomaljske mladine so goste najprej seznanili s svojim delom, v Semicu pa so si gostje ogledali Iskro in se zadržali v pogovoru s tamkajšnjimi mladinci.

Medtem ko je občinski komitej ZKS v obdobju 1983-1984 ocenil delo mladine kot neustrezno, pomanjkljivo, predvsem zaradi neprimerne kadrovske zasedenosti, se je v zadnjem letu, odkar je bilo izvoljeno novo vodstvo, delo izboljšalo. Toda četudi je v letu dni uspelo prebuditi delo v osnovnih organizacijah, ki so bile prej v večini le na papirju, s tistimi v delovnih organizacijah še vedno niso zadovoljni. V krajevnih skupnostih je še prepoznava miselnost, da je mladina tista, ki bo samo pripravljala proslave, kopala jarke ipd. Mladim očitajo nestrpnost, vendar pa je očitno upravičena, saj se njihove pobude prepočasno uresničujejo. Dokaz za to je iskanje mladinskega prostora v Črnomlju.

Črne je pohvalil črnomaljske mladince, da so se lotili reševanja problemov na pravem koncu, v osnovnih organizacijah, vendar pa se ne smejo ukvarjati le z mladinsko problematiko. »Čeprav republiška konferenca ne more dati receptov o delu, je prav tako res, da mladini ne bomo mogli privabljati s preživetimi oblikami,« je prepričan predsednik slovenske mladine.

B. M.

POHVALA MLADINI — Pretekli teden so črnomaljske mladince obiskali Robert Črne, predsednik republiške konference ZSMS (na sredini), Tone Anderlič, sekretar RK ZSMS, in član predsedstva RK Borut Šuklje. Črnomaljsko mladinsko vodstvo jih je seznanilo z enoletnim delom in tudi težavami, gostje pa so pohvalili spremembe pri delu črnomaljske mladine, ki so zlasti v zadnjem času očitne. (Foto: M. Bezek)

Ob zaostrenih socialnih vprašanjih

Kakšna politika?

LJUBLJANA — Doslej je tudi pri nas, podobno kot povsod po svetu, veljalo pravilo, da je podlaga socialne varnosti delo. Zato smo si prizadevali, da bi vsem delovno sposobnim prebivalcem zagotovili možnosti za produktivno delo. V skladu s temi prizadevanji smo uravnavali tudi socialno politiko: varstvo, vzgojo in usposabljanje otrok, da bi tako čim bolj zmanjšali razlike, ki nastajajo zaradi različnih materialnih možnosti družin, s tem pa čim bolj izenačili pogoje pri vstopu v življenje celotne mlade generacije. S pojmom »delo« smo kajpak mislili predvsem na družbeno organizirano delo s sredstvi v družbeni lasti. Zato smo največ skrbj posvečali ustvarjanju možnosti za zaposlitev v združenem delu. Stopnja nezaposlenosti znaša v Sloveniji manj kot 2% in je med najnižjimi v svetu. Hkrati pa so pri nas prav prizadevanja, da bi zagotovili čim večjo zaposlenost, ovirala korenitejša sprememba proizvodnih in delovnih procesov, kar bi nedvomno marsikje lahko bistveno zmanjšalo število zaposlenih.

In tako se zdaj, odkar se resno ubadamo s stabilizacijo, zastavlja vprašanje, kako uskladiti težnjo po polni zaposlenosti na eni strani in težnjo po moderni, tehnološko naprednejši proizvodnji na drugi. Prestrukturiranje, prehod na računalsko vodeno in robotizirano proizvodnjo je povsod po svetu spremljal velik porast nezaposlenosti. Nekateri teoretični vidiki tako imenovano stalno nezaposlenost kot nujno sestavino moderne družbe nasploh. Ali je takšna vizija prihodnosti za nas sprejemljiva?

Do nedavnega smo si tudi prizadevali, da bi z ukrepi socialne politike podpirali temeljno načelo nagrajevanja po delu in rezultatih dela. Ukrepi socialne politike naj ne bi podirali razmerij v delitvi, hkrati pa tudi ne bi smeli omogočati, da bi nekdo, ki pridobiva pomoč po načelih vzajemnosti in solidarnosti, prejemal več, kot če bi delal. Dosledna uveljavitev takšnega načela je seveda možna le, če ima vsakdo možnost delati. Če pa je nima, obvisi v zraku. Če se bomo torej odločili za prestrukturiranje in produktivno zaposlenost — kako zagotavljati socialno varnost tistim, ki krajši ali daljši čas zaradi »višje sile« ne bodo mogli delati?

Tu je še »socialistično« načelo, naj bi delo, zaposlitev slehernemu zaposlenemu omogočila tolikšen dohodek, da bo njemu in njegovi družini zagotavljal socialno varnost. Posebne družbene pomoči naj bi bili deležni le tisti delavci, ki niso polno delovno sposobni ali imajo nadpovprečna materialna bremena (npr. veliko število otrok v družini). Vendar praksa kaže, da velik del delavcev z rednim delom ne zasluži toliko, da bi napr. povprečna družina z dvema najzima dohodkoma in dvema otrokoma krila normalne življenjske stroške. To vpliva negativno. Nedvomno nizki dohodki vplivajo tudi na manjšo motiviranost za delo, spodbujajo pa prizadevanja po pridobivanju dohodkov zunaj rednega dela — od dopolnilnega dela do raznih spekulacij. Kako v težavnih razmerah prusmerjanja proizvodnje zagotoviti dohodke, ki bodo zagotavljali socialno varnost po eni strani in motiviranost za boljše delo po drugi?

Če naj delo še naprej ostane osnova socialne varnosti in tudi naša osnovna družbena vrednota, je pomembno tudi, kakšno in kako organizirano delo. V želji po čim boljšem dohodku se v praksi pojavlja tudi vrsta pretiravanj: od pretiranega obremenjevanja delavcev in podrejenja vseh ostalih družbenih ciljev zgolj ekonomskemu izračunu (npr. delo na gradbiščih v tujini) do zanemarjanja varstvenih ukrepov v delovnem in širšem okolju. Poudarjamo nujnost upoštevanja ekonomskih zakonitosti, obenem pa nimamo ovrdenotnih neugodnih stranskih učinkov nehumane tehnologije in pretiranega obremenjevanja delavcev. VINKO BLATNIK

Resno k zadnjemu poskusu v IMV

Do 1. marca 1986 je ves IMV, z vsemi tozdi in delovnimi skupnostmi, pod družbenim varstvom, do 30. 9. letos pa morajo izpeljati organiziranost

NOVO MESTO — 15. aprila so vsi trije zbori novomeške občinske skupščine soglasno sprejeli razširjene ukrepe družbenega varstva v IMV. Take ukrepe bodo sprejeli tudi v tozdih, ki poslujejo v drugih občinah, napovedani pa so bili pravzaprav že februarja ob uvedbi ukrepov družbenega varstva za SOZD IMV.

Kot so v razpravi povedali delegati iz IMV, je v kolektivu o predlogu razširjenih ukrepov v okviru družbenopolitičnih organizacij in samouprave razpravljalo čez 800 ljudi. Obravnavali so tudi predlog kadrovske liste za opravljanje dolžnosti začasnih organov v delovnih organizacijah in tozdih, v katerih so bili poslovodni organi z ukrepi odstavljene zaradi neizvrševanja sanacijskega programa in bistvenih motenj v samoupravljanju. Ta kadrovska lista je bila po zahtevi izredne aktivnosti in odgovornega dela organizacij v IMV tudi precej spremenjena.

VSE VEČJI POMEN STANOVANJSKEGA ZADRUŽNIŠTVA

TRIBNJJE — Prejšnji teden je bila tu prva seja skupščine Stanovanjske zadruge Šentrupert. Na seji so delegati sprejeli in potrdili samoupravne akte. Razpravljali pa so tudi o vlogi stanovanjskega zadrugištva v Sloveniji. Po mnenju Vita Habjana, predstavnika Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije in predsednika za stanovanjsko zadrugištvo pri tej zvezi, naj bi že do konca tega leta vsi individualni graditelji bili povezani v zadrugo. Pohvalil je tudi Stanovanjsko zadrugo Šentrupert, ki ji je uspelo celo v regijskih merilih prepričati odgovorne, da je zadrugištvo potrebno in celo nujno, če naj začnemo gospodarneje ravnati s prostorom.

DOLGOROČNE RAZVOJNE MOŽNOSTI OBRTI

KRŠKO — Na zboru samostojnih obrtnikov, avtoprevoznikov in gostincev občine Krško bodo v nedeljo, 21. aprila, med drugim govorili tudi o analizi srednjeročnih in dolgoročnih razvojnih možnosti in smernicah razvoja občine s poudarkom na razvoj drobne gospodarstva do leta 2.000. Odpravili naj bi sušmarstvo, za razvoj drobne gospodarstva pa naj z manj 2-odstotnim prispevkom iz dohodka obratovnice, iz sredstev od davkov obrtnikov in neposrednim združevanjem sredstev združenega dela napolnijo poseben sklad.

USPELA VAJA ENOT TO — Z razstavo orožja in mitingom se je v nedeljo dopoldan v Škočanju končala tridnevna združena vaja enot teritorialne obrambe Dolenjske in Bele krajine. V vajo so se uspešno vključili tudi prebivalci KS Škočanje, njihov komite za SLO in DS skupaj z narodno zaščito, gasilci in ekipo prve pomoči (na sliki). Namen vaje je bil preizkusiti usklajenost dela komiteja, kurirske službe ter usposobljenost prebivalstva za obrambo pred sovražnikom. (Foto: J. Pavlin)

Prenapeti kadrovski načrti

Predsedstvo OK ZSMS Novo mesto kritično do načrta zaposlovanja v letu 1985

NOVO MESTO — Predsedstvo občinske konference ZSMS Novo mesto je pred kratkim obravnavalo letošnji občinski načrt zaposlovanja in imelo nanj precej pripomb. Načrt zaposlovanja bistveno odstopa od resolucije. Le-ta je predvidela le 1-odstotno stopnjo rasti zaposlenosti, kar bi pomenilo 789 novih delavcev, organizacije združenega dela pa so planirale 3,4-odstotno rast zaposlovanja ali 1412 novih delavcev, od tega okrog 500 nadomestnih.

Predsedstvo je menilo, da so tako velike potrebe po kadrih, kot jih je izkazalo združeno delo, nenaravne, prenapete in trenutne. Če naj bi jih zadovoljili, bi morali ljudi pripeljati od drugod, saj domači prirastek ni dovoljen.

To pa poraja vrsto problemov, stanovanjskih, socialnih ipd. V načrtih zaposlovanja organizacij združenega dela je kar dobra tretjina potreb po kadrih s prvo in drugo stopnjo strokovne izobrazbe, kar je sicer manj kot v preteklih letih, vendar je takšna struktura še vedno porazna. Nekaj večje so letos potrebe po kadrih s

Tako so z novosprejetimi ukrepi družbenega varstva segli v tovarno avtomobilov in njene tozde ter delovno skupnost. Isto velja za tovarno mobilnih enot Adria, za Storitve. Razvojni institut in delovno skupnost na ravni SOZD. V vseh teh so poslovodni organi ali vršilci letih odstavljene, do 1. marca 1986 pa so začasno omejene tudi posamezne samoupravne pravice delavcev. Gre pa predvsem za omejene poslovne odločitve in disciplinske zadeve. Z ukrepi so v teh institucijah imenovani začasni organi, in sicer: v tovarni avtomobilov Dušan Lavrič; v tozdu proizvodnja avtomobilov Vlado Bahč; v tozdu Commerce Stanislav Blatnik; v tovarni mobilnih enot Adria (prikoličarska proizvodnja) Miran Verdel; v tozdu proizvodnja prikolic Jože Zadel; v tozdu Podgorje Šentjernej Jože Gabrič; v tozdu Šmarjeta Leopold Rebernik.

V IMV Storitve je imenovan Anton Kuhar, v tozdu Tehnoservis Zvone Sakelšak, v tozdu Transport Andrej Dular, v Razvojnem institutu Božo Kočevar in v delovni skupnosti na ravni SOZD Marjan Anžur.

Vsi vodilni posameznih delov IMV so hkrati člani novega začasnega poslovodnega organa. Član tega organa Franci Borsan pa zastopa IMV v vseh finančnih zadevah.

Delegati so poslušali še poročilo Marjana Anžura, predsednika začasnega poslovodnega organa IMV, ki se je takoj po seji odpravil na pot v Francijo, da bi do reki vsaj kratkoročno sodelovanje z Renaultom. Sprejeta pa so bila tudi priporočila in stališča izvršnega sveta, ki so jih v IMV dolžni upoštevati.

Kam pa z vsemi odstavljenimi vodilnimi kadri? Na seji so razlagali ukrepe izredno poudarili, da bodo mnogi med njimi še imenovani na funkcije delavcev s posebnimi pooblastili v skladu s svojo izobrazbo in usposobljenostjo. Nobeden ne bo odšel, vendar bodo nujno sledile preračunljivosti.

R. BAČER

BOŠTANJSKI »NAŠ GLAS«

BOŠTANJ — Krajevna skupnost in krajevna konferenca SZDL sta izdali novo številko svojega glasila s Štovičkovim plaketo Boštanja in rumenega sleča na trdi ovojnici. Ima kar bogato vsebino. Krajinji bodo verjetno skrbno prebrali nadrobno pregled s samoprispevkom zbranega denarja in kako se je ta denar delil po letih. Vsaki odborji so resnično opravili veliko delo. Predstavljena je kultura, kjer vrsta skupin s svojim delom že sega v slovenski prostor in širše. Svoje poslanstvo so v listu predstavili tudi gasilci. Poroča še štab civilne zaščite.

Prvi izvoz čateške Elme

Elmin tozd Proizvodnja elektromateriala je lani z manj delavci proizvedel za petino več

ČATEŽ — Elma — tozd Proizvodnja elektromateriala na Čatežu pri Tribnem je imela leta 1983 velike težave s prodajo svojih izdelkov. Tudi tej tovarni se je namreč poznala zmanjšana naložena poraba. Slabo pa je kazalo tudi za preteklo leto, vendar je sprememba poslovanja prinesla rezultate. Povezava s porabniki elektromateriala je omogočila, da so cene svojih izdelkov prilagajali cenam reprodromateriala.

S prusmeritvijo so dosegli boljše izkoriščenost zmogljivosti, povečala se je proizvodnja, oboje pa je bilo seveda vzrok za dobre poslovne rezultate v preteklem letu. Te pa so dosegli pri manjšem številu zaposlenih.

Temu primeren je bil seveda tudi poslovni uspeh. Prihodek je bil domala še enkrat večji, zaradi boljše ekonomičnosti poslovanja pa se je dohodek povečal za celih 110 odst. Zaradi zmanjšanih obveznosti iz dohodka pa se je povečal tudi čisti dohodek. Osebnih dohodki so se povečali za več kot polovico, za sklade pa je ostalo 36 milijonov dinarjev.

Zanimivo je, da na Čatežu niso imeli velikih težav pri izterjavi dolžnikov. Poleg ugodnih finančnih rezultatov pa se lahko pohvalijo tudi s prvim izvozom. Končnih izdelkov so lani izvozili za okoli milijon dinarjev, kar je sicer malo, a za začetek obetavno.

Tudi letos bodo poskušali na Čatežu povečati proizvodnjo in zmanjšati stroške. Vlagali bodo v tehnološke izboljšave in avtomatizacijo proizvodnje. Ključna naloga, ki se je bodo lotili letos, pa je organizacija lastne razvojne službe in proizvodno-tehnološka zaokrožitev programa elektroinstalacijskega materiala.

J. S.

PROBLEMSKA KONFERENCA O MEDNARODNEM SODELOVANJU

KRŠKO — Na pobudo komisije za mednarodno sodelovanje pri OK ZK Krško sklicuje predsedstvo OK ZK v torek, 23. aprila, v Krškem problemsko konferenco o mednarodnem sodelovanju in vprašanjih naših delavcev na začasnem delu v tujini. Osvetlili bodo nekatera vprašanja s tega področja na ravni občine, predvsem pa gospodarsko sodelovanje oz. vključevanje OZD v območja občine v mednarodno menjavo: vračanje naših delavcev na začasnem delu v tujini in zagotavljanje možnosti za zaposlitev doma ter vprašanja članov Zveze komunistov na začasnem delu v tujini.

Brigade nujno spremeniti

O potrebnosti mladinskega prostovoljnega dela oz. predvsem o potrebnosti mladinskih delovnih akcij, takšnih, kakršne poznamo danes, je že nekaj let veliko govora. Razpravljamo o njih se še stopnjuje vsako pomlad, ko je treba v občinah pospešiti priprave na akcije in organizacijo brigad, pa potem, ko so vse večje težave z zagotavljanjem zadostnega števila brigadirjev. Znano je, da je zanimanja mladih za prostovoljno delo in akcije vse manj. Razlog je verjetno padanje standarda, zaradi česar si mladi v počitnicah raje poiščejo plačano delo, pa tudi nezanimivost akcij. Mladinska organizacija išče spremembe, oblike dela, ki bi spet privabile mlade na akcije. Kakorkoli namreč obračamo, so le šole dela, tovarništva in velikega pomena za kraje in ljudi, ki so jim namenjene.

NEVENKA KULOVEC, sekretarka OK ZSMS Novo mesto: »Suha krajina bi bila še danes suha brez brigadirjev, ki sova te kraje prinesli tudi novo življenje. A čuti ji je, da je mladinsko prostovoljno delo v krizi, zlasti brigadirsko. Sredstva za brigade je vedno težje zbrati. Iz podjetij kadrujejo v brigade največkrat takšne, ki jih v proizvodnji ne pogrešajo, ti pa tudi na delovnih mestih ne premaknejo. Študentje pa si v počitnicah raje izberejo začasno zaposlitev. Kljub tem težavam bo novomeška občina letos spravila skupaj dve zvezni in eno pionirsko brigado.«

BREDA KRANJC, dijakinja srednje naravoslovne šole v Novem mestu, doma v Mirni: »Sodelovala sem že na več mladinskih delovnih akcijah. Po mojem mnenju nimajo nobenega smisla več. Za dela, ki jih z velikim trudom opravljajo mladinci, imamo stroje. Zato sem proti takim akcijam. Lahko pa bi razmišljali o drugačnih oblikah, kjer ne bi bilo toliko fizičnega naporezanja, ampak več ukvarjanja z drugimi, po moje bolj koristnimi rečmi, npr. računalništvom.«

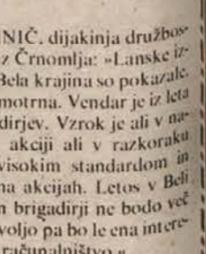

TEA JURIC, uslužbenka iz Krškega: »Sama žal nisem imela priložnosti, da bi šla v brigado na mladinsko delovno akcijo. Mislim, da take akcije niso potratne, pomembne so, ker se mladi marsikaj naučijo. Predvsem gre za delovne navade, izkušnje in tovarništvo. Svojima dvema sinovoma ne bom branila, da bi šla v brigado. Celo spodbujala ju bom, ker menim, da je mladinsko prostovoljno delo koristno.«

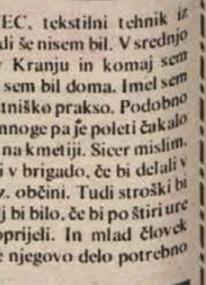

BORUT HOČEVAR, tajnik KS Kočevje-mesto: »Mladinsko prostovoljno delo se gotovo splača, kjer je veliko ročnega dela, kjer delo s stroji ni možno. Seveda pa imajo akcije zadovoljiv učinek le, če so skrbno načrtovane in dobro vodene. V Kočevju že več let ni bilo mladinskih delovnih akcij, letos pa bo mladinska brigada z mladimi iz pobratenih jugoslovanskih mest od 1. do 20. julija tu urejala Titov spominski park.«

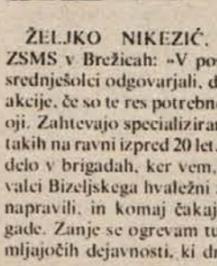
CIRIL ANDOLJŠEK, sekretar OK ZSMS Ribnica: »Ugotavljamo, da sedanje oblike mladinskega prostovoljnega dela za mlade niso več privlačne, zato skušamo najti nove. Tako naj bi na letošnji delovni akciji »Trebče 85« oblikovali brigado šele v naselju, ne glede na občino, iz katere bo kdo. Ne bo več tekmovanja za Trak akcije, ker ta ločuje, namesto da bi združeval mlade. Na akciji bo več srečanj, razgovorov in zabave.«

PAVLE DROBNE, predsednik kluba brigadirjev sevnjske občine: »Kdor govori proti mladinskim delovnim akcijam, trdim, ne pozna brigadirskega življenja! V brigadi je enkratno. Bil sem dvakrat zapored, letos bom šel tretjič. Trenutno obiskujem osnovne šole po Sevnici in govorim o brigadirskem življenju. V našem klubu nas je zaenkrat 30.«

ŽELJKO NIKEZIČ, sekretar OK ZSMS v Brezicah: »V posebni anketi so srednješolci odgovorjali, da so za delovne akcije, če so te res potrebne, če ne gres stroji. Zahtevajo specializirane oblike, ne pa takih na ravni izpred 20 let. Osebo sem za delo v brigadah, ker vem, kako so prebivalci Bizelskega hvalili za vse, kar smo napravili, in komaj čakajo na nove brigade. Zanje se ogrevam tudi zaradi spremljajočih dejavnosti, ki družijo mlade.«

kmetijstvo

Klic praznih vasi

Na Kočevskem je izginilo na desetine naselij

KOČEVJE — Od minulega meseca je v razpravi osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana kmetijske zemljiške skupnosti za prihodnje srednjeročno obdobje 1986—1990.

Obrobno območje, ki zavzema Obkolpe s krajevnimi skupnostmi Osilnica, Kostel s sedežem v Vasi, Poljanska dolina s sedežem v Predgradu in Struge, kjer je posest (zgodovinsko gledano) v rokah malih kmetij, že do sedaj propadla. Na območju teh krajevnih skupnosti, zlasti v odročnih in oddaljenih krajih, propadajo kmetijstvo, življenjski prostor in družine. Ostalo območje v kočevski občini pa so kraji, kjer se je v času druge svetovne vojne prebivalstvo odselilo. Tu je zemlja pretežno v družbeni lasti. Tudi tam nastopajo težave in se večajo, ker se družbeno kmetijstvo počasi umika iz oddaljenih in hribovitih krajev v dolinske predele, kjer so naravne razmere ugodnejše in proizvodni stroški manjši. Te ugotovitve narekujejo nujne ukrepe. Do sedaj je bilo nekaj ukrepov izvršenih, vendar je to premalo. Popis prebivalstva iz leta 1971 navaja, da je v kočevski občini 178 naselij, od katerih je 20 praznih. Poleg tega popis nima evidentiranih 24 naselij, ki jih za leto 1966 kot prazna in nenaseljena ugotavlja Krajevni leksikon Slovenije.

V. DRAGOŠ

Sejmišča

NOVO MESTO — Ponedeljkovo slabo vreme je precej zmanjšalo promet na sejmišču. Kmetje so pripeljali naprodaj 189 prašičev, od tega 89 starih 7 do 10 tednov in 100 starih 10 do 12 tednov. Lastnika je menjalo 93 živali. Mlajša so stala 7.000 do 9.000 din, starejša pa 9.000 do 11.000 din.

BREŽICE — Ponudbo sobotnega sejma je pomenilo 332 prašičev, starih do 3 mesece, in 6 prašičev, starih nad 3 mesece. Lastnike ja zamenjalo 265 prvih in 4 druge živali. Mlajše so bile po 350 din kilogram žive teže, starejša pa po 230 din.

Kmetijski nasveti

Za las ušli katastrofi

Vestnik iz Murske Sobotice piše 11. aprila na I. strani: »Porazne posledice zime v pomurskih vinogradih. Manj kot polovica zdravih oces na vinski trti. V lutomerskem okolišu pričakujejo na podlagi prvih ocen pravo katastrofo. Obstaja upravičena bojazen, da bo pridelek le 40- do 45-odstoten. Posebno hudo so jo skupili po požehi iz leta 1981 obnovljeni vinogradi. Itd.«

Škode pa ni le v vinogradih, hud mraz je na Štajerskem prizadel tudi sadjarstvo, ki si zaradi tega obeta le polovično letino. Zanimivo je, da je zima najbolj prizadela nasade malin, najmanj pa ribez, ki je sicer naša najbolj priljubljena (z izjemo oreha) sadna vrsta za pozni spomladanski mraz.

Kot vse kaže, je Dolenjska vendarle manj prizadeta. Ponekod so resda delno pozeble trte, hruške, žive meje in okrasne rastline, zlasti občutljivejši ognjeni trn in lovrikovec, škoda pa vendarle nima tolikšnega obsega, da bi govorili o katastrofi. To pa ne pomeni, da ne bi kazalo upoštevati nekaterih priporočenih ukrepov, ki pripomorejo, da postanejo rastline odpornije za mraz.

Stvar sicer ni strokovno natančneje raziskana, vendar je očitno, da k pozebi delno pripomore tudi vinogradnik in sadjar sam. Pretirano, zlasti pa enostransko gnojenje z dušikom oslabi rastlino. Les jeseni slabo dozori, je gobast in mehak, rast se zavleče, vse to pa zmanjša odpornost. Povsem nasproten učinek imata fosfor in kalij, ki pospešujeta rodnost in zorenje, fotosintezo in presnavljanje, na zunaj pa žal ne delujeta tako opazno na rast, kot to naredi dušik, ki zavade vinogradnika in sadjarja. Iz tega sledi nauk, da je potrebno gnojiti s kombiniranimi gnojili, ki imajo več fosforja in kalija.

In kaj ukreniti, če rastlina delno ali v celoti pozebe? Brž ko se izkaže, do kod je segla pozeba, je najbolje izrezati odmrle veje, včasih pa celo drevo ali grm. Neškodovane korenine bodo spodbudile rast novih mladik iz spečih in adventivnih (nadomestnih) oces. Rastlina si bo pospešeno hotela čimprej ustvariti del, ki ji manjka, zato pa bo potrebovala več gnojila. To pa pomeni, da je potrebno pozeble nasade intenzivneje gnojiti, seveda upoštevajoč, kaj rastlina predvsem potrebuje.

Inž. M. L.

Tednu cvička bogatejšo vsebino

Od četrta do nedelje v Novem mestu 13. teden dolenjskega cvička

NOVO MESTO — Čez natanko teden dni se bo s koncertom godb na pihala iz Novega mesta in Trebnjega pričel že tradicionalni 13. teden dolenjskega cvička. Letos bo ta prireditev v novi »obleki« in z bogatejšo vsebino. Po precej vroče krvi — kaplja na ogenj je prilila prvotna odločitev Društva vinogradnikov Dolenjske, da prireditve letos ne bo organiziralo — se je po posredovanju novomeškega izvršnega sveta teden dolenjskega cvička iz športne dovrane pod Marofom preselil na Glavni trg, ki bo tako štiri dni skupaj s hoteloma Metropol in Kandija središče vseh dogajanj.

Teh pa ne bo malo. Poleg zabavnih večerov, na katerih bosta nastopala ansambla Henček in Fantje iz vseh vetrov, bo na Glavnem trgu še nastop folklorne skupine Kres, nastop mešanega pevskega zbora iz Pionirja, nastopili bodo šolarji iz Stopič, godbeniki na pihala, pozabiti ne gre še na razstavo pogrnjkov in kulinarike, na spreveda vinogradnikov itd.

Teden dolenjskega cvička pa je lepa priložnost, da spregovorimo še o nečem. Podatek, da je samo na novomeškem območju več kot 1.500 hektarov vinogradiških površin, po-

nuja razmišljanje, ali smo za razvoj vinogradništva doslej dovolj naredili. Ostanimo le pri enem od problemov: mar ne bi bilo nujno čimprej vzpostaviti pogodbene in kooperantske odnose z vinogradniki in vsemi, ki pridelujejo več gozda, kot ga sami potrebujejo? Za tovrstne rešitve je prva

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — V ponedeljek, 15. aprila, je bila tržnica slabše založena kot na petkov tržni dan. Tokrat je bilo naprodaj precej jaje po 20 din, jušne zelenjave in jabolk po 80 do 100 din kilogram, solato pa je imela ena sama prodajalka, in sicer po 250 din kilogram. Ponudba sadik sadnega drevja še vedno traja, zadnje čase pa na tržnico spet prihajajo vrtnarji s cvetjem in semeni ter sadikami. Zaradi slabega vremena je bil slabše založen tudi obrtniški del tržnice, kjer je zadnje čase sploh bolj malo prometa.

ŽE DESETLETJE VZGAJAJO CEPLJENKE — Pečaričevi in Žugljevi iz Čuril pri Metliki te dni cepijo trte. Že 10 let je tega, kar sta se obe družini družno odločili za trsničarstvo v kooperaciji z metliško kmetijsko zadrujo. Letos bodo cepili 60 tisoč trt, jeseni pa bodo oddali kmetijski zadrugi za prodajo okrog 40 odstotkov cepljenk — tolikšna je namreč uspešnost njihovega dela. Gospodar Martin in France sicer povesta, da se delo trsničarja ne bi splačalo, če bi seštevata vse delovne ure, ker pa pomagajo vsi člani obeh družin in ker gre pravzaprav za dopolnilno dejavnost, ko ni drugih kmečkih opravil, je zaslužek, kakršen pač je, dobrodošel. (Foto: M. Bezek)

Brez upanja na zmago?

Ni še konec zapleta okrog zemlje pri Boštanju

SEVNICA — Poročali smo o izjemnem zanimanju Boštanjčanov za kategorizacijo kmetijskih zemljišč, ki so jo morali v tem kraju celo ponavljati, drugič pred polno dvoranjo VJL Partizana.

Zadeva je prišla pred komisijo za urbanizem in 12. aprila tudi pred občinski izvršni svet kot dodatna točka, brez vnaprej poslanega gradiva.

Razumljivo je, da je bilo največ besed spet zaradi Boštanjčanov. Večina pripomb zbora krajanov, predvsem glede na gornje boštansko polje in Erjavčev sadovnjak, je upoštevanih, torej pobarvanih zeleno (zemlja namenjena kmetijstvu). Smolo pa ima zaskrbljen spodnje boštansko polje. Člani izvršnega sveta so glasovali celo dvakrat. Menijo, da je treba gramoz, preden pridejo graditelji hidroelektrarne, izčrpati, češ da ga bodo sicer oni, Uganka pa je, kdo bo kanal zasul.

Zeleni svinčnik jim tudi ni šel od rok pri papeževih njivah, čeprav razen za motel (v Boštanju je pred dograditvijo zasebni) zanj v nobe-

poklicana pospeševalna služba KZ Krka Novo mesto, za njo pa tudi KZ Metlika — toz Vinska klet. Kajti po sprejetem programu delitve dela je novomeška KZ odgovorna za pospeševanje razvoja vinogradništva in organiziranje odkupov grozdja, medtem ko je na metliški Vinski kleti, da skrbi za predelavo in prodajo cvička. In prav nič ne bi bilo narobe, če bi teden dolenjskega cvička izkoristili tudi za iskanje izhodov iz takšnih in podobnih težav. Ne nazadnje si je tudi letošnji 26-članski organizacijski odbor prireditve zastavil obetavne cilje: teden dolenjskega cvička mora ob turistični in kulturni vsebini dobiti še širše gospodarsko obeležje.

B. BUDJA

ZAVAROVANIH LE DOBRA DESETINA PRIDELKOV

POSAVJE — Pozeba, toče in druge naravne nesreče povzročajo zadnja leta veliko škodo v kmetijstvu. Večina kmetovalcev ne dobi ustreznega povračila, ker je zavarovanih komaj 12,5 odstotka pridelkov. Medobčinska gospodarska zbornica zato predlaga, da bi obseg zavarovanja povečali in bo o tem razpravljal izvršni odbor 22. aprila.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Ocena letnika 84

Čeprav je bil pridelek vina v letu 1984 po količini in kakovosti slabši kot v letu 1983, je upravni odbor Društva vinogradnikov Dolenjske v skladu z 2. točko 4. 5. čl. društvenih pravil decembra lani sklenil, da je treba ovrednotiti tudi kakovostno in količinsko slabši pridelek vina letnik 1984, in to:

- z oceno vina članov društva po podružnicah,
- z glavno oceno vina v skladu

s pravilnikom o oceni vina, kar naj bo opravljeno v začetku marca letos.

Na obeh ocenah je treba oceniti vse vino, ki ga dolenjski vinogradniki pridelujejo.

Ocenjena vina po podružnicah

Podružnice društva vinogradnikov so svojo osnovno nalogo ocene vina opravile v februarju 1985. Število vzorcev ocenjenih vin po podružnicah je prikazano v naslednjem pregledu:

Podružnica	Belo dolenjsko vino	Dolenjski cviček	Rdeče vino črnina	Skupaj
Novo mesto — Trška gora in Podgorje	12	17	9	38
Straža pri Novem m.	6	8	1	15
Šentjernej	12	28	—	40
Škočjan — Šmarjeta	18	24	2	44
Cerklje ob Krki	21	67	1	89
Podbočje	3	28	3	34
Trebnje	22	24	8	54
Šentrupert	18	24	—	42
Malkovec	21	31	—	52
Sevnica—Boštanj	27	26	—	53
Skupaj	160	277	24	461

V primerjavi z oceno letnika 1983 je ocenjenih vzorcev letnika 1984 za 30% manj, kar je z ozirom na letino razumljivo.

ocenjevalne komisije so istočasno ocenjevali še 15 vzorcev vina za izdajo spričevala, ki ga po republiških predpisih izdaja Kmetijski inštitut o primernosti vina za promet s popustom v ceni 700 din od vzorca.

Glavna ocena vina

je bila 7. marca na srednji kmetijski šoli Grm. Člani glavne

Pregled ocenjenih vin na glavni oceni:

Vrsta vina	Diplome od 15 t. in več	Priznanja 14,51 do 14,99 t.	Zahvale 14,00 do 14,49 t.	Skupaj vzorcev
Belo dolenjsko vino	17	7	3	27
Dolenjski cviček	22	29	15	66
Dolenjsko rdeče vino »črnina«	9	1	—	10
Skupaj	48	37	18	103

Število oženjenih vzorcev letnika 1984 na glavni oceni je bilo v primerjavi z letnikom 1983 za 60% manjše. K zmanjšanju je poleg kakovosti in slabšega pridelka morda vplival tudi prispevek za oceno vzorca v višini 200 din za delno poravnava stroškov ocene vina.

Na glavni oceni pozitivno ocenjena vina bodo obiskovalcem prireditve »Teden dolenjskega cvička 1985« stregli gostinci, ki bodo na prireditvi sodelovali. Pokušnje

na glavni oceni ocenjenih vin bodo v tednu dolenjskega cvička v Restavraciji na Glavnem trgu (gostišče Solskega centra za gostinstvo). Naslovi lastnikov vseh ocenjenih vzorcev vin bodo razvidni iz Biltena. Tu naj omenim le, da je najboljšo oceno za pridelek belega vina prejel Nace Škoda iz Trebnjega, najboljšo oceno za dolenjski cviček Polde Švalj iz Šentjerneja, za črnino pa Lado Pavce iz Šmihela (N. m).

T. D.

Ni vsak kmet, kdor ima zemljo

Kako se v Brežicah opredeljujejo do novosti v kmetijski zakonodaji

10. aprila se je iztekel rok za javno razpravo o spremembah kmetijske zakonodaje. To je začetek in pred javnostjo so bile razgrnjene šteječe za dopolnitev nekaterih zakonov. Največje zanimanje zanje je na kmetijskih območjih, med katerimi sodi tudi Brežiška občina. Kmetje pričakujejo, da bo posledaj manj zmede in da bo vsak vedel, ali je tič ali miš. Za kratak povzetek pripomb smo zaprosili predsednika OK SZDL Stanka Čerjaka, ker je bila Socialistična zveza podobnica razprave. Takole je povedal:

»V javno razpravo so se vključili Slovini in Agraria. Kmetijska zemljiška skupnost in svet za kmetijstvo pri OK SZDL. Kmetje so pritegnili zraven v TOK organih in KZS, na krajevne skupnosti pa bomo razširili razpravo pozneje, ko bodo pripravljene osnutki. Do zdaj ni bilo kakih bistvenih pripomb.

● Ali lahko kar poveste, katere so to?

»Seveda. Pri statusu kmeta smo v naši občini za varianto, po kateri je vnaprej določena količina tržnih presežkov preračunana v žitne enote merilo za ugotavljanje, kdo je kmet in kdo ne. Razpravljali so se razen tega veliko ustavljali pri zakonu o združevanju kmetov. Gre za to, kdo je lahko združen kmet in kdo član kmetijske organizacije ali zadruge. V svetu za kmetijstvo smo v povzetku razprave predlagali poenostavitve, tako da ne bi uporabljali obeh nazivov, ampak samo »združeni kmet« ali samo

Devetič razstavljen vina

SEMIČ — Z otvoritvijo razstave belokranjskih vin v kleti na semiškem trgu in v degustacijo se bo v petek, 26. aprila, začela v Semiču 9. razstava belokranjskih vin. Organizator, Društvo vinogradnikov Bele krajine, je za vse tri dni, torej za petek, soboto in nedeljo, kolikor bo prireditve trajala, pripravilo pester program, obiskovalci pa si bodo 28. aprila lahko ogledali tudi motokros Arpa — Jadran na Brezju nad Črmošnjicami.

Poleg razstave belokranjskih vin bodo v petek zvečer odprli tudi razstavo belokranjskih vevin in ribiško razstavo, ob 21.30 pa se bo začelo priziganje kresov na Semički gori.

V soboto se bo že omenjenim razstavam pridružila še razstava belokranjskih vin, jedi in pog-

zakona o preživninskem varstvu lahko rečem samo to, da ga ne izjavimo in da nam v občini ni uspelo uveljaviti niti ene preživnine. Največja ovira za uresničevanje tega zakona v vsakdanjem življenju je, da niti zemljiška skupnost niti delovne organizacije nimajo denarja za odkup posestev in zemljišč. Kmetijske zakone nasploh slabo prenašamo v prakso. Veliko odpora do njih izvira iz tega, ker jih ljudje slabo poznajo.

J. TEPPEY

DOMAČE KUCHARICE, PRIDITE!

SEMIČ — Ni naključje, da ob letošnji razstavi belokranjskih vin, ki bo od 26. do 28. aprila v Semiču, organizatorji pripravljajo tudi razstavo belokranjskih jedi. Dobrote, ki so jih nekdanji pripravljali Belokranjci ob jurjevanju, trgatvi, martinovanju in drugih priložnostih, gredo v pozabo. Ker pa bi radi obdržali izročilo in zlasti mlajšemu rodu pokazali, kako in kaj so jedli njihovi predniki, vabi prireditveni odbor vse kuharice in domače mojstre kulinarike, da se izkažejo z domačo kuhinjo in pripravijo jedla za kulinariko razstavo. Vsi, ki bi želeli sodelovati, se prijavite pri vodji razstave Ivici Konda, dobrodošli pa ste tudi na sestanku v domu upokoencev v Semiču jutri, 19. aprila, ob 20. uri, kjer bo beseda tekla o pripravah na razstavo jedi.

V IMV odkrili nova žarišča

Delavci IMV: »Tako resno in hitro še nobena poslovodna ekipa ni prišla za delo. Po enem mesecu čuti zdaj spremembe prav vsak delavec«

NOVO MESTO — Dobri dve uri je 10. aprila razpravljalo o IMV in predlaganih razširjenih ukrepih družbenega varstva novomeški občinski sindikalni svet.

Magister Dušan Lavrič, eden med petimi novimi člani začasnega kolektivnega poslovodnega organa v IMV, je novomeškemu sindikalnemu vodstvu razložil, kakšno stanje je nova ekipa zaletela. Med žarišči za večanje izgub je v dobrem mesecu dni novo vodstvo spoznalo tale: nestvarno načrtovanje razvoja, nesmotrno organiziranost IMV (sozd), neustrezno programsko opredelitev (menijo, da je IMV 2 najbolj zgrešena naložba), nerazumno zaposlovanje, slabo tehnologijo, neurejene odnose s kooperanti, neurejene odnose pri devetih podjetjih v tujini.

Na osnovi teh ugotovitev imajo že akcijski plan za tekoče, kratkoročne in dolgoročne ukrepe in naloge. Marksiška pa je presenetila izjava mag. Lavriča: »Živeli smo v prepričanju, da zlasti proizvodnja avtomobilov prinaša izgubo, vendar je proizvodnja prikolice trenutno še na slabšem.

Nova poslovodna ekipa pa se mora še vedno kot tudi prejšnje ubadati pretežno z reševanjem tekoče proizvodnje, da bi ta ne zaostajala. Tako 90 odst. svojega časa porabijo za vsakodnevno »gašenje požarov«, namesto da bi načrtovali razvoj, kot jim je bilo ob prevzemu naročeno od širše družbene skupnosti. Sploh pa se obljube o vsestranski pomoči slovenske družbe slabo in počasi uresničujejo. Železnica je že v marcu odpovedala vse prevoze za IMV:

zahteva devize in se kljub pogovoru in posredovanju z najvišjih forumov ne da omajati in ne pregovoriti na plačilo, sprejemljivo za obe strani.

Ko pa so se v dveurni razpravi o IMV oglašali delegati tega kolektiva, so prvič v zadnjih letih vedeli povedati kaj pozitivnega. Izboljšana je disciplina in povečana zavzetost za delo. »Delavci to pozdravljamo, radi imamo za vodilne odločne ljudi, ki so nam sami z delom za zgled. Ne maramo mlačnežev in milih jer,« je bilo rečeno.

Prenekateri član občinskega sindikalnega vodstva pa je v razpravi načel odgovornost tudi treh začasnih ekip, ko so prej skušale reševati IMV v zadnjih letih. Če je zdaj ugotovljeno, da je organiziranost v SOZD škodljiva, da hudo povečuje režijo — kdo se je spomnil? Delavci zagotovo ne!

R. BAČER

V NIŠ PO MATERIAL

Da je oskrba z reprodukcijskimi materiali na Dolenjskem slaba, posebno še v novomeški občini, je več let znano. Prav v zadnjem času so na tovrstno slabo oskrbo znova opozorili obrtniki. Posledica tega je, da so prisiljeni iskati material domala po vsej državi. Nekateri imajo celo v Nišu svoja redna dobavna mesta. Potovanja in prevozi so zelo dragi, vendar teh stroškov zagotovo ne plača obrtnik, marveč stranka. Ni naključje, da so obrtnice starije v novomeški občini dražje kot marsikje drugje.

VABLJENI NA OSREDNJO PROSLAVO 40-LETNICE ZMAGE

NOVO MESTO — 18. maja bo na Poljanah pri Percevaljah na Koroškem osrednja slovenska proslava ob počastitvi 40-letnice osvoboditve. Člani enot IV. operativne cone in partizanskih odredov NOV Slovenije, ki so sodelovali v zaključnih bojih za osvoboditev, so vabljeni na proslavo. Interesenti dobe vsa pojasnila v pisarni občinskega odbora ZBZ NOV Novo mesto. Če bo dovolj interesentov, bodo organizirali poseben avtobusni prevoz, vendar bo te stroške kriil vsak udeleženec sam.

ANALIZA LANSKEGA POSLOVANJA

METLIKA — Za današnjo sejo metliškega izvršnega sveta so pripravili analizo poslovanja gospodarstva v tej občini v lanskem letu, obravnavali bodo uresničevanje dogovora o razporejanju dohodka lani, priprave na MDA Bela krajina 85 ter prioriteto listo za kreditiranje drobnega gospodarstva.

7.000 receptov na mesec

Četrtno jih v metliško lekarno prinesejo iz hrvaških krajev — Draginja zmanjšuje zaloge

METLIKA — Lani poleti se je metliška lekarna preselila v nove prostore v prvi zgradbi načrtovanega novega stanovanjsko-poslovnega središča Metlike in tako so prejšnje pretesne in nefunkcionalne prostore zamenjali za sodobne in prostorne, primerne sedanjim potrebam te ustanove.

Metliška lekarna, ena od štirih enot tozda Dolenjska lakarna, je lastnica 280 m² prostorov, vendar so takoj en prostor oddali za deset let v najem ljubljanski banki. »Ko se bo iztekla pogodba z banko, bodo prostori naše lekarne gotovo zadoščali za naslednjih 30 let,« je povedala upravnica te poslovne enote mgr. Mirjana Dragičević. »Še posebej nam bo tisti prostor prišel prav za hranjenje zalozg-

ravil za potrebe SLO, kajti sedaj v lekarni ni toliko prostora, da bi lahko imeli vse potrebne zaloge tukaj, ampak jih delno hranimo tudi v zdravstvenem domu.«

Tako kot za metliški zdravstveni dom je tudi za lekarno značilno, da ima velik priliv iz sosednje Hrvaške, največ iz ozaljske občine, gre za Žumberak in obkoljske vasi, ki tudi sicer gravitirajo na Metliko. Kar okoli četrtno vsega prometa je s tega območja. Z ozaljsko občino oziroma tamkajšnje zdravstveno skupnostjo imajo zelo dobre odnose in tudi s plačilom ni bilo nikoli nobenih težav.

V lekarni, kjer so v lanskem letu dobili povprečno 5.800 receptov na mesec, letošnje prve mesece pa po »zaslugi« gripe kar 7.000, je sedem zaposlenih, od tega pet strokovnih delavcev. »Število povsem ustreza našim potrebam, seveda pa bi bilo bolje, ko bi bila namesto enega dva farmacevta,« pravi Dragičevićeva. Vse bolj tudi v lekarni občutijo draginjo. Medtem ko so prej lahko imeli več zdravil na prejšnjem letu, imajo zdaj zdravil na zalogi, naročajo sedaj po 5, 10 škatic. Vendar gledajo, da ljudje dobijo potrebna zdravila. »Morda se zgodi, da mora pacient na kakšno posebno drago zdravilo, ki ga ne moremo imeti na zalogi, počakati dan ali dva,« je povedala Mirjana Dragičević.

A. B.

Mirjana Dragičević: »Novi lekarniški prostori bodo zadoščali za naslednjih 30 let.«

NEKAJ IZJAV

- »Sem 24 let v IMV, pa se doslej na moje dopise o problematiki pri delu nihče ni zmenil. V zadnjem mesecu pa je bil na tak dopis izredna reakcija: nisem debil le odgovor, celo sestanek so sklicali.«
- »V zadnjem mesecu je bilo posameznikom odvzetih od uporabe 24 službenih avtomobilov. Nobeden teh tudi ne sme imeti več posebnega soferja.«
- »Pri Mercatorju nasproti IMV so ugotovili, da je zaposlenih preveč, odkar delavci IMV ne zasedajo več prostora v bifeju...«

NI VEČ FAMILIARNOSTI

Da je v IMV novo vodstvo, so kaj kmalu občutili vratarji. Zgodilo se je, da je šel eden novih članov začasnega vodstva mimo vratarja dvakrat, ne da bi ga kdorkoli pobaral, kdo je in kam gre. Ko je šel tretjič mimo vratarnice, je vprašal vratarja:

- »Ali me vi poznate?«
- »Ne. Vas še nisem videl ne spoznal!«
- »Me boste že še spoznali!«
- »Še isti dan so bili vsi vratarji zamenjani...«

Več pozornosti vsebini

V domu starejših občanov imajo informativne dopoldneve, ponudbo pa razširjajo tudi navzven

NOVO MESTO — Oskrbovanci doma starejših občanov imajo zadnje tedne novo obliko udejstvovanja ob dopoldnevih. V prostorih za razvedrilo so imeli po skupinah že več sestankov o načinu obračunavanja oskrbnin, predavanj o prehrani, nekaterih boleznih in podobnih temah, ki starostnike najbolj zanimajo.

Tak način dela je uprava doma uvedla v skrb za dobro počutje oskrbovancev in njihovo boljše informiranost, hkrati pa je priložnost za zblizevanje ljudi, ki sicer tičijo večinoma po sobah. »Doselej smo gradili dom, urejali okolje, zdaj je na vrsti vsebina in organizacija življenja v našem domu, pravi direktorica Ljuzka Potrč.

V tej ustanovi so uvedli že več načinov za koristno krajsanje časa. Razen tega, da nekateri za tovarno Krka nameščajo v embalažo papirnate kozmetične robčke, veliko zdravim oskrbovancev pomaga tudi pri hranjenju 50 bolnih in ležečih ljudi v domu.

Zadnje čase se je dokaj uveljavila tudi domska kuhinja, ki po mestu razvažna hrano upokojencem. Snujejo lastno kulturno skupino pevcev in recitatorjev, na pomlad pa se je začelo tudi še boljše sodelovanje s hortikulturnim društvom.

V tem domu, kjer je med oskrbovancev 68 odst. samoplačnikov, je cenena oskrbnega dne za 20 do 30 odst. nižja kot v ustanovah z enakim standardom drugod po Sloveniji.

UDARNISKO DELO TUDI V MESTU — Krajanje soseske na Cesti herojev imajo nekajkrat v letu akcije za čiščenje okolja, prva letošnja pa je bila 11. aprila z lepo udeležbo ljudi iz 13 stanovanjskih blokov. (Foto R. Bačer)

Praznovati delovno in ponosno

Več proslav in prireditev v počastitev 40-letnice osvoboditve

METLIKA — Koordinacijski odbor za prireditve in proslave pri OK SZDL Metlika je pripravil okvirni predlog praznovanja in prireditev v počastitev 40-letnice osvoboditve Jugoslavije. V metliški občini naj ne bi pripravili večje osrednje proslave, pozivajo pa, naj družbenopolitične ter družbene organizacije in društva pripravijo svoje programe, predvsem pa naj si vsi prizadevajo, da bodo delovni rezultati na vseh področjih življenja v občini čim boljši, kar bo najboljši prispevek k ponosnemu praznovanju.

Predlagajo, naj bi bila skupna proslava, posvečena dnevu OF, 1. maju in dnevu zmage, v petek, 26. aprila zvečer. Belokranjski muzej bo pripravil razstavo »Bela krajina 40 let v svobodi«, do 9. maja pa naj bi trasirali tako imenovano partizansko transverzalo po Beli krajini, katere opis je izšel lani v vodniku »Po partizanskih poteh Bele krajine«. Po partizanskih

poteh Bele krajine pripravljajo za 12. maj množični pohod zmage, metliški mladinci pa bodo skupaj z vrstniki iz Črnomlja in Ozlja v Pogani jami pripravili tradicionalno srečanje mladine in borcev s spominskega območja Žumberak—Gorjanci.

Tudi tradicionalno srečanje borcev, aktivistov in prijateljev Bele krajine, ki

ga prirejajo prvo soboto v septembru, bo letos v znamenju 40-letnice osvoboditve Mladina bo letos posebno skrb posvetila vzdrževanju spomenikov in spominskih obeležij, kar naj bi prišlo še posebej do izraza ob poti kurirčkove pošte. Letos naj bi izšla tudi monografija o Suhorju, za katero že dalj časa zbirajo in obdelujejo obsežno gradivo.

Seveda se bodo 40-letnice osvoboditve spomnili tudi na drugih proslavah in slovesnostih, med drugim bodo letos proslavili 25-letnico Kometa, 135-letnico metliške mestne godbe, 50 let gasilskega društva v Križevski vasi.

NA MALEM VRHU BO PROSLAVA

Dipl. inž. Vladimir Škrinjar
Volja zmore vse

Največja težava za invalide so arhitektonske ovire

NOVO MESTO — Dipl. inženir strojništva Vladimir Škrinjar je bolnik in invalid, ki več mesecev v letu preživi po bolnišnicah, v novomeški tovarni Labod pa je kljub temu tehnolog v razvojni službi. Človek je klene volje — tako mu pravijo sodelavci — je začel bolehati že pred 18 leti, invalidnost pa so mu pripoznali leta 1981 kot posledico deformacije sklepov.

»Doma sem iz Črešnjevca pri Semiču. Bil sem študent semiške Iskre in tam sem imel tudi prvo zaposlitev. Zelo rad sem imel kolektiv in delo, vendar sem moral zaradi družinskih razmer v Novo mesto. Zaposlil sem se pri Labodu, kjer sem že 12 let, in tu so pokazali izredno razumevanje zame in za druge invalide. Zelo veliko mi pomeni, da sem lahko koristen na delovnem mestu. Zdravniška komisija mi je določila 4-urni de-

»Moram pohvaliti pozornost ljudi, tudi zakonodaja se v prid invalidnih oseb izboljšuje, pre malo pa družba skrbi za odстранje arhitektonskih ovir, ki invalidom onemogočajo normalno udejstvovanje v javnosti. Mislim na široko vrat, na dostope v javne ustanove in lokale in podobno. V novomeški občini Novoteks in Labod najboljše skrbita za invalide, po njunem zgledu pa bi se lahko ravnali še drugod.«

lavnik, vendar se ga v dneh, ko se bolje počutim, ne držim. Žal sem veliko odtosen zaradi zdravljenja, tako skušam po svojih najboljših močeh kolektivno dati, kar zmorem, in se mu oddolžiti za razumevanje. V Labodu imamo aktiv invalidov, ki lepo dela in je deležen tudi gnotne podpore sindikata.

Vladimir Škrinjar je bil do nedavnega tudi predsednik Društva invalidov Novo mesto, funkcijo pa je opravljal nad vse vestno cela tri leta. Aktiven je tudi v samoupravi Laboda.

Za dobro počutje

Soseska na Cesti herojev ima lepo opremljen družbeni center

NOVO MESTO — Prostori družbenega centra v novomeški soseski na Cesti herojev, kjer je 1618 stanovančev, so prejšnji teden zaživel. V delu stavbe, kjer je trgovina s pohištvo Ardija, je naselje dobilo lepo klubsko sobo za sestanke, pisarno in lepo dvorano za svobodne dejavnosti in prireditve.

11. aprila popoldne pa so imeli tudi prvo letošnje organizirano akcijo za čiščenje okolja. Kot je povedal Ciril Klemenčič, predsednik sveta 13 hišnih svetov v naselju, bodo krajanje soseske z družbenim centrom veliko pridobili. V dvorani bodo v najkrajšem času začeli z različnimi dejavnostmi.

V soseski, ki bi rada kulturno zaživela v urbani sredini, je veliko krajanov aktivnih, nekaj pa se jih drži ob strani. Ker napake pri gradnji še vedno niso odpravljene, se nekateri branijo plačevati stanarino, povečuje pa se družbena škoda. Ne glede na pomanjkljivosti, ki stanovančevcem grenijo bivanje, pa hišni sveti in predvsem prizadevni krajan Muc skrbijo za čistočo okolja.

V bloku C so imeli lani vsak četrtek delovno akcijo, sami so zgradili balnišče ob Krki, letos so čistili okolje, sekalj grmičje na brežini Krke. V načrtu imajo še več akcij.

R. B.

V SOBOTO VELIKA OČIŠČEVALNA AKCIJA

METLIKA — Na pobudo OK SZDL, komisije za varstvo okolja pri občinski skupščini in metliškega turističnega društva bo osrednja očiščevalna akcija v občini v soboto, 20. aprila. Ta dan bodo v krajevni skupnosti sveti KS in krajevne konference SZDL preko hišnih, uličnih in vaških svetov ter društev organizirali čiščenje in urejanje okolja, v organizacijah združenega dela pa sindikat in mladina. V KS in tozdih morajo sami organizirati odvoz smeti, le za kovinske odpadke naj obvestijo komunalno. V soboto bo na metliškem smetišču cel dan dežurstvo.

Posebna komisija bo potem pregledala občino in opozorila onesnaževalce, vse, ki niso očistili in uredili svoje okolje bodo prijavitili za kaznovanje, spisek neočiščenih dvorišč in okolic hiš in blokov pa objavili v sredstvih obveščanja.

CESTARJI IN TRTA — Ti cestarji so pa res garači, še med delopustom si ne dajo miru, so najbolj menili vsi tisti vozniki, ki jih je minulo soboto na cesti med Novim mestom in Dvorom prehitel živahen citronasti tovornjak Cestnega podjetja Novo mesto. Vtis je nekoliko motilo dejstvo, da se je na vozilu kot glavni tovor peljala strokalknica za grozdje. Na Dvoru je zavila v Sadinjo vas. Cestno podjetje javnosti še ni sporočilo, da se v teh negotovih časih ukvarja tudi z vinnogradništvom.

OPRE ROMA! — Film Novomeščana Filipa Robarja Opre Roma, dokumentarec, ki govori o življenju dolenskih Romov, so pred dnevi predvajali tudi na zagrebški televiziji. Stvaritev je v zagrebškem Studiu, reviji za film, radio in televizijo, dobila kar štiri lovovorne vence, oceno, ki jo ta časopis podeli le enkrat ali dvakrat na leto. Vprašanje je le, koliko gledalcev je bilo ob 22.30, ko se je film začel, še budnih.

LEŠNIKI — V Suhi krajini se šušlja, da so lešnike, ki so jih Suhokrajci dobili kot pomoč zoper nerazvitenost, nekateri samo simbolizirali potapljeni po grahah, k sadjkam pripadajoče umetno gnojilo in denar za hlevski gnoj pa porabili v druge namene. Še najboljše se menda godi tistim lešnikom, ki so se jih »usmilili« meščanski vikendarij. So pač enkrat nerazviti pomagali razviti.

TRGOVCI — Zaposleni Mercatorjevega potrošniškega centra v Plavi laguni so v zadnjih nekaj tednih zaradi zbora delavcev kar dvakrat predčasno zaprli svoj veličastni lokal. Kupci, ki so zaman pritskali na kljuko, se tolažijo z mislijo, da so na teh zborih obravnavali tudi: goljujije ob blagajni, neprijaznost, bedno založenost.

Ena gospa je rekla, da je štiričlanska družina potrebovala za ogled »Štrumpfovije« 1200 din. Starši vseh socialnih slojev upajo, da se mitološke skupine v našem mestu ne bodo prikazovale prepogosto.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 4. do 10. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Vida Plešec iz Slanme vasi — Martino, Vesna Pečjak iz Meniške vasi — Blaž, Nada Janžek iz Petelinjeka — Tanja, Katarina Žagar z Gornjih Lazov — Marka, Jožica Pirč iz Velike vasi — Simona, Alenka Plavec iz Dobljčke gore — Marijo, Marija Žagar iz Damlja — Tino, Lidija Liberšar iz Skočjana — Matjaža, Olga Kump iz Obrha — Gregorja, Marija Avguštin iz Gorenje vasi — Tadejo, Manica Tratar iz Velikega Podljudna — Stefanca, Marija Mede iz Jurke vasi — Jano, Mojca Planinc iz Krškega — Anjo, Ana Gojmerac iz Pravatine — Marjano, Nada Kočevar iz Črnomlja — Anito, Jožefa Pangerčič z Lazov — Igorja, Zofija Borštnar iz Mokronoga — Dejana, Dr. Zdenka Reter — Sokolič iz Semiča Ivano, Silva Bevc iz Dolenje vasi — Marka, Judita Zuparčič s Sela — Klavdijo, Marija Kočevar iz Semiča — Marina, Martina Blaznik iz Zabukovja — Renato, Marija Papež iz Šmihela — Roka, Majda Novak iz Kanjarice — Mihelco, Ana Vrbas iz Bubnjarskega Broda — Andrejo, Slavica Jenič iz Gabrja — dečka, Sonja Lužar iz Orkljevca — deklico, Zdenka Bajuk z Radovice — dečka, Pavla Jordan iz Imenja — dečka, Marija Ribič iz Gorenjega Karteljevega — deklico in Nada Vintar iz Kalc — Nakla — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Branka Mlakar iz Ulice talec 1 a — Simono, Olga Trumbetaš z Ragovske 8 — Tomislava, Milena Gorenc iz Segove 15 — Anito, Vesna Gnidovec iz Segove 18 — Klemenca in Meri Muhič iz Ločne 4 — deklico, Čestitamo!

Sprehod po Metliki

ZA DVE KULTURNI PRIREDITVI so spskrbeli Črnomalci. Prejšnji petek je bila otvoritev likovne razstave mladega ustvarjalca Roberta Lozarja, v soboto pa je nastopil v Kulturnem domu Edvarda Kardelja semiški pevski zbor »Jože Miheličič«. Oboje so Metličani lepo sprejeli in ne bi bilo oddeti, če bi večkrat prišlo do podobnih dogodkov. Mesti sta oddaljeni drugo od drugega le štirinajst kilometrov, a je kulturnih izmenjav zelo malo. Je led končno le prebit?

PRED SUHORJEM SE JE POJAVIL REKLAMNI NAPIS za tamkajšnjo gostilno. Oko ga zapazijo tembolj, ker se bliža turistična sezona, te vrste propaganda pa je na tej strani Gorjancev dokaj redko posejana. Tuje, ki se pelje skozi Metliko, bo zvedel za tukajšnje posebnosti le, če bo povprašal domačine.

Črnomaljski drobir

VEČ NASTOJAJOČIH KOT POSLUSALCEV — Preteklo soboto so v metliškem kulturnem domu nastopili mladi rogisti iz Semiča, semiški moški pevski zbor in belokranjski lovski pevski zbor, vsi pod vodstvom Braneta Podgornika iz Semiča. Res, da je bilo sobotno vreme kot naročeno za delo v vinogradih, na njivah in vrtovih, vendar 50 nastopajočih vseeno ni pričakovalo tako skromnega obiska kulture željnih Metličanov, zlasti še, ker so dosedanji štirje nastopi v Črnomaljski občini zelo dobro uspeli. V Semiču so morali koncert celo ponoviti. Zlobni jeziki vedo povedati, da so se tako Metličani — na prireditvi jih je bilo le 35 — oddolžili »Semičanom za zaplete okrog vinske razstave. V tem pa je resnice le toliko, da so Metličani, namesto da bi šli na koncert, raje negovali vinske trte za dobro jesensko letino.

TELEFON — Sicer pa je tako, da je Semičane navadno dobro slišati, oz. sploh slišati le, če jih je moč poslušati »in živo«. Črnomaljski, Metličani in še kdo pa dobro vedo, da jih je zelo težko priklicati po telefonu, zlasti še v tovarno Iskra. Sploh pa zadnje čase, kljub Iskrini številki, prej pozvonijo v vseh hišah v kraju kot v tovarni. Žal se tudi Semičani ne morejo pohvaliti z boljšo zvezo s svetom, kar pa ne pomeni, da je problem nerešljiv.

ČRNomeLJ OČIŠČEN — Da so se Črnomaljski sramovali nesnage, ki jo je odkrila pomlad, ko je skopnel sneg, o tem ni dvoma. A niso ostali le pri tem, ampak so okolje tudi očistili. Vsak je posnažil pred svojim pragom, kjer pa ni »pragov«, so se izkazali osnovnošolci. S tem so Črnomaljski pretekli teden otvorili tudi mesec čistoče v Beli krajini, sedaj pa pričakujemo od ostalih Belokranjcev, da jih bodo posnemali.

Ribniški zobotrebnici

SPET FOLKLORA — Pri domu JLA v Ribnici je spet začela delati folklorna sekcija, ki je včasih iz uspešno delala, potem pa zasopala. Zdaj so se dogovorili, da bodo trajneje skupno delali.

GOBARJI ŽE DELAJO — Čeprav je sneg komaj izginil, so ribniški gobarji že nabrali prve letošnje gobe, gobarska družina pa je izvedla predavanje za svoje člane in druge ljubitelje gob.

Drobne iz Kočevja

SOKOLSKI JUBILEJ — Letos mineva 75 let, odkar so bila še v bivši Avstriji ustanovljena telovadna društva oz. odseki društva Sokol v Sodarici, Velikih Laščah in Kočevju, štiri leta prej pa je bil ustanovljen Sokol v Ribnici. Nasledniki Sokola so društva TVD Partizan, za katere se pa še ne ve, če pripravljajo proslavitev tega jubileja. Kaže, da delujejo precej tajno.

POPRAVITI OGRAJO — Mestno pokopališče je treba ograditi tako, da ne bo mogla divjati nanj, pa tudi pokopališka vrata je treba zvečer zapirati, oz. zaklepati. Divjad preko noči namreč redno požre vse rože. Najraje ima nageljčke. Zginjajo pa tudi sveče, a se še ne ve, katera divjad jih odnaša.

JEZERA NI VEČ — Manjšega »jezerca« na cesti pri gostilni Rog ni več. Nastajalo je zaradi počene cevi. Kar precej časa je poteklo, preden so odgovorni za to okvaro zvedeli, oz. preden so jo popravili.

BOLJ ZDRUŽEVATI

KOČEVJE — Med razpravami na skupščinski volitve, ki bodo prihodnje leto, je v okviru vodstev SZDL v KS Kočevje prevladalo mnenje, naj bi prišlo pred volitvami ali ob njih do združevanja SIS, njihovih delgacij pa tudi njihovih strokovnih služb. Po enem izmed predlogov bi morda vse to pomenilo, če bi strokovne posle za SIS opravljala občinska uprava, kar pa v razpravi ni bilo upoštevano, oz. podrobneje obdelano. Odgovora tudi ni bilo na vprašanje, kaj bo ob združevanju SIS z denarjem. Bo tudi združen v skupni blagajni ali bo ostal ločen po dejavnostih, kot je zdaj?

Trebanjske iveri

MUČNO ČAKANJE — Na krvodajalsko akcijo na Mirni se je zglasilo več kot 360 krvodajalcev. Mnogi med njimi so morali čakati kar tri do štiri ure. Seveda je takole čakanje pri prostovoljni akciji več kot mučno. Če bi tako dolgo bolniki čakali na kri, bi bilo lahko tudi usodno. In do čakanja je prišlo samo zaradi tega, ker so menda zaradi slabega obiska v Mokronogu ukinili tamkajšnje odvzemno mesto. Lahko se zgodi, da zaradi tega organizacijskega spodsrljaja tudi na Mirni prihodnje ne bo več toliko krvodajalcev.

RAZLIČNI AVTOBUSI ZA UČENCE IN DELAVCE — Na progi med Trebnjem in Čatečem je menda večkrat opazili povsem prazne avtobuse v obeh smerih. Ko so hoteli v čateški Elmi doseči dogovor s trebanjsko VIO, da bi avtobusi ne vozili več prazni in bi oboji nekaj prihranili (pa tudi mi), so največje šolski ustanovi naleteli samo na prezirljiv molk. Pa ne da imajo preveč denarja?

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

V nedeljo štafeta

Poleg zvezne bo po črnomaljski občini potovala tudi občinska štafeta

ČRNomeLJ — V nedeljo, 21. aprila, bodo pozdravili zvezno štafeto mladosti v Črnomaljski občini. Ob 15.30 jo bodo sprejeli v Starem trgu ob Kolpi od kočevskih mladincev, ob 16. uri pa jo bo na prireditveni prostor v jurjevanski dragi (če pa bo deževalo, v telovadnico Centra srednjih šol) prinesel rudar iz kanizarskega rudnika Vito mir Mrzljak. V Črnomalju bodo že pol ure pred prihodom štafete začeli kulturni program, v katerem se bodo predstavili vrtilkarji, osnovnošolci in srednješolci, člani folklorne skupine Zeleni Jurji, vojski ter ansambel Ločani. V Gradu bodo črnomaljski mladinci predali štafeto palico Metličanom, znova pa jo bodo od njih sprejeli Semičani malo pred pol šesto uro zvečer na Jugorju, jo skoz svoj kraj poneli proti Dolenjskim Toplicam, kjer jo bodo ob 18. uri predali Novomeščanom.

Za odprte liste

Obvezno več kandidatov

KOČEVJE — Kandidatna lista za bližnje skupščinske volitve naj bo odprta, volišča pa urejena tako, da bo možno tajno glasovanje. Tak je bil sklep skupnega sestanka vseh treh predstaviteljev KK SZDL v mestu Kočevje, ki je bil pretekli teden.

Na dosedanjih volitvah se je v glavnem dogajalo prav nasprotno; kandidatne liste so bile zaprte, nikjer pa ni bilo tudi volilnih kabin, pač pa so voliči obkroževali imena na glasovalnih lističih na mizi, ki je bila res precej oddaljena od volilne komisije, a se je hkrati lahko pri njej zbralo več volilcev, kar ni zagotavljalo tajnosti. Sicer pa tajnost ob zaprtih listah ni bila niti potrebna, saj je bilo izvoljenih pač toliko kandidatov, kot jih je bilo na glasovalnem lističu. To praktično pomeni tudi, da take volitve niso bile niti potrebne, saj so bile le potrjevanje že sprejetega.

Pri sedanjih volitvah bo gotova narejen korak naprej na področju demokracije.

● Ocena dela nosilcev delegatskih in družbenih dolžnosti v občini Kočevje je bila spet na dnevnem redu sestanka predsedstev vseh treh krajevnih konferenc SZDL mesta Kočevje, vendar tudi tokrat do ocenjevanja ni prišlo. Za prejšnji sestanek ocenjevanja ni bilo, ker predlog ocene dela nosilcev odgovornih dolžnosti ni bil pripravljen. Za sestanek pretekli teden pa so le predsedniki dobili pisno oceno, in to tik pred sejo, zato z ocenjevanjem spet ni bilo nič. Ocena bo zato opravljena na enem prihodnjih sestankov. V razpravi pa je bilo predlagano, naj bi oceno objavili v Kočevjskih novicah.

ratičnosti, čeprav so v manjšem številu področnih odborov KK SZDL, mnenj, naj bodo kandidatne liste zaprte.

Končno je prevladal predlog večine, pa katerem morajo biti odprte liste (vspravi več kandidatov, kot bo izvoljenih), kar mora veljati še posebno za volitve vseh nosilcev odgovornih dolžnosti.

J. PRIMC

Začetek dober, bo tudi konec?

Dober gospodarski začetek — Industrijska proizvodnja večja kot v republiki

TREBNJE — V trebanjski občini so si zastavili za letošnje precej bolj zahtevne načrte, kakor jih je sprejela Slovenija. Tako zasnovani gospodarski načrti pa so nujni, če naj občina vsaj omili če že ne zaustavi zaostajanje. Vendar tudi resolucijsko opredeljena rast družbenega proizvoda še ne bo dovolj za to, da bi se zaustavilo upadanje realnih osebnih dohodkov in sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb. Zato si v občini prizadevajo celo, da bi bila rast družbenega proizvoda višja od 3 odst.

Ali jim bo to uspelo, sedaj seveda še nihče ne ve, vendar so na splošno gospodarska gibanja veliko bolj ugodna, kakor je bilo pričakovati. Za konec leta so prognoze manj obetavne, saj se gospodarstveniki boje novega obračunskega zakona, ki bo prizadel predvsem tiste delovne organizacije, ki imajo velike zaloge in so obremenjene s tečajnimi razlikami ter zadolženostjo.

Ocena uresničevanja letošnje resolucije, ki med drugim prinaša podatke za prve tri mesece, govori o ugodnih gibanjih. Medtem ko indust-

Kočevje: proslavljanje se začena

Prireditve ob 40-letnici osvoboditve se začno 21. aprila in bodo trajale do 18. maja

KOČEVJE — V občini Kočevje bodo v dneh od 21. aprila do 18. maja svečano proslavili 40-letnico osvoboditve, obletnico ustanovitve OF, praznik dela, praznik KS Kočevje, praznik KS Stara cerkev, 50-letnico stavke tekstilnih delavcev in 35-letnico samoupravljanja.

21. aprila ob 14.30 bodo na parkirišču pri kinu sprejeli zvezno štafeto in lokalne štafete.

23. aprila ob 19.30 bo Glasbena mladina Kočevje v dvorani stare gimnazije priredila »Večer ob baročni glasbi«.

24. aprila ob 19.30 bo v Šeškovem domu gledališka predstava SSG Trst »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« Antona T. Linharta.

26. aprila ob 18. uri bodo v Likovnem salonu odprli razstavo likovnih del Rože Piščančeve, ob 19. uri pa bodo v poročni dvorani KS Kočevje svečano podelili letošnja srebrna priznanja OF, srebrne znake Zveze sindikatov in priznanja KS Kočevje — mesto.

Na dan OF, 27. aprila, bo največ prireditev. Ob 9. uri bo v parku herojev start pohoda »Po poteh prijateljstva«. Ob 9.20 bodo kočevski mladinci v Novi vasi na Notranjskem sprejeli štafeto »Mir — svoboda — sožitje« iz pobratene občine Dolina pri Trstu. To štafeto bodo ob 9.35 sprejeli v dragi, ob 10.20 v Osilnici, ob 11.10 v Fari, ob 11.50 v Livoldu, ob 12. uri v parku herojev v Kočevju, ob 16. uri v Stari cerkvi, nato pa jo bodo kočevski mladinci na mejnem prehodu predali mladincem iz pobratene Doline. Ob 15. uri sta predvidena odhod štafete iz Kočevja in promena dni koncert godbe milice.

Za trgovske naložbe ni denarja

Sproščene marže za precejšen del blaga obetajo trgovini lepše čase — Po trenutnih predpisih pa bodo še vedno težave z gradnjo novih trgovin

KOČEVJE — V kočevski občini je več želja po novih trgovinah. Direktorja tozda Mercator-Trgopromet Jožeta Berlana smo vprašali, kako so te želje potrošnikov v skladu z Mercatorjevimi načrti in možnostmi.

Zvedeli smo, da je možnosti za investiranje v nove trgovine bolj malo, in sicer zaradi prepovedi investiranja v negospodarske objekte, pa tudi zaradi zakona o zagotavljanju trajnih virov obratnih sredstev, ki določa, da trgo-

V nedeljo na referendum

VELIKE POLJANE — Pred petimi leti so se Poljanci odločili za asfaltiranje ceste do vasi in to zamisel s samoprispevkom in prostovoljnimi delom tudi izpeljali. V ribniškem občinskem planu je letos predvidena rekonstrukcija ceste od Velikih Poljan do Vrha pod Grmado, ki je dolga 3 km.

To priložnost nameravajo Poljanci izkoristiti tako, da bodo razširili cesto skozi vas povsod, kjer je možno, na 5 m in jo asfitalirali in uredili odvodnjavanje, razen tega bodo asfitalirali še cesto skozi naselje Vrh. Vse to bo predvidoma veljalo okoli 5,5 milijona dinarjev, 3,5 milijona dinarjev na-

meravajo zbrati s samoprispevkom (50.000 din od hišne številke in še 3.000 din od hektara zemlje, od lastnikov vikendov pa po 25.000 din). O uvedbi samoprispevka bodo glasovali v nedeljo, 21. aprila. Manjkajoči denar bodo nadoknadili s prostovoljnimi delom, za pomoč pa bodo zaprosili tudi nekatere delovne organizacije.

Frane Šile, predsednik sveta KS pravi: »Prepričan sem, da bo referendum uspel. Samoprispevek smo doslej vedno pametno porabili in tudi naredili, kar smo obljubili.«

J. P.

Tudi v prostem času organizirano

V Črnomlju so pripravili problemsko konferenco o organiziranem preživetju prostega časa — Več vključevanja v društva po krajevnih skupnostih

ČRNomeLJ — Tukajšnja občinska Zveza prijateljev mladine in svet Zveze pionirjev, ki je bil ustanovljen pred kratkim, sta nedavno pripravila v Črnomlju občinsko problemsko konferenco o prostem času mladih. To je bila prva tovrstna konferenca v občini.

Udeleženci so razpravljali o prostem času po končanem pouku in pripravi na šol, predvsem pa ob koncu tedna, praznikih, počitnicah. »O prostem času smo doslej premalo govorili, čeprav je zelo pomemben za zdrav otrokov razvoj,« je dejal Jože Zabukovšek, predsednik občinskega sveta Zveze pionirjev. Seveda mora pionirska organizacija svoje delovanje širiti izven šole, v krajevne skupnosti, kjer otroci živijo. Pionirski aktiv, ki je odgovoren za organizirano preživetje prostega časa, so poskusno že ustanovili v krajevni skupnosti Petrova vas, takšni aktivnosti pa bi mu morali slediti vsaj v tistih vaseh, kjer so bile nekaj podružnične šole.

Med tistimi, ki bi morala najbolj množično vključevati pionirje v svoje delo, pa so društva, saj tako rekoč ni krajevne skupnosti, ki ne bi imela vsaj športnega, kulturnega, gasilskega društva.

J. S.

POSTANITE EKOLOG!

ČRNomeLJ — Na črnomaljski občinski konferenci ZSMS so začeli ustanovljati ekološke skupine, ki bodo organizirane in enotno nastopile v borbi za čim bolj čisto okolje. Sodelovali bodo tudi z drugimi tovrstnimi skupinami v Sloveniji, najsi gre za organiziranje ekoloških krožkov, taborjenje v naravi, ogled naravnih znamenitosti, iskanje onesnaževalcev okolja, širjenje ekološke zavesti in preprečevanje onesnaževanja okolja. Vsi, ki želijo postati ekologi, se prijavite na občinski konferenci ZSMS v Črnomlju.

Prekinjena zveza z bazo

Vsak delegat KS naj bi se pred sejo svojega zbora posvetoval o gradivu v volici in jih tudi zastopal

KOČEVJE — Udeležba na sestankih delegacij je slaba, sploh pa ni nobene povezave med delegati in volilci. Delegati se sestajajo le, kadar dobe materiale za sestanke od zgoraj, ne pa zaradi pobud oz. zahtev volilcev.

Take so bile ugotovitve na sestankih področnih odborov KK SZDL v Kočevju. Skupna ugotovitev pa je bila, da je za tako nepovezanost med delegatom in bazo krivida na obeh straneh: delegati niso vabljeni na ses-

tanke predsedstev KK SZDL, pa tudi sami se teh sestankov ne udeležujejo. Eden izmed predlogov za izboljšanje te povezave je bil, naj bi bili delegati KS za zbor KS občinske skupščine hkrati tudi izvoljeni v predsedstva KK SZDL ali pa bi jih morali na seje predsedstev obvezno vabiti. Slaba stran tega predloga je, da k tej obliki samoupravljanja še vedno ne bi bili pritegnjeni vsi občani. Zato bi kazalo čimprej uresničiti predlog, po katerem bi volili delegate za zbor KS po področnih odborih.

J. P.

pa so tako kot mestni mladinci na konferenci opozorili na pomanjkanje športnih igrišč ter ponudili pomoč pri gradnji le-teh. Zelijo tudi več filmskih predstav, primernih za mlade, na vasi pa potujoči kino, ki je nekoč že deloval. Pritoževali so se tudi nad pomanjkanjem zabave, plesov in družabnih srečanj nasploh.

»Pionirji so opozorili na težave pri preživetju prostega časa, vprašanje pa je, kako jim bomo ugodili. Tako kot marsikje se tudi tu zatika pri denarju, ne vemo pa, kje ga bomo izbrskali,« je bil pesimističen Zabukovšek, čeprav se zaveda, da tako kot doslej ne sme več ostati.

B. M.

MAJHNO ZANIMANJE ZA VOJAŠKE POKLICE

ČRNomeLJ — Lani so se iz črnomaljske občine za šolanje na vojaških šolah prijavili trije učenci, sprejeta pa sta bila dva. Letos pa še ni prijav, če ne upoštevamo dveh kandidatov, ki nameravajo nadaljevati šolanje na višji vojaški šoli. Prav tako iz črnomaljske občine doslej ni odšlo na usposabljanje nobeno dekletko — prostovoljka, čeprav je bilo nekaj zainteresiranih.

GRAČANI V ADLEŠIČIH

Prvo aprilsko soboto se je v Adlešičih predstavila dramska skupina iz Gradača s komedijo Gugalkin. Ob osmih, ko bi se morala predstaviti začeti, je bilo v dvorani le pet gledalcev. Obupane igralce pa so potolažili, da se pri nas vsaka predstava začne s polurno zamudo. Res so bili kmalu skoraj vsi sedeži v dvorani polni.

MATEJA ŠPEHAR OŠ ČrnomeLj

Kaj jih rešuje

V trebanjski Komunalni, bi poslovali z izgubo, če bi ne bilo post-ranske dejavnosti

TREBNJE — Čeprav smo bili pri planiranju zelo skromni, smo vendarle poslovali boljše od pričakovanih. Vendar bi poslovanje prav gotovo zaključili z mankom, če bi bili v celoti odvisni od del, zaradi katerih pravzaprav tudi smo. — je dejal Boško Vujasin, direktor tozda Komunalna v Trebnjem.

»Naš obseg del je zelo pisan, saj obsega komunalno dejavnost, gospodarjenje z vodovodi, kanalizacijo, čistilno napravo, odvajanje smeti, pokopališko dejavnost itd. Vendar sta najbolj donosni dejavnosti, ki s komunalno nimata dosti skupnega. Največ smo zaslužili z vodovodnoinstalaterskimi deli in s prevozi. Vse ostale dejavnosti so poslovale z izgubo ali povsem na robu rentabilnosti. Do tega pa prihaja tudi zaradi tega, ker kljub povišanemu cenam še ne moremo slediti stroškom. Poleg tega imamo zdaj v upravljanju samo tri vodovode, od katerih sta dva poslovala z izgubo. Ker smo dolžni prispevati za razširjeno reprodukcijo nekaterih gospodarskih dejavnosti, nam je zelo malo ostalo za sklade. Torej je naš pol-

Boško Vujasin: Za akumulacijo nam ne ostane skoraj nič.

ožaj težak je zaradi tega, da ne govorim o pomanjkanju delavcev, opreme in tudi naložbenega dinarja. Lahko pa rečem, da v občini le niso čisto brez poslaha za našo dejavnost. Dotrajani smetarski avto bomo zamenjali tudi po zaslugi komunalne in stanovanjske skupnosti, ki bosta prispevali nekaj denarja. Brez te pomoči nam gotovo ne bi uspela nabava tovarnjaka, saj za akumulacijo ne ostane tako rekoč nič denarja,« je povedal Vujasin.

J. S.

DEJARJA ZA OBNOVO STANOVANJ JE ZMERAJ MANJ

TREBNJE — Pretekli teden se je tu sestala skupščina stanovanjske skupnosti. Na seji so delegati sprejeli poročilo o lanskem delu in sprejeli delovni načrt za letošnje. Še naprej bo ena osrednjih nalog gradnja blokov na Mirni. Sicer pa se v stanovanjski skupnosti udeležujejo v vrsto problemov. Plan stanovanjske gradnje v tem srednjeročnem obdobju ne bo realiziran. Denarja za nujno vzdrževanje družbenega stanovanjskega fonda je zmeraj manj. Na seji so tudi sprejeli sklep o razpisu posojil za individualno stanovanjsko gradnjo.

J. PRIMC

J. PRIMC

»Plešejo po taktu odraslih«

Pionirji iz brežiške občine bi radi imeli več vpliva na vsebino dela

VELIKA DOLINA — Pionirji brežiške občine so letošnjo konferenco posvetili dejavnostim v prostem času. V vsak odred je obdelal eno področje in tako se na konferenci ni nihče dolgočasil, saj se sploh niso ponavljali, kot včasih pri branju skoraj enakih poročil. Razen tega so prišli do veljave številne pobude mladih, ki želijo, da bi lahko več načrtovali sami, kot odrasli. Ti so jih vsebinsko marsikaj preveč omejevali in jih navajali na delo po njihovem zgledu.

Priloge na tokratno konferenco so bile zahtevnejše, saj je moral vsak odred za svojo temo zbrati podatke iz vse občine. Delo je bilo zelo pregledno prikazano. Želeli so, da bi na konferenci sodelovalo čimveč odraslih, predvsem predstavnikov delovnih organizacij, s katerimi v prostem času največ sodelujejo, zato so sklicali konferenco popoldne. Toda bili so razočarani, ker se veliko povabljenec ni odzvalo in ker se jim tudi opravičili niso.

Skoraj vsem odredom primanjkuje zunanjih mentorjev, zlasti za šport, za foto krožke, za računalništvo, za čebelarstvo, za elektrostroko in za razne druge tehnične smeri. Pogrešajo jih tu-

di, da bi se jim še več posvečali in da bi se v delovnih kolektivih bolj pripravili na pionirske delovne akcije. Na to so tokrat posebej opozorili. Na krajevne skupnosti so naslovili vprašanje, zakaj javna smetišča niso urejena. Čudijo se tudi, kako to, da turistična društva iščejo z njimi tako malo stikov.

J. T.

Znaki poživitve

Kaže, da se je končalo obdobje pohajanja sape posavskega gospodarstva

Posavsko gospodarstvo si je lani zastavilo dokaj visoke razvojne cilje. Zaposlenost naj bi se zvečala od 2 odst. v brežiški do 2,5 odstotka v sevniški občini, družbeni proizvod naj bi se v sevniški občini povečal za 4, v krški za 2,5 in v brežiški za 2 odst. V Brežicah so načrtovali 979 milijonov dinarjev novih naložb, v Krškem 1,9 milijarde in v Sevnici 921 milijonov dinarjev. Zelo optimistično so načrtovali konvertibilni izvoz v krški in brežiški občini, kjer naj bi se zvečal v primerjavi z letom poprej za 15 oz. 17,9 odst., le v sevniški občini so bili previdnejši in so planirali celo za tretjino manjšo prodajo na tržiščih s trdo valuto.

In kakšno podobo kaže posavsko gospodarstvo po enem letu? Podatki območne gospodarske zbornice kažejo, da se že kažejo nekateri znaki ponovne oživitve gospodarstva po nekajletnem zaostajanju. K temu izdatno prispeva Jadrna elektrarna Krško, prve rezultate pa so že začele dajati tudi nekatere nove naložbe, kot naprimer goveja farma v Globokem. Spodbudno je, da se je lani konvertibilni izvoz povečal za dobro petino, vendar je po absolutnem znesku šele tolikšen, kot je bil leta 1981 in znaša 53,2 milijona dolarjev.

V Posavju se je lani število zaposlenih povečalo na skupno 23.884 delavcev, kar je 786 več kot leta 1981. Spodbudno je, da se je precej zmanjšal odstotek zaposlenih v negospodarskih. Skupna vrednost naložbe je lani znašala 5,3 milijarde, kar je več kot načrtovani znesek. Značilno je, da je posavsko gospodarstvo po močnem nazadovanju spet obudilo močnejše investiranje.

Iz lanskih zaključnih računov je razvidno, da je dohodek regije z okrog 24 milijardami dinarjev bistveno preseegal lansko stopnjo inflacije. Žal pa so se povečale tudi nepokrite izgube. Skrbi tudi trkratno povečanje zalog končnih izdelkov, kar kaže, da se tržne zakonitosti vendarle začinjajo uveljavljati.

P. PERC

17 PIONIRSKA KONFERENCA

VELIKA DOLINA — Posnetek je z občinske pionirske konference, na kateri so delegati spregovorili o pestrih dejavnostih mladih v prostem času in o tem, da znajo starejši premo prislusniti njihovim željam. (Foto: J. Teppey)

Krepitev prakse in znanja

Posavski ekonomisti so bolje povezani

KRŠKO — Društvo ekonomistov Posavja, ustanovljeno decembra 1983, šteje 114 članov. Lani se je povežalo z vsemi dejavniki v regiji, ki krepijo ekonomsko prakso in znanje.

Povežalo se je z medobčinsko gospodarsko zbornico, občinskimi izvršnimi sveti Brežic, Krškega in Sevnice, z društvom računovodskih in finančnih delavcev ter se prek svojih članov približalo organizacijam združenega dela. Skupaj z MGZ Posavja so organizirali predavanje o uporabi zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu v OZD, skupaj z medobčinskim študijskim središčem pa predavanje o inženirski in inovacijski dejavnosti. Precejšnjo pozornost je vzbudila okrogla miza za finančne delavce in direktorje o kreditnomonetarni politiki za leto in finančni disciplini.

Da bi dosegli čim večjo vpetost ekonomistov v delu društva, so letos organizirali dve sekciji, in sicer sekcijo za finance in računovodstvo ter sekcijo za organizacijo in planiranje. »Tešnjeje se bomo povzeli z raziskovalnimi skupnostmi ter določili posamezne aktivnosti in datume za ureditve posameznih nalog,« poudarja magister Dejan Avce, predsednik Društva ekonomistov Posavja.

P. P.

Koliko je kdo lani zaslužil

Delegatom seznam prejemkov vseh vodilnih v občini — Protizakonite nadure

SEVNICA — V sevniški občini so tudi letos upoštevali zahtevo družbenopolitičnih organizacij in pripravili seznam vseh vodilnih in imenovanih ter direktorjev o tem, kakšne osebne dohodka so prejeli lani. Izvršni svet je to gradivo skrbno obravnaval na seji minuli petek.

Še vedno je vprašanje, koliko je ta seznam objektivni, saj so nekateri delili še po zaključnem računu. Vprašljivo je tudi, kako so ponekod spoštovali družbeni dogovor o delitvi. Čudno je, da si ponekod vodilni priznavajo razne dodatke od pravočasnega prihajanja na delo do nadur, kar je seveda protizakonito. Izvršni svet je menil, da kaže v bodoče na ta seznam vpisovati tudi obrtnike. Vsekakor je takšna širša »kontrola« prejemkov upravičena. Navedba v zadnji številki našega časnika (tj. Franče Strmole — Hlastec, predsednik Vrhovnega sodišča SRS), češ da tudi v sevniški občini lani sodnikom niso hoteli dati podatkov o teh dohodkih, je krivična, saj smo lani tak seznam objavili v sk-

rajšani obliki, delegati občinske skupščine pa so prejeli celotno gradivo.

In koliko je kdo zaslužil? Začnimo s koncem tega seznama. Predsednik OK SZDL je imel povprečni OD 56.654 dinarjev, sekretar 54.247, sekretar komiteja OK ZKS 56.017, sekretar občinskega sindikalnega sveta 48.657, sekretar ZSMS 37.468, vodja enote sodišča 62.918, sodniki pa od 55.946 do 60.640. Slednjim je vračunano nadomestje na temeljni enoti v Krškem. Predsednik občinske skupščine je imel lani 53.097, predsednik IS 49.082, predsednica komiteja za družbeni razvoj 54.942; načelnik oddelka za

● In najnižji povprečni čisti OD? V Gostinskem podjetju 19.954 dinarjev, Betonu 19.925, tozdu Stilno pohištvo Stillea 19.505, torej so tudi pod dva stara milijona!

notranje zadeve 43.009 in načelnik oddelka za ljudsko obrambo 41.158; direktor uprave za družbene prihodke 48.767, direktor geodetske uprave 40.685, sekretar IS 47.834, sekretar skupščine 42.932; komandant TO 35.424, sodnik za prekrške 42.017, vodja komunalne in stanovanjske skupnosti 51.401, za zaposlovanje 57.412, požarnega varstva 43.131; vodja skupnih služb sis 50.979, sekretar izobraževalne skupnosti in otroškega varstva 47.971, sekretar kulturne, telesne kulturne skupnosti in raziskovanja 47.980; direktorica centra za socialno delo 50.534. In direktorji v združenem delu? V Rudniku nekovin 38.891, tozdu Metalne 56.735, Tovarni konstrukcij 43.779, zadrugi Bohor 61.783, Jugotanina 64.186, Zagi 63.751, Stillea 47.153, Kopitarji 55.910, Lisci 78.346, Jutranjki 88.896, Inpletu 72.288, Mercatorju — Kmetij-

A. ŽELEZNIK

Prvi nočejo biti zadnji

V dveh KS želijo istočasno do telefonov

VELIKA DOLINA, JESENICE NA DOLENJSKEM — Prebivalci obeh krajevnih skupnosti so se zagnali v izgradnjo telefonskega omrežja, za kar plačujejo velike vsote. Brez telefona se počutijo odrinjene zlasti Dolinci, saj imajo za vse po hribih in dolinah raztresene vasi en sam telefon na krajevnem uradu. Istočasno z njimi bi radi prišli do novih priključkov tudi krajin jeseñske krajevnih skupnosti, in to je zaneti spor, ki pa že izgublja prvotno ostrino. Pot je samo ena — sporazumevanje.

Predsednik KS Velika Dolina, Marjan Žibret, je razložil, da so na Dolini začeli akcijo za telefon 1979. Želeli so 40 števk in kupili kable, ki pa so jih potem prodali in nabavili nove, večjih dimenzij. Krajin so pri polaganju voda do Velike Doline sami opravili vsa zemeljska dela. Devet vasi dolinskega okoliša bo imelo telefon speljano po drogovi. Zanje so izkopal 600 jam, kar je bilo v kraškem svetu zelo naporno, saj so morali povsod vrtati v kamen. Žibret je

pojasnil, da je on kot predsednik sveta KS pred dvema letoma podpisal samoupravni sporazum s PTT Novo mesto za 146 števk. Zdej je samo na Veliki Dolini 165 interesentov, v jeseñski KS pa okoli 180. Centrala pošte Jesenice zmore komaj sto števk, vendar je 50 že zasedenih. Po besedah predsednika sveta KS Vel. Dolina bi morala biti do 31. decembra lani ta povečana na 200 števk, kar se bo zavleklo do konca prvega polletja. To pomeni, da bi po sporazumu iz 1983. leta morali Dolinci dobiti vseh 146 števk, prebivalci Jesenice in petih drugih vasi v KS pa nič.

»Znašli smo se v zelo neprijetnem položaju,« je dejal Žibret, »ker so sosedje začeli enako akcijo, nimajo pa nobenih soglasij in tudi sporazuma niso podpisali. Komu naj zdaj rečemo, da ne bo dobil telefona, če so se ljudje lotili dela z navdušenjem, kakršnega smo poznali samo 1945. leta. Nekaj smo naredili lani, ostalo pa pozimi in spomladi. Za telefon je vsak naročnik prispeval po 100 tisočakov. To je velika vsota in odraža odločnost in pogum krajanov, zato je razumljivo, da nihče ne bi rad zadnji prišel na vrsto, to je leta 2000, ko naj bi telefonska centrala imela na voljo 500 števk.«

Do prvega maja bodo končali razpeljavo telefonskega omrežja tudi prebivalci KS Jesenice na Dolenjskem. Tudi ti so pripravljeni na velike izdatke in računajo, da bo moral vsak interesent odšteti kakih 80 tisočakov. V obeh KS bodo potem čakali na razširitev centrale in iskali sporazumno rešitev v nadaljnjih dogovorih s PTT Novo mesto.

J. TEPPEY

Priznanje Papirkonfekciji

Krčanom za vrhunsko kakovost veliki zlati zmaj

KRŠKO — Temeljna organizacija združenega dela Papirkonfekcija krške Tovarne »Djuro Salaj« je dobila velikega zlatega zmaja za vrhunsko kakovost manufakturnih tiskanih vrečk z zglobom, ki so bile predstavljene na letošnjem mednarodnem sejmu Intergrafika 1985.

Plaketo »veliki zlati zmaj« podeljujejo kot največjo nagrado v grafični industriji za izjemne dosežke. Plaketo je iz rok predstavnikov poslovne skupnosti Grafičarjev, ki združuje 150 delovnih organizacij grafične industrije, prejšnji teden v Krškem prejel

vodja obrata konfekcije Jože Koštomaj. Zahvalil se je za visoko priznanje, ki so ga delavci Papirkonfekcije veseli, hkrati pa je to dobra spodbuda za nadaljnje delo in priznanje za celotno tovarno.

● Kolektiv Papirkonfekcije v Krškem je lani izdelal iz domačih materialov 250 ton manufakturnih tiskanih vrečk z zglobom, s katerimi so si na letošnjem mednarodnem sejmu Intergrafika prislužili plaketo »veliki zlati zmaj«. Letos nameravajo povečati proizvodnjo vrečk za 15 odstotkov.

Delavci Papirkonfekcije zaslužijo pohvalo še zlasti zato, ker so pred leti na mednarodnem sejmu Intergrafika dobili drugo nagrado za kakovostno izdelan koledar, tokrat pa imajo v rokah še zlahknejše priznanje. P. P.

PREVENTIVNO ZDRAVLJENJE

KRŠKO — Sindikalna konferenca Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj je razpisala preventivno zdravljenje članov kolektiva. Na razpis se delavci lahko prijavijo do 28. aprila. Za dvotedensko preventivno zdravljenje koristniki prispevajo le petino polne cene, ničesar pa ni treba plačati delavcem, ki jim osebni dohodki ne presegajo 40 odstotkov lanskega povprečja v Sloveniji na člana družine. Seveda je osnova za odobritve preventivnega zdravljenja zdravstveno stanje interesentov, razvidno iz medicinske dokumentacije.

ODLOŽILI DRUŽBENO VARSTVO

SEVNICA — Na sevniškem radiu so predzadnji nedeljo prebrali del obrazložitve za sejo IS minuli petek, na kateri naj bi odločili o okrepu družbenega varstva v Centru za socialno delo. Izvršni svet je to točko dnevnega reda umaknil z dnevnega reda. Ogorčene delavke so radiu poslale ostro pismo, kjer grajajo direktorico.

KOMU SO NAPOTI

SEVNICA — Kmalu po vojni so udarniški zasadili ob cesti na sevniški pokopališče (iz smeri današnje Kvedrovo ceste) drevesa. Pred kratkim pa je nekdo pričel obžugovati veje tako, da grozi drevesu počasna, a zanesljiva smrt. Tržane in verjetno tudi druge Sevničane zanima, če je mogoče tako početje dobiti celo kakšen »hlagoslov« na občini ali v krajevni skupnosti; sicer pa bi kazalo brezvestneža trdo prijeti.

ŠTAFETA MLADOSTI

KRŠKO — Za občinsko konferenco Zveze socialistične mladine v Krškem bo letošnji sprejem zvezne štafete mladosti še pomembnejši in odmevnejši, saj bo tokrat štafeta v Krškem tudi prenočila. Odločili so se, da bodo štafeto mladosti gostili mladi iz Celuloze, kamor bo štafeta prispela v nedeljo, 21. aprila, ob 20. uri. Tamkaj bo tudi prenočila, v ponedeljek ob 7. uri pa bo štafeta mladosti, simbol bratstva in enotnosti, spet nadaljevala pot. Mladi v Celulozi so problemsko konferenco v torek, 16. aprila, posvetili vlogi in delovanju mladine v delovni organizaciji, spregovorili pa so tudi o sprejemu zvezne štafete mladosti.

Krške novice

OBREŠTI — Na zadnjem zboru OB Temeljne posavske banke smo slišali sicer dokaj razširjeno mnenje, da bi morali majhne varčevalce nagraditi za vloge na vpogled z višjimi, 14-odstotnimi obrestmi. V nasprotju s primeru v delovnih kolektivih ob takih visoki inflaciji ne bodo več mogli »posiliti« ljudi, naj se odločijo za naklapanje plač na hranilne knjižice. Le hitro obračanje dinarjev lahko delavcem s tanjšimi kuvertami omogoči, da kaj kupijo še po »včerajšnji« (starši) ceni in se laže pretolčejo do konca meseca...

ŠKODLJIVA POPULARNOST

Ob pripravah na problemso konferenco o alkoholizmu in narkomaniji, ki naj bi bila maja letos, je Center za socialno delo dobil odgovorno nalogo, da v sodelovanju s postajo moliče, zdravstveno službo in drugimi pripravijo dobro gradivo. Toda sestavljalci so se znašli v dokaj težji zagoni, kako obdelati še zlasti občutljivo področje narkomanije, kajti, kot so menili že na predsedstvu občinske konference SZDL, bi prevelika popularnost utegnila celo škoditi. V kakšni skušnjavi šele bi lahko zašli mladi, če bi dobili v roke zelo krditorsko izpoved šestnajstletne zasvojenke z mamili Christiane F., ki je z lep čas našim knjižnem trgu in je doživela drugo izdajo, precej pozornosti tudi dramo zasvojenke in njenih prijateljev oziroma knjigi »Mi, otroci s postajo ZOO« pa so s podlistki posvetili tudi časopisi...

Sevniški paberki

PREBOGATI ZA TAK SEJEM — Po mnenju nekaterih sejem rabljenih otroških oblačil, igrač in drugega, soboto pred sevniško osnovno šolo — pobudnik zanj je bila socialna komisija pri občinskem sindikalnem svetu — ni uspel. Kljub temu je bil led prebit. Ni bilo sicer tako živo kot na sejmu rabljene smučarske opreme, toda sejem je bil vendarle. Na koncu so na Rdeči križ odpeljali za osebni avto neprodanih stvari, ki bodo komu pršle zelo prav.

ŠE EN SEJEM — Živahno bo nedeljo pri Osovinikarju. Tu bodo spet pričeli s sejmom mladih živali in vsega, kar je treba za ta bitja. Vabijo gojitelje vseh živali, tudi koz, ob blizu in daleč. V KOŠE — V Sevnici zadnje časovne manjka ličnih rumenih košev za smučarje. Hvalevredna gesta pred turistično sezono — seveda, če se bodo krajani košev tudi posluževali.

Naj imajo, kar predlagajo!

Po letu in pol razprav o organiziranosti novomeških kulturnih ustanov je potrebna odločitev — SZDL je oblikovala dokončno stališče

NOVO MESTO — Dom kulture naj organizacijsko in vsebinsko za živi, kot predlaga strokovna komisija, organiziranost ostalih štirih kulturnih ustanov pa naj bo taka, kakršno želijo, čeprav je zoper stališče izvršnega sveta. Tako je menilo predsedstvo občinske konference SZDL na seji 11. aprila.

Ker se leto in pol vlečejo razprave o organiziranosti Doma kulture, študijske knjižnice, zavoda za varstvo naravnih in kulturne dediščine, zgodovinskega arhiva in muzeja, in so bila stališča hudo nasprotujoča, je SZDL tokrat sklenila zadevo premakniti. Z odločitvijo ni mogoče več odlašati in razpravljati vleči v nedogled, kajti škodljive posledice so tu.

Po daljši razpravi, kjer so vnovič slišali za stališče izvršnega sveta, ki se zavzema proti ustanavljanju nove delovne organizacije, za združevanje obstoječih, vendar s popolno strokov-

no samostojnostjo, pač pa v smislu racionalizacije skupnih služb, so v SZDL kljub temu podprli stališče komisije. Pripravlja je obsežno gradivo, ki sicer ni podprto z analizami in izračuni sedanjih in morebitne nove organiziranosti, vsebuje pa predlog, naj bo organiziranost kulturnih institucij taka, kakršno želijo delavci teh ustanov. Na predsedstvu SZDL pa so poudarili, da kulturniki s tem prevzemajo odgovornost. Predvsem zato, da bo Dom kulture vsebinsko zaživel, za kar je bil ob gradnji in 60 milijonskih obnovitvenih stroških namenjen.

Pozdravili so že vpeljane zametke tesnejšega sodelovanja med vsemi petimi kulturnimi institucijami na ravni direktorjev, hkrati pa menili, da bi morali iskati nadaljnje oblike stikov v smislu plemenitega poslovanja.

Odločilno besedo o organiziranosti kulturnih ustanov, predvsem pa Do-

ma kulture, bo seveda imela kulturna skupnost, ki bo morala čimprej dokončno izbrati najboljšo in najbolj smotno iniačno organiziranosti.

R. B.

Z DELI O NOB

LJUBLJANA — 40-letnico osvoboditve bodo tu med drugim obeležili z razstavo likovnih del na temo NOB in revolucije, nastalih v letih 1945 — 1985. Razstavo bodo hkrati postavili v razstavišče Riharda Jakopiča, Mestni galeriji in Partizanski galeriji, slovesno pa jo bodo odprli v četrtek, 25. aprila.

JUTRI GOSTUJEJO MAROLTOVCI

ČRNOMELJ — Jutri, 19. aprila, ob 18. uri bo v tukajšnjem kulturnem domu gostovala akademska folklorna skupina «France Marolt» iz Ljubljane. Obiskovalci si bodo njen nastop lahko brezplačno ogledali.

Revija zborovskih pesmi

Na letošnji reviji, ki bo prihodnji teden v Dol. Toplicah in Novem mestu, bo nastopilo po sedem zborov iz novomeške občine ali nad 360 pevcev

DOLENJSKE TOPLICE, NOVO MESTO — V teh dveh krajih bo prihodnji teden potekala tradicionalna revija zborovskih pesmi iz novomeške občine. Na njej bo nastopilo štirinajst zborov s 366 pevci, v vsakem kraju jih bodo slišali po sedem. Oba koncerta se bosta začela ob 20. uri. V Novem mestu bo gost večera zbor Banjalučanke pod vodstvom Antea Bašiča.

V Dolenjskih Toplicah bo revija v torek, 23. aprila, v kulturnem domu, nastopila pa bo tehe sedem zborov (oz. 143 pevcev): mešani zbor z Malega Slatnika in moški zbor GD Šmihel, ki ju vodi Tone Fink, mešani zbor iz Otočca z zborovodjcem Antonom Čorbičem, Šentjernejski oktet (umetniški vodja Janko Avsenak), mešani zbor IMV pod vodstvom Slavka Raucha, Dolenjski oktet (umetniški vodja Peter Cigler) in moški zbor «Dušan Jerab» iz Novega mesta pod taktirko Janeza Klobčarja.

Na novomeškem delu revije, ki bo v sredo, 24. aprila, v Domu kulture, bo nastopilo 223 pevcev oz. tile zbori: mešani zbor Društva upokojencev pod vodstvom Sonje Pirč, moški zbor iz Stopič z zborovodkinjo Ano Turk, mešani zbor iz Orehovice in mešani zbor «Brata Pirkovič» iz Šentjerneja pod taktirko Milana Pavliča, moški in mešani zbor «Maks Henigman» iz

»BELOKRANJCI BELOKRANJCEM«

ČRNOMELJ — V soboto, 20. aprila, ob 20. uri bo v tukajšnjem kulturnem domu že četrti abonmayski koncert v tej sezoni. Prireditelj bo potekala pod naslovom »Belokranjci Belokranjcem«.

O kulturi v »službi« turizma

Dolenjska turistična zveza v svojem koledarju za letos zajela tudi vse pomembnejše kulturne prireditve v dolenjski regiji — Največ v Novem mestu in Dolenjskih Toplicah — Koristen napotek domačim in tujim obiskovalcem

Dolenjska — Koledar letošnjih prireditev v dolenjski regiji, ki ga je pred kratkim objavila Dolenjska turistična zveza, je močno kulturno obarvan. Podrobneje napoveduje pomembnejše kulturne dogodke. Gre za hvalevreden kulturni kapital.

Že bežen vpogled pove, da bo največ najrazličnejših kulturnih prireditev v Dolenjskih Toplicah in seveda v Novem mestu. Sicer pa se je začelo, v Dolenjski galeriji je že več dni na ogled razstava slikarskih del Lucijana Bratuša, v združitvenem domu v Dolenjskih Toplicah pa bo več dni odprta razstava risb, akvarel in skic z lanske Krkine slikarske kolonije. V Dolenjskih Toplicah pravkar poteka tudi 3. topliški knjižni sejem, ki ga je pripravila Mladinska knjiga iz Novega mesta, v torek, 23. aprila, pa bodo tam nastopili pevski zbori v okviru letošnjega srečanja zborov iz novomeške občine. Drugi del srečanja bo v sredo, 24. aprila, v Novem mestu. To pa je tudi vse, kar so načrtovali za april.

Maja bodo v koledar zajete prireditve v treh krajih. V Novem mestu bodo odprli razstavo umetniških fotografij Mana Raya, v Dolenjskih Toplicah razstavo slikarstva

rjalke Veronike Rakuš. Tu bo v združitvenem domu še prireditve »Mladi literat«, v cerkvi pa orgelski koncert Željka Marasovića in mezosopranske Eve Novšak — Hoške

Kulturno najbogatiji bo junij, prireditve pa bodo v novomeški, črnomaljski in trebanjski občini. V Novem mestu oz. Dolenjski galeriji bo razstavljal Jože Matoh, v Dolenjskih Toplicah Jože Centa, v obeh

V okviru tako imenovanega topliškega poletja se bodo vrstili koncerti, folklorni nastopi, literarni večeri, gledališke prireditve na prostem, obiskovalci pa bodo lahko spremljali tudi potek prve topliške Forme vive, na kateri bodo sodelovali znani kitarji.

krajih pa bodo tudi delovne likovne manifestacije: v novomeškem Metropolu bosta začetna in nadaljevalna republiška izobraževalna likovna kolonija, v Dolenjskih Toplicah pa bodo pripravili prvi topliški slikarski ekstrempore. Poleg tega bodo v Mokronogu pripravili tradicionalni nastop moških folklornih skupin iz vse Jugoslavije, v Črnomlju znano

kultura in izobraževanje

KULTURA POD ENO STREHO?

NOVO MESTO — Dom kulture Novo mesto želi biti samostojna delovna skupnost. Ko je predsedstvo občinske konference ZSMS Novo mesto obravnavalo to informacijo, je menilo, da bi morala biti kultura v Novem mestu učinkoviteje urejena in medsebojno usklajena, zato je podprlo prizadevanja občinskega izvršnega sveta po priključitvi doma kulture k že obstoječim kulturnim organizacijam. Tako naj bi dosegli večjo učinkovitost z racionalnejšo izrabo prostorskih, kadrovskih in finančnih zmogljivosti. Posamezne enote (Muzej, Študijska knjižnica itd.) bi se lahko, razbremenjene z organizacijskimi zadevami, bolj posvetile svojim programom in jim izboljšale kakovost.

SEMIČANI IGRAJO »RIBE NA PLITVINI«

SEMIČ — Pred dnevi je gledališka skupina domačega KUD Jože Miheleč uprizorila delo Toneta Partliča »Ribe na plitvini«. Pod vodstvom režiserke Sonje Vidmar se predstava lepo posrečila, kar so z aplavzom potrdili obiskovalci v dvorani. Z igro nameravajo igralci gostovati po Béli krajini in ponovno nastopiti na domačem odru.

M. P.

Ne samo pevsko srce

Tudi jubilejni koncert artiškega moškega zbora pokazal, da je petje le del širšega snovanja

ARTIČE — Od dneva žena leta 1964, ko se je prvič predstavil občinstvu, je artiški moški pevski zbor stalno in tvorno navzoč v kulturnem življenju tega dela Posavja. Pevci, ki jih ves čas prizadevano in uspešno vodi Miha Haler, so nastopili na različnih prireditvah in prejeli številna priznanja. Povedati je treba tudi to, da se na pevskih vajah ne učijo samo novih pesmi, marveč se na njih dogovarjajo o mnogih aktivnostih, koristnih za društvo, ki mu pripadajo, in za krajevno skupnost. Malokje je vsakdanje delo tako prepojeno s kulturno dejavnostjo kot prav v tem kraju.

V dveh desetletjih neprekinjenega delovanja je moški zbor vztrajno razširjal svoj repertoar, tako da pevci obvladajo že nad sto raznovrstnih pesmi. Izbor teh so pripravili za nastop na jubilejnem koncertu 6. aprila v domači dvorani, na proslavitev 20-letnice zbora pa so povabili oktet Boštjanjski fantje iz Sevnice.

Jubilanti so začeli slavnostni koncert s petimi pesmimi, nakar so

prepuštili oder Boštjanjskim fantom. Ta znani oktet je z ugrabnim izvajanjem še posebej ogrel dlani obiskovalcev, ki so ta sobotni večer napolnili dvorano. Navdušil je tudi artiški mešani zbor, ki je začel delovati šele lani.

Prireditve se je nadaljevala s podelitvijo Gallusovih značk in priznanj s čestitkami za dolgoletno delo. Besede zahvale in spomini na dolgoletno tovarštvo v zboru so raznežili prenekaterga pevca in tudi poslušalca. Za vrhunec slovesnega označja je poskrbel lovski pevski zbor iz Globokega, ki se je po čestitki slavljencem s pesmijo oglašil iz ozadja dvorane. V naslednji točki je s pevci na odru prepevala tudi dvorana.

Za konec še to: Tudi jubilejni koncert je pokazal, da pevski zbor Artičanov, čeprav niha v kvaliteti, ohranja pomembno, središčno vlogo v kraju. Prav v tej skupini namreč nastaja vse, kar jih s krajajni povezuje v eno samo veliko družino. To pa je najpomembnejše.

B. D.

JUTRI DAN PODZEMELJSKE ŠOLE — Jutri, v petek, bodo v podzemeljski šoli, ki se imenuje po predvojnem komunistu in revolucionarju inž. Janezu Marentiču, praznovali dan šole. Ob tej priložnosti bodo šolo obiskali tudi predstavniki ljubljanske Jugotehnike, ki je že 11. leto pokroviteljica podzemeljske šole.

Šola za osemnajst vasi

Podzemeljsko šolo obiskuje 172 učencev, prostora pa je za 200 šolarjev

PODZEMELJ — V podzemeljski osnovni šoli, ki so jo poimenovali po inž. Janezu Marentiču, je sedaj 172 učencev iz 18 vasi, kolikor jih sodi v ta šolski okoliš. Na šoli je osem oddelkov, se pravi, da je vsak razred samostojen oddelk, poleg tega imajo dvakrat na teden še en oddelk male šole, ki ga obiskuje 26 otrok.

Medtem ko smo zadnja leta vpisovali v prvi razred več kot 20 učencev, kaže sedaj, da bo število sedaj manjše: razred obiskuje malo šolo 26 otrok, vendar ne bomo vseh vpisali v 1. razred, ker v teh krajih ni vrta, starši želijo, da grede njihovi otroci že prej v malo šolo in da jo obiskujejo dve leti. Na povedala Julijana Kočevar, ki je že 13 let ravnateljica šole. »Vsekakor bo naša šola, ki je bila zgrajena pred petimi leti za okoli 200 učencev, še lep čas zadostovala.« Na podzemeljski šoli je zaposlenih 14 ljudi, od tega je 10 prosvetnih delavcev, kar zadostuje za sedanje potrebe. Pred časom so začeli staro šolsko poslopje preurjati za stanovanja za učitelje, kajti kot šola,

ki je v nerazviti krajevni skupnosti, so dobili ugodna posojila. Eno stanovanje je že vseljeno, tri pa bodo nared v kratkem.

V šoli je tudi telovadnica, ki je zlasti od lani, ko je pogorla metliška, stalno zasedena tudi ob popoldnevih. Pri šoli je zgrajen atletski stadion, edini v občini, ki ima 400-metrsko stezo in nogometno igrišče, zraven pa so še igrišča za košarko, roket in odbojko. Ljubljanska Jugotehnika, ki je že 11. leto pokroviteljica belokranjske šole, ji vseskozi pomaga in prav z njeno pomočjo si je šola nakupila precej učil in učnih pripomočkov, česar si sedaj zaradi hude druginje ne more več privoščiti. Tudi za letošnji dan šole, ki ga praznujejo 19. aprila, jih bodo obiskali predstavniki pokrovitelja, prijateljske stike pa imajo še s kadetskno šolo iz Tacna. Seveda jih redno obiskujeta tudi žena in hči Janeza Marentiča.

Večino učencev vozi iz okoliških vasi v šolo šolski kombi, v šoli otroci dobijo malico, pouk pa je samo dopoldne. Na šoli imajo tudi bogato izvenšolsko dejavnost. A. B.

Nad dvesto jih bo pelo

V Trebnjem spet občinska revija pevskih zborov

TREBNJE — Na občinski pevski reviji, ki bo v petek, 26. aprila, ob 20. uri v trebanjskem kulturnem domu, bodo nastopili zbori iz šestih krajev oziroma krajevnih skupnosti. To so: moški zbor iz Mokronoga pod vodstvom Vilka Videčnika, moški, ženski in mešani zbor z Mirne s pevovodjem Stanetom Pečkrom, mešani zbor iz Trebnjega, ki ga vodi Suzana Tratinik, Trebanjski (moški) oktet, katerega umetniški vodja je Ivo Matoš, in znani ženski nonet Carmen pod vodstvom Slavke Kukman, dekliški zbor iz Velike Loke pod taktirko Darje Korelec, mešani zbor iz Šentlovanca z zborovodjem Ivom Matošem in mešani zbor iz Velikega Gabra, ki ga vodi Fani Anžlovar. Skupaj bo nastopilo več kot 200 pevcev in pevk. Prireditelj, s katero bodo počastili 40-letnico osvoboditve, pripravljata občinska Zveza kulturnih organizacij iz Trebnjega.

Šoštanja, Liboj, Slovenskih Konjic in Mežice.

Senovčani se bodo za najvišje mesto potegovali na tekmovanju v prvi težavnostni stopnji, ki bo 26. maja v Cankarjevem domu v Ljubljani. Na tej prireditvi bodo nastopili še pihalni orkestri iz Maribora, Raven na Koroškem, Vevč, Titovega Velenja, Zagorja, Trbovelj in Teznea.

Komaj se bo umiril tekmovalni vrtenec, bo že v Sevnici, in sicer 2. junija, šesto zapovrstno srečanje gasilskih pihalnih orkestrrov. Doslej so udeležbo na tem tradicionalnem srečanju že pripravili orkestri iz Kapel, Novega mesta, Tolmina, Maribora, Stične, Predgrada oz. Starega trga ob Kolpi, Loč pri Dobovi, Zeline oz. Moravč in Nabežine pri Trstu. Sevnčani pa pričakujejo še prijavo pobratene godbe iz Spodnje Poljskave.

Zatem bo 22. julija velika slovesnost v Kapelah, kjer bo tamkajšnji pihalni orkester praznoval 135-letnico obstoja. Na praznovanju pričakujejo številne godbe iz domovine, poleg tega pa tudi, da se bo slovesnost udeležil pobrateni orkester iz Proseka pri Trstu.

Zaključek letošnjih srečanj godbenikov bo v začetku novembra v Sevnici.

BOGOMIR HROVATIČ

Posavje vse leto v znamenju godb

V Krškem že v soboto in nedeljo republiško tekmovanje pihalnih orkestrrov III. težavnostne stopnje — Krčani maja v Mariboru, Senovčani pa v Cankarjevem domu — Posavski orkestri tudi na reviji novembra v Sevnici

POSAVJE — Zadnja leta so se posavski pihalni orkestri močno uveljavili. Dva od njih, senovski in krški, sta prodira celo v slovenski kakovostni vrh. Ta čas se orkestri pripravljajo na dva pomembna dogodka: na ustanovitev podzveze Združenja pihalnih orkestrrov in na izvedbo republiškega tekmovanja pihalnih orkestrrov tretje težavnostne stopnje, ki bo ob koncu tega tedna, 20. in 21. aprila, v Krškem.

Zreb je določil, da se bodo 20. aprila dopoldne na tekmovalnem odru v Krškem zvrstili pihalni orkester tovarne EMO iz Celja, iz Sevnice, Ljubljane-Bežigrada, Novega mesta, Vrhnike in Prebolda. Popoldne pa bodo nastopili orkestri iz Anhovega, Ormoža, Cerknice, Postojne, Goriških Brd, Gorj pri Bledu, cerkniške Ete in zamejski orkester iz Ricmanj. 21. aprila bodo obiskovalci prisluhnili še orkestrom iz Kamnika, Slovenske Bistrice, Kidričevega, Zidanega mosta, Slovenj Gradca, Ruš in Ceršaka.

Prvi koraki

V Ganglovem razstavišču v Metliki razstavlja mladi Črnomaljec Lozar

METLIKA — V Béli krajini ni veliko priložnosti, da bi si ljudje ogledali razstavo domačih likovnih ustvarjalcev. Zato so s toliko večjim odobravanjem pozdravili razstavo Roberta Lozarja, mladega črnomaljskega likovnika, ki so jo pretekli petek odprli v Ganglovem razstavišču v Metliki. To je šele njegova 2. predstavitev — pred kratkim je razstavljal v Črnomlju, vendar pa lahko od njega glede na njegovih sedemnajst let še veliko pričakujemo.

Lozar v Metliki razstavlja dela v olju, tušu, akvarelu, pastelu in svinčniku. Motivno so ta dela vezana predvsem na portrete oz. avtoportrete in tihožitja, kar je razumljivo, saj mu poleg šole — je dijak srednje metalurške šole v Ljubljani — ostaja malo časa za ustvarjanje. Kot je ob otvoritvi poudarila umetnostna zgodovinarica Andreja Brancelj, se je Lozar odločil za te motive zato, ker je umetnik sebi najbližji, najcenejši in najpotrežljivejši model, za tihožitje pa zaradi tega, ker so podobne negibnih stvari motivi tisočermih možnosti.

Ob otvoritvi razstave, ki bo odprta do 22. aprila, sta se predstavila tudi črnomaljska kitarista Zdravko Kunič in Sonny Beronja.

Pihalni orkester iz Krškega bo tekmoval v drugi težavnostni stopnji, in sicer 18. maja v Mariboru, kjer bodo nastopili še pihalni orkestri iz Domžal, Mengša, Izole, Koprja, Žirov, ljubljanskega Litostroja, Kranja, Trzinca pa iz Hrastnika, Ptuja, Štor, Mutca.

BRANKA JURCA MED MLADIMI BRALCI

KOČEVJE — Pisateljica Branka Jurca je bila 10. aprila v Kočevju, kjer se je udeležila zaključne svečanosti bralne značke za cicičane. Ob tej priložnosti so učenci prvih in drugih razredov brali svoje spise, nastopil je otroški pevski zbor in učenci glasbeni šole. Pisateljica si je mató ogledala Šeškov dom, razstavo ilustracij njenih zgodb, učenci značkarji pa so pripravili tudi razstavo njenih knjig. Branka Jurca je odgovarjala na vprašanja šolarjev. Ob zaključku srečanja so učenci podarili posateljici šopek cvetja in spominsko darilo ekslibris, ki so ga izdelali učenci višjih razredov.

OD ODRA DO ODRA

● **PREČNA** — Tukajšnja gledališka skupnost bo drevi gostovala v Novem mestu in v Domu JLA ob 19.30 uprizorila dramo Mire Puc — Mihelič »Operacija«. Igro je režirala Anica Kozlevčar.

● **SOTESKA** — Gledališka skupina domačega kulturnega društva Zavrja je v tej sezoni pod vodstvom Janeza Vovka nastudirala Borove »Razragapce« in z igro uspešno gostuje. Do zdaj je imela deset predstav, ki jih je obiskalo nad 2.500 gledalcev, v ponedeljek, 22. aprila, ob 20. uri pa bo nastopila v novomeškem Domu kulture. To bo njena zadnja predstava v letošnji sezoni.

● **MIRNA PEČ** — Mironpeška gledališka skupina je včeraj nastopila v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani, Partličjevo igro »O ne, ščuke pa ne« v režiji Marjana Kolena so tokrat up-

rizarili za delovno organizacijo Gipos. To je bila že deseta ponovitev znane Partličjeve igre v mironpeški izvedbi.

● **SENOVO** — Minulo soboto se je predstavila domača šolska skupina, ki je pod vodstvom Bože Ojsteršek pripravila Suhodolčanovo »Srečno hišo Doberdan«.

● **SEVNICA** — Tu se je minulo soboto predstavil domači Oder mladih s Smoletovimi »Zlatimi čevljički« v režiji Petra Žuraja. V nedeljo pa so mladi Sevnčani igrali Suhodolčanovo igro »Figole Fagole«.

● **BREŽICE** — Amaterski oder iz Brežice je minulo nedeljo gostoval na Senovem z Brešanovo »Smrtjo predsednika hišnega sveta«. S tem delom, ki ga je režiral Vlado Podgoršek, Brežičani že več tednov uspešno gostujejo po posavskih in dolenjskih odrih.

V brigado so smeli iti le najboljši

Veteran Brane Papež o prvih povojnih mladinskih brigadah

NOVO MESTO — Občinske konference ZSMS po občinah se v tem času srečujejo z mnogimi težavami, od katerih je sestavljanje brigad na prvem mestu. Delovne organizacije pošiljajo v brigade delavce, ki jih najmanj potrebujejo, študentje pa se v tem času raje zaposlijo, saj jim denar še kako pride prav. »Včasih je bilo

delo v brigadi ponos vsakega posameznika. Jokali smo, če nas niso sprejeli v brigadirsko vrsto. Je povedal Novomeščan Brane Papež, uslužbenec KZ »KRKA«, brigadirski veteran, udeleženec prvih povojnih brigadirskih delovnih akcij.

Prve brigade se je udeležil kot 15-leten že prvo leto po vojni. Prijavil se je na prvo zvezno delovno akcijo v Brečko — Banoviči, vendar je bil premlad, zato so ga poslali na obnovo belokranjske proge Otovice — Bujbarci v brigado Franca Rozmana — Staneta. V brigadah je bil potem še naslednjih pet let, zadnjikrat pa na brigadirskem delovišču 1958 na avtocesti Ljubljana — Zagreb. Vsa brigadirska leta si je nabral vrsto udarniških značk, pohval in drugih priznanj. »V brigado so šli le najboljši. V začetku so nas na akcijah vodili oficirji in vladala je prava vojaška disciplina. Od vseh orodij smo poznali le kramp, lopato in samokolnico z lesenim kolesom. Ustrašili se nismo nobenega skalnega vaska. Zenske niso prav nič zaostajale za moškimi, nekateri so naredile celo več. Takratne brigade po tolikih letih res ne gre več primerjati z današnjimi. Vsaka brigada je štela od 400 do 200 brigadirjev, izmena pa je trajala vse počitnice. Tudi brigadirski popoldan in hrana nista bila takšna, kot sta danes. Od zabave je bila le tista, ki smo si jo lahko sami pripravili.

Če bi bil zdrav, bi se šel med brigadirje. Njihovo delo je kljub tehnikam tam, kjer je ni moč uporabiti, še kako pomembno. Morda bi odgovorni razmišljali tudi o lokalnih akcijah med letom, kjer bi se brigadirji ob obiranju hmelja, jabolk, čistilnih akcijah in podobnem pripravljali na večje brigade.« Je sklenil pogovor brigadirski veteran Brane.

J. P.

Spet brez naših?

V Kočevju bo maja republiška prireditelja »Naša beseda 85« oziroma mladinskih odrov

KOČEVJE — Gledališki del republiškega srečanja »Naša beseda 85« bo od 12. do 18. maja v Kočevju. Na tej osrednji prireditvi bodo sodelovale mladinske gledališke skupine, ki jih bodo selektorji izbrali na prejšnjih občinskih in medobčinskih nastopih. Rok za ogled se je iztekel s ponedeljkom, 15. aprila, vendar ta čas še ne moremo povedati, katere skupine so selektorji predlagali za nastop v Kočevju. Prav tako še ni nič znanega, kako so se na nastop pripravile tiste mladinske skupine, ki se občasno pojavljajo v občinah dolenskih in posavske regije pa v kočevski in ribniški občini. Bila bi velika škoda, če bi bili Dolenjci, kamor seveda štejemo tudi Kočevje, zgolj prireditelji, da bi se naslajali samo ob tem, kar bodo na republiški prireditvi v Kočevju predstavili drugi. Sicer pa, ali bo tudi kočevsko srečanje eno tistih, ko homo spet resignativno ugotovili: »Tudi tokrat brez naših!«

Potoške iveri

NADALJEVATI ASFALTIRANJE — Na območju Loškega potoka so lani asfaltirali lokalne ceste v Malem logu in Šegovi vasi, letos pa bodo dokončali, česar lani niso mogli.

Lani so to gradili z dodatnim samopriskevnim občanov; letos pa bodo namenili sredstva za dokončanje iz rednega samopriskevka. Seveda bodo občani delali tudi prostovoljno.

POMOČ DELOVNIH ORGANIZACIJ — Pri finansiranju del na območju KS sodelujejo tudi tozdi in obrati Rika, Infesa (v denarju in materiilu), Saturnusa in BPT (v denarju). Seveda se v tovarnah zavedajo, da to ni kakšen nekoristen izdatek za potrebe KS, ampak da je to pravzaprav pomoč kolektiva tovarne svojim delavcem, ki žive na območju KS Loški potok. Tovarna živi s krajem in krajani s tovarno.

Društvo, ki gradi vodovod

Gojko Bunjevca in Franc Šalamon o delu mozelskega športno-kulturnega društva »Ciril Dekval«

MOZELJ — Pred petimi leti je bilo v Mozlju na pobudo skupine športnih in kulturnih zanesenjakov ustanovljeno društvo »Ciril Dekval«, katerega osnovni namen je bil zbrati v svojih vrstah kar največ krajanov, pripravljenih za delo na kulturnem in športnem področju. Navzlic razmeroma kratkemu času dela so Mozeljčani razširili glas o svoji dejavnosti daleč naokoli. V številnih sekcijah društva — omenimo le kegljsko, smučarsko, strelško, nogometno — so našli mesta številni krajanji, med najprizadenejšimi člani pa sta gotovo Gojko Bunjevca in Franc Šalamon.

»Med številnimi športi je danes v Mozlju najprivlačnejše kegljanje.« pravi ta. »Vsako leto pripravimo kegljsko tekmovanje zakonskih parov, organiziramo turnir ob dnevu žena, da ne naštevamo vsega. In nič čudnega, če razmišljamo »celo«, da bi ustanovili kegljski klub.«

Poleg kegljanja se letos veliko govori tudi o nogometu, ki v Mozlju slavi

Se lahko iz napak kaj naučimo?

Razmišljanja o stanju in storjenih napakah v črnomaljski trgovini

V 11. številki Dolenjskega lista je Miloš Jakopc kritično opisal razmere v novomeški trgovini in problematiko trgovine nasploh. V slednjem se z njim popolnoma strinjamo, glede stanja v novomeški trgovini pa ga lahko »potolažim«, da so v nekaterih drugih občinah, npr. v črnomaljski, še večji problemi. Naj mi bo dovoljeno nekaj napisati o tem, saj sem vs delovno dobo do upokojitve delal v trgovini.

Trgovina je bila in je še danes družbeno manj pomembna ter od zgoraj (od oblasti) in od spodaj (od potrošnikov) ocenjena kot nekakšno nujno zlo. Tudi na socialistično trgovino so takoj po vojni gledali kot na dejavnost ne bodej je treba, četudi so bili v njej zaposleni izključno mladi ljudje, še neobremenjeni z negativnimi pojavi. Poslovni prostori so bili v vojni z opremo vred opustošeni. Nepoškodovani je v Črnomlju ostal en sam prostor, a z 59 let staro opremo. Vse to je že po prvi nacionalizaciji prešlo v uporabo medtem ustanovljenemu družbenemu trgovskemu podjetju. V drugem največjem trgovskem prostoru je bila med vojno poljska kuhinja, oprema pa porabljena kot drva. Že v letu 1944 je bila v Črnomlju kot prva v Sloveniji ustanovljena kmetijska zadruza, ki se je ukvarjala tudi s trgovinsko dejavnostjo. Ob ustanovitvi ji je bila kot osnovno sredstvo dodeljena le stara kuhinjska kredenca.

Na posojila za popravilo prostorov ali gradnjo novih takrat ni bilo misliti kot npr. v Kočevju, kjer je družba prevzela breme za popravilo obstoječih in gradnje novih prostorov. Naši trgovini ni preostalo drugega kot najti skupni jezik z lastniki tedaj še nenacionaliziranih trgovskih prostorov, skleniti obojestransko sprejemljive pogodbe in enega za drugim, pač v okviru finančnih možnosti, opremljati celo za specializirano trgovsko dejavnost. Pozitivni rezultati niso izostali. Trgovina črnomaljske občine je dosegala nadvse dobre rezultate.

Prva napaka je bila storjena v letu 1958 z nacionalizacijo. Nacionalizacijska komisija v občini je z vsó ostrino uporabila zakonsko pravico proste preproje, kaj s poslovnimi prostori, manjšimi od 70 m², ter nacionalizirala tudi prostore lastnikom, ki so jih zgradili na družbeno zahtevo že v naši družbeni ureditvi po vojni, prostore težkih invalidov in vdov po padlih borcih NOV, pa celo 19 m² velik poslovni prostor. Z nacionalizacijo se je v večini primerov končalo zanimanje dotodanjih lastnikov za primerno vzdrževanje svojih prostorov.

»Poleg tovrstnega športnega življenja se naši krajanji vključujejo še v tekmovanja v kmečkih igrah, kar je danes pri nas prava redkost. Tako je, denimo, pri nas izredno veliko zanimanja za tekme ročnih koscev pa žanjic, na nedavnem tekmovanju koscev je sodelovalo kar 23 tekmovalcev.«

Ob vseh naštetih in še mnogih drugih prireditvah je najbolj zanimivo, da Mozeljčani sredstva za delo in obstoj svojega društva pridobivajo izključno sami. Z organiziranjem raznih prireditev in prostovoljnimi delom so lani zbrali 139 starih milijonov. A veliko bolj pomembno kot to je, da so ta denar namenili za izgradnjo vodovoda v Mozlju. Res hvalevreden primer!

M. GLAVONJIĆ

vanje prostorov in stavb nasploh. Takratno stanovanjsko podjetje, ki je dobilo v upravljanje vse nacionalizirane prostore, je vsa sredstva porabilo za plače, saj je bilo razmeroma malo družbenih stanovanj in poslovnih prostorov, stroški režeje in pisarniškega upravljanja (v glavnem pobiranja najemnin) pa veliki. Delegatska vprašanja o stanju in trošenju sredstev najemnin, postavljeni na sejah zborov občinske skupščine, so ostajala in ostajajo še danes, po 10 letih, brez odgovora.

Najprej vodo

To je glavna letošnja naloga KS Loški potok

LOŠKI POTOK — Vodovod v Loškem potoku je star 30 let, zato so na njem pogoste okvare, ki povzročajo tudi izgubo vode. Zato bo letos glavna naloga krajevne skupnosti urediti preskrbo z vodo. Dogovarjajo pa se, da bodo hkrati reševali tudi oskrbo s pitno vodo za KS Draga v kočevski občini, kjer ni dovolj izdatnih virov pitne vode.

Z ureditvijo vodovoda bodo začeli predvidoma v kratkem, dokončna obnova pa bo zaključena v nekaj letih in bo veljala okoli 20 milijonov dinarjev. Do Drage bo treba napeljati tudi okoli 5 km cevovoda, na območju KS Loški potok pa bo novega omrežja okoli 2,5 km.

Če bi prišlo do dogovora s KS Drago oz. občino Kočevje, bodo dela financirana v razmerju 50:50 iz vsake občine. V ribniški občini bo denar za dela prispevala komunalna SIS in krajevna skupnost Loški potok, najeli pa bodo tudi posojila. Dela v zvezi z zaščito vodnih virov bo opravila območna vodna skupnost Ljubljana-Sava.

IZLET NA DALJNE GORE

V soboto, 6. aprila, smo odšli na prvi letošnji planinski izlet. Odpravili smo se na Daljne gore, ki so v sklopu zasavske transverzale, ki poteka od Kuma do Kumrovcva. Do Bistrice ob Sotli smo se peljali z avtobusom, naprej pa šli peš. Z Daljnih gor do hiše, kjer imajo spravljen planinski žig, nas je spremljal velik pes. Z gradu nad Podrsredo pa smo morali oditi takoj na postajo, saj so se zbirali nevihtni oblaki. Od tam smo se odpeljali domov.

SERGEJA BIZJAK S. B. OŠ 14. divizije Senovo

JANKO VRANEŠIČ Kolodvorska cesta 49 Črnomelj

ŽIVA URA ZGODOVINE — Minuli četrtek so v boštanjki osnovni šoli slavnostno pričakali kurirčkovo pošto. Lutkarji so pripravili igrice Štovi partizan. Predsednik občinskega odbora ZZB NOV Slavko Štrukelj je pionirje pozdravil in obudil spomine na težke vojne dni. (Foto: A. Železnik)

liko vlogo imajo zakoniti predpisi, vinski nadzorništvu in društva vinogradnikov, ki prirejajo ocenjevanja, tekmovanja, pokušnje, razstave in festivale. Pri tem pa ne smemo prezreti pomaznih nepravilnosti pri nabavih pridelka iz drugih okolišev, neustreznega rezanja in tipizacije, ki kvarijo sloves pristnega evička in drugih vinskih tipov tega vinorodnega območja.

V vsem tem razvoju je tudi naš jubilat doživljal vzpone in priznanja ter bridke izkušnje. V začetku so bile zelo omejene gospodarske možnosti za razvoj, v zadnjem desetletju pa je splošni napredek omogočil tudi vinski trgovini nesluhen razvoj, z razvojem pa večje težave in napake. Jože Likar je v svoji živahni naravi in duševni vedrini premagoval ovire in odbijal napade, še vedno pa traja tekma med količino in kakovostjo; Likar in večina dolenskih vinogradnikov se odloča za strokovno utemeljeno razmerje, ki omogoča sloves in uspešno gospodarjenje.

Likar se je uveljavil tudi kot strokovni pisec in publicist. V Vinarski zadrugi je izdal bilten, glasilo Vinarske zadruge, z nasveti za oskrbovanje in obnovo vinogradov ter poročila o letim, cenah in tržišču. Že pred vojno je objavjal članke v Kmetovalecu, po vojni pa v Dolenjskem listu. Svoje izkušnje je strnil v posebnih knjiznicah: Naš eviček (1955 in 1970),

Po likvidaciji stanovanjskega podjetja je večina prostorov postala osnovno sredstvo uporabnikov, ki pa so imeli ob prevzemu pred oči prejšnje koristi kot pa dolžnosti. Z nekaj vredni apna ali kakšnega sodobnejšega beleža, in še to le na vidni cesti strani fasad, prostorovi in mogoče zavarovati pred staranjem in propadanjem.

Rad verjamem, da so Novomeščani nezadovoljni s svojo trgovino. Toda kako nezadovoljni bi bili šele potrošniki in predmetni naselji npr. Bršljina, Ločne, Smihela, na Drski in v Žabji vasi, če ne bi imeli v naselju vsaj osnovne preskrbe? Kaj naj rečejo stanovniki novih stanovanjskih naselij Čardaka, Sadeža, Kozjaka plača, Grajskih njiv ali Nove Loke pri Črnomlju, ki tega nimajo? Za gradnjo družbenih prostorov v teh naseljih še lep čas ne bo potrebnega denarja. Še bolj kot za Novo mesto velja za Črnomelj, da zagat in stisk »zagotovo ne bomo odpravili z nerestim obljubljanjem velikih blagovnic, ker zanje ni denarja, in ne s pravilnimi načrti desetisočih (pri nas tisočih) kvadratnih metrov novih prodajalnic...« kot ugotavlja v svojem prispevku tov. Jakopc. Zaradi opisane nacionalizacije se nobenemu graditelju stanovanjske hiše v prej omenjenih naseljih ni prišlo na misel, da bi poleg stanovanja za svoje potrebe zgradil tudi poslovni prostor do 70 m², kar ni v nasprotju s predpisi. Popolnoma odveč je politična bojazen, da bi pri tem prihajalo do neupravičene rente, saj družba ima sredstva (višina najemnin, obdavčitev itd.), da to prepreči. Seveda bi morala biti graditelju zagotovljena amortizacija vloženih sredstev, kar pa je nekaj drugega kot neupravičena renta. Razlike med tema pojmovoma svoj čas niso bili sposobni videti celo nekateri vodilni organi v črnomaljski občini.

Druga napaka je bila v naši občini, storjena ob ocenjevanju potrebe po priklučevanju trgovine k drugim podjetjem zunaj občine in pri izbiri teh podjetij. Svoj sedež v matični občini imajo le prodajalne črnomaljske kmetijske zadruge, ostale pa so dodeljene desetim podjetjem zunaj občine. Po pisanju tov. Jakopca je vsa trgovina v novomeški občini v lanskem trilettrletju ustvarila 215 milijonov dinarjev za obnovo. Če gre za nove dinarje, niti ni tako malo. V Črnomlju pa nihče sploh ne more postreči s takim podatkom niti, kje ta sredstva so in v kakšne namene bodo uporabljena. Iz pisanja tov. Jakopca pa ni razvidno, ali so v teh milijonih tudi sredstva novomeških trgovskih podjetij iz dejavnosti njihovih poslovalnic v drugih dolenskih občinah.

Zakaj smo s trgovino tam, kjer smo. Ali se lahko iz napak kaj naučimo?

SPREJEM KURIRČKOVE TORBE

V četrtek, 27. marca, smo učenec osnovne šole XII. SNOUB Bršljan sprejeli letošnjo kurirčkovo torbico. Ob tem smo pripravili kratko prireditev, ki so ji prisostvovali tudi borci XII. SNOUB, ki so nam že pri pouku pripovedovali svoja doživljanja iz NOB. Pozdravno pismo je prebrala predšolnica pionirske organizacije, nato pa so taborniki pospremlili torbico na nadaljnjo pot.

NATAŠA MALNAR, OŠ XII. SNOUB Novo mesto

PIONIRSKI KLUB

Sredi lanske jeseni smo oblikovali Pionirski klub. Od takrat se sestajamo vsak prvi četrtek v mesecu v Krčinem klubu. Vodi nas Ivanka Mestnik, v našem klubu so delegati iz vseh šol v občini. Na sestankih povabimo tudi koga, ki je že prečesal šolo, da nam kaj pove o starih, ki nas zanimajo. Vse prinesemo v svoje šole. Čim več poskušamo narediti sami. Pomagamo pri organizaciji marsikatero prireditve v Novem mestu, trenutno pri organizaciji kurirčkove pošte. Poskušamo narediti kar največ, da bi izpolnili življenje novomeških osnovnošolcev.

NATAŠA MIKLAVČIČ, OŠ 12. SNOUB Novo mesto

ŠŠD PIONIR USPEŠEN

Na osnovni šoli Zbora odposlancev v Kočevju uspešno deluje ŠŠD Pionir. Letos sta začeli delati še teniška in šahovska sekcija, tako da je skupaj kar 21 vadbenih skupin. Sodelujejo učenci od prvega do osmega razreda, vadbe pa vodijo učitelji telesne vzgoje in znanj sodelavci, predvsem trenerji športnih klubov. Treningso popoldne v šolski telodavnici. ŠSD se udeležuje vseh občinskih tekmovanj, kjer sodeluje tudi kot organizator, uspešno pa nastopajo tudi na tekmovanjih republiškega značaja. Najuspešnejše so rokometna, odbojkarice in moška namiznoteniška ekipa. Velik dogodek za vse učence — športnike pa je tradicionalni medrepubliški troboj Kočevje — Ribnica — Delnice.

VEŠNA PETEK, 7. b. OŠ Zbora odposlancev Kočevje

NALOGA O LJUDSKI OBLASTI

Člani zgodovinskega krožka zbiramo podatke za raziskovalno nalogo »Ljudska oblast od Kočevskega zboru do prve slovenske ustave«. Opisali bomo tudi partizanske domačije iz časov NOB v naši dolini. Pogovarjali smo se še s Karlo Somrak, Rudolfom Povšetom in sestrama Slavko Pavlinin Zalko Krhin ter zvedeli veliko novega o Povšetovi, Kosovi in Somrakovi domačiji. Seznanili so nas tudi s kurirškimi potmi in nalogami, ki so jih opravljali kot terenski aktivisti.

KATJA ŠIŠKO, OŠ Mira peš

S KOLESI V KUMROVEC

Okrog 70 Artičanov se je udeležilo izleta s kolesi v Kumrovec. Najprej smo se ustavili v Dobravi pri spomeniku krških žrtve. Drugo postajo pa smo imeli v Stari vasi pred Bizeljskim, kjer smo se tudi malo okrepčali. Do Kumrovcva smo privozili vsi, razen dveh, ki sta se morala vrniti domov zaradi hušje okvare kolesa. Takih izletov si še želimo.

ALENKA CIZEL, 8. a. OŠ Artič

NA ŠPIČAKU

Zgodovinski krožek si je zadal nalogo, da bo obiskal zgodovinsko pomemben kraj. Odpeljali smo se na Špičak, kjer stoj hrast, za katerega menijo, da je star 500 let. Pri njem je bila med vojno javka št. 12. O tem so nam pripovedovali borci, ki smo jih povabili.

TATJANA VARLEC, 8. b. OŠ Globoko

PODELITEV BRALNIH ZNAČK

Ob zaključku tekmovanja za bralno značko na naši šoli smo se učenci od četrtega do osmega razreda 5. aprila zbrali v Domu kulture, kjer nam je prisatelja Marjeta Dajčman pripovedovala o sebi, nato pa nam je razdelila bralne značke in priznanja. Osmošolci, ki smo tekmovali za bralno značko vseh osem let, smo dobili še posebno priznanje in knjigo. Po podelitvi so nam igralci z Jesenic predstavili igrice Figole Fagote Leopolda Suhadolčana, začelnika tekmovanja za bralno značko.

MATEJA RAVBAR, 8. a. OŠ Milka Sobar-Nataša Novo mesto

90 let Jožeta Likarja

Starosta dolenskih vinogradnikov in enolog Jože Likar bo 25. aprila dosegel 90 let življenja in nad 60 let dela. Malo kdo je rojen pod srečno zvezdo, da doseže tako visoko starost zvedo in čil. Gotovo ležijo vzroki in pogoji dolgega življenja v rodovnih koreninah, v načinu življenja, v stalni telesni in duševni aktivnosti ter kot Likar mnogi verujemo tudi v ugoden učinek evička.

Jubilant se je rodil pred 90 leti v Lokvah nad Gorico, kjer je bil njegov oče cesarsko-kraljevi domogodar, ki je upravljal del Trnovskega gozda. Kasneje je bil prestavljen k upravi Verskega sklada v Kostanjevici na Krki. Pod to upravo sta tedaj spadala Opatova gora na Gorjancih in Stiški samostan. Mladi Jože je torej preživel mladost v domačem kraju, toda kmalu se je posvetil trgovski stroki. Služboval je kot disponent pri večji kolonialni importni družbi v Gradcu, nekaj časa pa pri jugoslovanskem generalnem konzulatu, kjer je skrbel za prehrano jugoslovanskih delavcev na delu v Gradcu in na Gornjem Štajerskem. V tem času je bil vpisan na tehniški in kolonialni visoki šoli v Liègeu (Belgija), kjer je 25. januarja 1928 diplomiral za komercialnega inženirja. Medtem se je leta 1924 vrnil v Kostanjevico. Zaposlil se je pri tamkajšnji Hranilnici in posojilnici, sodeloval pa je tudi pri

podružnicah Vinarskega društva za Slovenijo, Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo, pri sadnih in vinskih razstavah in pokušnjah. Spoznaval je kmečko revščino, zlasti zaostalost kletarstva. V povojnem brezvladju so trgovci in gostilničarji ponorejali vina. Ljubljanski trgovci so pridelovali eviček v svojih kleteh in ga »narejali« z rezanjem cenčnih banaskih in dalmatinskih vin, dolenskih vinogradniki pa niso mogli prodati svojega pridelka.

Ko je naraščala vinska kriza, je Likar začel organizirati vinogradnike. To so 1928 ustanovili Vinarsko zadrugo Kostanjevica, ki je že pred vojno imela blizu 600 članov zadrugnikov. Likar je bil sprva upravnik in kletar, z naraščanjem prometa je skrbel za prodajo in zboljšanje kakovosti, ves čas pa se je trudil za gospodarski in kulturni dvig dolenskega vinogradnika, ki je živel slabše kot štajerski viničar. Prizadeval si je za sloves evička in rast zadruge. Že pred vojno je sestavil vinogradniški kataster, ki je zajel prek 500 parcel v legah, ki ustrezajo za vinsko trto, breskve in marelice. Sestavil je matično knjigo s temeljnimi naravnimi, sortnimi in proizvodnimi podatki; to je bil prvi poskus podrobne vinogradniške in sadjarske razporeditve, ki naj bi služila za osnovo obnove nasadov in zaščito evička. Utemeljen

predlog za zaščito je banska uprava že vzela v pretes, toda vojna leta 1941 je preprečila zakonito varstvo pred ponaredbami pristnega evička.

Med okupacijo je dolensko vinogradništvo močno trpelo, po osvoboditvi pa so nekaj let eviček podcenjevali in ga s politično ceno razvednotili. S prizadevanjem Vinarske zadruge Kostanjevica in nato Agrokombinata Krško je dobilo tudi dolensko vino svoje mesto, eviček pa so v letih 1950—1960 izvažali v Švico in Belgijo.

Leta 1959 so gospodarske in politične razmere pospešile splošno komercializacijo kmetijskega združništva, ki je izgubilo samostojnost, samoupravnost in človekoljubni značaj. Vinarsko zadrugo so s prisilo vključili kot obrat v kmetijsko zadrugo, nato v Agrokombinat Krško. Likar pa je tedaj dosegel pogoje za upokojitev. Odšel je v Metliko utrjeval gospodarstvo vinske kleti, ki je bila pod upravo Slovenija vina iz Ljubljane. Po uspešno opravljeni nalogi se je vrnil v Kostanjevico ter naslednjih šest let (1964—70) vodil kostanjeviško Centralno evička, 13. let, do 31. marca lani, pa je bil svetovalec v Slovinski kleti v Brežicah.

V zadnjih 20 letih je tudi dolensko, belokranjsko in posavsko vinogradništvo zelo napredovalo, povečal se je pridelek in promet z vinom na eni in poboljšala kakovost navadnega in usklajenega vina na drugi strani. Ves

Pionirju pač ne kaplja na glavo

Novembra lani pet družin iz prvega vohda bloka D v stanovanjski soseski ob Cesti herojev, znani kot »Plava laguna«, prvič po skoraj treh letih bivanja v teh stanovanjih ni plačalo stanarine. Kot razlog so navedle neodpravljene napake v stanovanju ter družno sklenile, da bodo dolžnice stanarine vse dotlej, dokler jim stanovanj ne spravijo v približno takšno stanje, v kakršnem bi morala biti.

Naj takoj povemo, da ne gre za nikakršno kapriciranje zaradi npr. razpok v ometu in podobnih »malenkosti«, ki jih v tej soseski kar mrgoli, o čemer ne nazadnje pričata dva fascikla reklamacij v strokovni službi novomeške stanovanjske skupnosti, ampak za vdore vode v stanovanja skozi strop ob vsakem majčkenu močnejšem dežju. Višje v bloku si, huje je. V stanovanju v prvem nadstropju si je voda (zaenkrat) poiskala »le« dva dotoka skozi strop, štiri nadstropja višje pod streho pa imajo prave poplave. Gre večinoma za tako imenovano terasno stanovanja (eno nad drugim s piramidno postavljenimi dvojnimi balkoni).

V vsej soseski je najmanj še enkrat toliko skoraj do pike enakih primerov, le da stanovalci v njih niso posegli po skrajnem ukrepu, da bi prišli do rešitve, če seveda jemljemo neplačevanje stanarine za skrajni ukrep. Da zaradi teh vdorov vode nastaja tako v stanovanjih kot na opremi ogromna škoda in daje družinam v njih dobrih splahnelo veselje nad stanovanjem, menda ni treba posebej poudarjati. Nekaj znižana stanarina, ki naj bi jim bila priznana za čas od začetka neplačevanja stanarine(?) do odprave napak, ne nudi pravega zadoščenja, ko jim še vedno curi na glavo.

Še en nepoložen izpit več?

Jarčeva Branko in Majda, on 28-leten, ona leto dni mlajša, sta vsekakor suhokrajniska, če ne celo dolensko posebnost. Oba sta bila zaposlena v Iskri Žužemberk, stanovanje sta imela v Žužemberku in kar lagodno življenje. Vse to sta zamenjala za garanje na kmetiji. Na njenem domu v Trebči vasi 27 postavljata na noge obsežen kmetijski načrt.

Na ženinem domu, tu v Trebči vasi, je lepa kmetija na lepi legi propadala ob 82-letnem gospodarju in priletni ženi. Midva sva živela v Žužemberku in hodila domov pomagat, ampak ni šlo. Na prigrivanje kmetijskega pospeševalca Bana in direktorja zadruga Gerdena sva se leta 1982 odločila; ona je takoj pustila službo, postala sva člana zadruga in sprejela njihov načrt za obnovo in posodobitev kmetije. Najprej sva napeljala vodovod na poldrugi kilometer dolgi trasi, potem pa začela zidati hlev in urediti večji projekt, ki je bil po takratnih cenah ovrednoten na 8,6 milijona dinarjev in še 3 milijone din za silose. Začela sva s kreditom 800.000 dinarjev, pripoveduje Jarc.

Jarčeva sta začela postavljati hlev za 40 glav živine s prostoro in samopostrežnim načinom hranjenja. Leta 1983 sta dobila še 800.000 din kredita in hlev spravila pod streho. Da bi nabavila nekaj krav molznic in hlev usposobila za bivanje, so jima odobrili še 1,1

Zgodba, katere glavni akter je SGP Pionir Novo mesto kot projektant in graditelj soseske (takrat je še gradil za trg, in to zadnjič), predvsem pa Pionirjev sektor iz Krškega, ki je gradil blok D, ki je po vseh ocenah narejen najslabše, se s tem niti ne začne niti ne konča. Bitka za odpravo napak traja z izvajalci vse do predaje stanovanj, ko je bila večina napak tudi ugotovljena. Z manjšimi napakami še nekako gre, s temi vdori vode pa se Pionir kot izvajalec gradnje — očitno so slabo ali vsaj projektu neprimerno gradili, ali pa morda projekt ni najboljši za naše vremenske prilike — noče in nčje spopasti.

Novomeška stanovanjska skupnost s strokovno službo seveda ves ta čas kot upravljalca stanovanj ni držala rok križem. Toda ves trud, vse telefoniade in vsi dopisi niso prinesli rezultatov. Potem jim je decembra lani od Pionirja le uspelo izvesti zagotovilo, da bodo sanirali stanovanja, v katera vdira voda. Posebna komisija, v kateri so bili predstavniki Pionirja, stanovanjske skupnosti in hišnega sveta posameznega bloka, je decembra pregledala vsa najslabše narejena stanovanja. Do konca januarja letos pa bi moral Pionirjev projektni biro izdelati projekt sanacije. Pionir pa pripraviti plan sanacije stanovanj z roki vred. Do danes Pionir ni dal od sebe še nobene stvari. V Krškem sektorju gredo celo tako daleč, da niti ne odgovarjajo na dopise stanovanjske skupnosti, ki so zamenjali očitno brezvredne in nič obvezujoče telefonske pogovore in obljube. In morebitni epilog zgodbe?

Verjemo še ta teden bo ponovni sestanek predstavnikov Pionirja, stanovanjske skupnosti in sveta hišnih svetov soseske. Na njem bo Pionir moral ponuditi projekt sanacije z roki izvedbe vred, ki pač ne bodo mogli biti daljši od upr. dveh mesecev. Če ne bo tako, bo stanovanjska skupnost za sanacijo stanovanj poiskala drugega izvajalca in poslala račun Pionirju. Zastavlja

se vprašanje, zakaj ni tega že naredila. Osnovni razlog, da so čakali Pionirja, je, da Pionir kot projektant in izvajalec del zadeve najbolje pozna in bi napake najlažje (?) odpravil. Kar je, je. Glavno, da bodo stanovanja naposled vendarle sanirali. In upajmo, da je kdo od odgovornih iz vse zgodbe vendarle potegnil kakšen nauk in da v bodoče ne bo več takih slabih stanovanj in sosesk, kot je novomeška Plava laguna.

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

Na koncu se vse prelomi na bralcu

Pred kratkim smo na tej strani pisali o težavah, ki jih ima zaradi pomanjkanja deviz in številnih podražitev največji jugoslovanski proizvajalec časopisnega papirja, tovarna iz Krškega. Kar ture papirničarje, se bistveno ne razlikuje od tegob, ki povzročajo sive lase drugim delavcem. To, da je za Krčane eden od izhodov iz zagatnega stanja povečanje cene papirja, kajpak tudi ni novost. Žal pa slednje vselej nenavadno močno pritisne ob zid tiste, ki delajo časopise, v končni posledici pa bralstvo. Aprila smo to spet občutili eni in drugi.

Slovenskemu gospodarstvu nasploh se zagotovo nič ne toži po tem, da bi še kakšna tovarna zabredla v izgubo, zato pristojni skušajo storiti vse, da bi papirničarji prišli do potrebnih deviz, neogibna pa je bila tudi podražitev vseh vrst časopisnega papirja. Četudi sporazum med tovarno in porabniki omogoča podražitev celo za nazaj, je bila nedavna tovrstna uveljavitev novih cen deležna domala ogorčnega nasprotovanja številnih časopisnih hiš, ki pa so se hočeš nočeš morale ukloniti, kajti v nasprotjem bi papir, namenjen domačim tiskarjem, šel v izvoz. Odveč je razglabljanje, koliko slabega bi to prineslo

tukajšnjemu sistemu obveščanja; podražitev je torej omogočila nemoteno izhajanje časopisov, nesporno pa je, da le z večanjem cene papirja ne bo mogoče nikoli doseči, da bi bila hkrati volk in koza cela. Z okoli 46-odstotnim povečanjem cene časopisnega papirja (za nazaj, to je za prvo četrletje) papirničarji namreč sploh niso prišli na suho, govori se že o novi, resda o pol manjši podražitvi. In ta bo ob prvi še globlje potunkala izdelovalce časopisov.

Na Slovenskem porabimo le blizu 20 odst. jugoslovanskemu trgu namenjenega krškega papirja. Največ se ga potiska za tri dnevnik, in za kritje izgube, lepše rečeno, razlike med proizvodno in prodajno ceno teh bo treba letos zbrati več sto milijonov dinarjev, kljub nedavni podražitvi časopisov, predvidena pa je najmanj še ena. Širša družbena pomoč dnevnikom k sreči še ni vprašljiva. Drag papir je po drugi strani le posredno kriv, da izhaja čedalje manj in tanjših tovarniških glasil, očitno pa papirna draginja še najmanj prizadene tiste, ki so v občinah dolžni skrbeti za delegatsko obveščanje, k temu pa marsikje pristavljajo še lončke za svoje novinarsko stremišstvo. In tako po nepisanem pravilu vsakokratna podražitev papirja najbolj udari po t.i. pokrajinskih časopisih, med katere spada tudi Dolenjski list, še več, je največji med njimi.

● Odveč je tarnanje, ki nič ne zaleže. A vseeno kaže nanizati nekaj dejstev, ki govorijo, kako nezavidljivo je gospodarjenje s časopisom. Pri Dolenjskem listu smo predvidevali, da se bo papir letos podražil za največ 60 odst., to se nam je zdela zadnja še dopustna meja. Ker izdatki za papir v veliki meri vplivajo na celotne stroške, smo temu primerno določili znesek letoletne naročnine, ceno izvoda v prosti prodaji, odstotek sofinanciranja ipd. Zaradi že uveljavljene podražitve papirja za nazaj moramo za nekaj več kot 37 ton papirja, kolikor ga je šlo za 13 števil Dolenjskega lista v prvem trimesečju, ob že plačanih 3.255.918 din tiskarni nakazati še dodatnih skoraj 1.500.000 dinarjev. Že napovedana nova podražitev bo naš račun za celo leto spremenila v napačnega že do polletja.

Zagotovo ne bo ostalo pri tej ceni papirja, in tako bo razkorak med stroški nasploh, ne samo za papir, in izkupičkom od prodaje časopisa čedalje večji, v našo škodo, se razume. Malo verjetno je, da bi nam ustanovitelji pokrili dodatne stroške za papir, zato se bomo skušali »izmazati« z dragim, a še sprejemljivim prodajanjem oglasnega in reklamnega prostora v Dolenjskem listu, z višjo ceno časopisa v prosti prodaji, skrajni ukrep pa bi bilo doplačilo k naročnin.

D. RUSTJA

Delo je olje v svetilki življenja

Pred devetimi leti so v Črnomlju odprli osnovno šolo s prilagojenim programom. Bila je prva namensko grajena posebna

osnovna šola v Sloveniji, v kateri so pomagali do izobrazbe desetim duševno prizadetih iz vse Bele krajine. Vendar so se že nekaj let po otvoritvi šole pojavile težave z zaposlovanjem težje prizadetih, ki niso bili sposobni končati šole, pričeli pa so pouk v oddelkih za delovno usposabljanje.

Lahko pa bi ti ljudje — v Beli krajini jih je 20, ki so starejši od 18 let — delali v delavnicah pod posebnimi pogoji, torej pod strokovnim nadzorstvom. Ker je Beli krajini najbližja takšna delavnica v Novem mestu, vemo pa, kakšne težave imajo prizadeti ljudje s prevozi ali prilaganjem na novo okolje, se je Društvo za pomoč duševno prizadetim Bele krajine odločilo za ustanovitev lastne delavnice, ki bi delovala v okviru osnovne šole s prilagojenim programom.

● Ta odločitev ni padla čez noč, za uresničitev te ideje se borijo že celo sedanj iztekajoče se srednjeročno obdobje. Kljub podpori staršev prizadetih otrok, socialnih skrbstev obeh belokrajinskih občin, in kakor se je izkazalo na nedavnem posvetu o tej zadevi, tudi združenega dela, pa pobudniki še vedno niso deležni odobravajoče besede tistih, ki jim vprašanje ZA takšne delavnice ali PROTI ne bi smelo biti tuje. Gre za komiteja za družbeni razvoj, izvršna sveta in družbenopolitične organizacije obeh občin. Zato pa prizadevni člani društva toliko pogosteje naletijo na pripombe največkrat nepoučenih »zunajih opazovalcev«, ki so prepričani, da je ustanovitev delavnic pod posebnimi pogoji le stran vržen denar, da gre za invalidsko delavnico, in ne za posebni socialni zavod.

Očitno je, da se ti ljudje ne zavedajo, da imajo tudi prizadeti ljudje pravico do dela in izobraževanja. In ne le prizadeti, ampak tudi njihovi starši, saj niso redki primeri, ko so morale predvsem matere zaradi prizadetega otroka pustiti zaposlitev.

Da v teh delavnicah ni nič slabega, dokazuje 24 takšnih enot po vsej Sloveniji, ki so zrasle v zadnjih sedemdesetih letih in so postale ne le jugoslovanski, ampak celo svetovni fenomen. Čeprav je v Beli krajini največkrat slišati, da je glavna ovira denar, pa že preprosti račun pokaže, da bi bila takšna oblika usposabljanja veliko cenejša od dosedanjega oddelka za delovno usposabljanje v šoli s prilagojenim programom. Za njegovo delo je izobraževalna skupnost namenila letno po 1,5 milijona dinarjev, v njem pa se je usposabljal po 6 učencev. Ob koncu leta bo ta oddelk nehal delovati. Če bi k omenjenemu poldrugemu milijonu našli dodatnih 1,3 milijona dinarjev, bi lahko naredili delavnico pod posebnimi pogoji, v kateri bi delalo trikrat več ljudi kot v oddelkih za delovno usposabljanje.

Trije prostori s 100 m² skupne površine v dijaškem domu so že zagotovljeni, prav tako strokovni kader, za pridne roke prizadetih ne bo težko najti dela, zaradi preprostih programov zagonaska sredstva skoraj ne bodo potrebna. Če vse seštejemo, tako rekoč ni več ovir, da v Črnomlju ne bi začela takšna delavnica. Prenekateri duševno prizadeti bi bil z njeno pomočjo preskrbljeni za vse življenje.

M. BEZEK

milijona dinarjev posojila. Branko je medtem prodal vikend in še to ali ono, tri leta so finančno pomagali tudi Brankovi starši, zdaj pa so domače finančne možnosti usahnile. Ko sta Branko in Majda lani ustanovila še pašno skupnost, prvo take vrste v Suhi krajini, sta spet dobila 810.000 din posojila. S tem denarjem sta ogradila 14 hektarov zemljišča. V tej skupnosti mož združuje delo, žena pa zemljo in sredstva.

V še nedograjenem Jarčevem hlevu je zdaj 25 glav živine. Ni še elektrike, izolacije, silosa, vendar je proizvodni proces lani stekel. Jarčeva imata zdaj 12 hektarov svoje zemlje, 8,5 hektara sta prevzela od strica, 3 hektare od sosedu, morala pa bi imeti še 5 hektarov pašnikov več.

Letošnja huda zima jima je pošteno zagodla. Majda pravi:

»Če bi imeli poln hlev, ne bi bilo težav, tako pa so živali zmrzovale. Teleta in krave porodnice sva premestila v stari hlev, ostale krave in telice, ki so bile čez leto na prosti paši in so bile utrjene, pa sva lahko imela v novem hlevu. Zimo smo ob hudih naporih nekako preživeli, a je bila prireja mleka in teže znatno manjša.«

V novem hlevu imajo tudi mlekarno, obloženo s ploščicami in grajeno po vseh predpisih, toda ni še vrat, ne vseh potrebnih naprav. Imata molzni stroj za 12 krav, v projektu pa je stroj z enkrat večjo zmogljivostjo. Sicer pa sta veliko strojev že sama kupila, a kot je rekel Branko, z velikim odrekanjem. »Ko sva začela kmetovati, sva imela le kosilnico in 4 glave živine. Kupila sva traktor, prikolico, nakladalko, silokombajn, grablje, cisterno za gnojevko, sadilec za koruzo in trosilec za umetni gnoj.«

Po dveh letih težaškega dela sta oba zgarana in zagrenjena. »Pri uresničitvi projekta smo ostali na pol poti. Garava in garava, ampak ob sedanjih cenah in tako majhni družbeni pomoči ne gre več. Želiva delati na

kmetiji, da bi imela poln hlev in zaslužek, kakršen je povprečen v združenem delu. Če bi to imel, bi službo takoj pustil. Se si prizadevam dobiti družbeno pomoč, saj gre vendar za proizvodno hrano, ki je po vseh dokumentih prednostnega pomena. Poleg tega živimo na nerazvitem območju. Nujno bi potreboval denar za nabavo črede. Ko sem v Ribnici kupil 4 rodovniške teru-

lice in zanje porabil svojih 600.000 dinarjev, so bile naše finančne možnosti povsem izčrpane. Vsaj še 3 milijone dinarjev bi potreboval za čredo. Ta denar bi zadržuga dobila vrnjen v nekaj letih. Če so količkej ekonomisti, bi lahko izračunali, da se taka naložba izplača. Izračunal sem, da bi imel ob polni proizvodnji in ob dokončanju predvidenih investicij na leto 15 milijonov dinarjev prometa. Sodelujem s kmetijskim institutom, dobro strokovno pomoč mi nudijo tudi v zadrugi, ampak brez denarja ne gre.«

Nova kaplja pelina je v Brankovo dušo kapnila, ko je lani v Poljčah na Gorenjskem videl, koliko in kako tam pomagajo kmetom pri uresničitvi kmetijskih projektov. Tam je videl celo računalniško obdelavo živinorejske proizvodnje. In kaj pravi k izjavam Branka in Majde Jarc direktor zadruga v Žužemberku?

Franc Gerden: »Vrnitev nil Jarčeva bi morali podpreti z nadaljnimi posojili, da bi projekt končali in da bi čimprej dajal predvidene učinke. Ta primer, ki je prvi v Suhi krajini in v naši zadrugi, moramo izpeljati, ker je zgled tudi drugim. Kakorkoli že, treba je najti denar za Jarčevo kmetijo. Če je celoten projekt po cenah iz leta 1982 veljal 1,1 milijard dinarjev, dobila pa sta 2,5 milijonov din kredita, potem je jasno, da ne moreta ne živeti ne umreti. Dejstvo pa je, da naša TO v Žužemberku nima dosti možnosti za nadaljnjo finančno pomoč.«

Do Jarčeve kmetije v Trebči vasi, oddaljene slabe tri kilometre od Žužemberka, drži bliaten kolovoz. S traktorjem prideš tja brez težav, osebni avto pa velikokrat obstane. Branko in Majda sta vredna občudovanja: imata neverjetno voljo in ljubezen do zemlje, garata po 16 ur na dan ob svetkih in petkih. Ampak kje je meja človeške vzdržljivosti? Jarčeva jo bosta bržkone kmalu dosegla, družba in kmetijstvo pa bosta lahko zabeležila še en nepoložen izpit več.

RIA BACER

NAGLUŠNA KAMERA

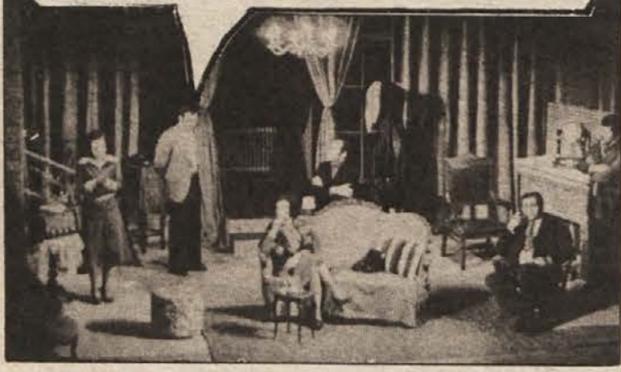
Fotosličaj: Jože Primic Milan Markelj

ZA POMANJKANJE MLEKA NISMO KRIVE LE KRAVE, TEMVEČ TUDI BIKI!

IN VI, GOPSA MRKIČEVA, OB TAKO DRAGI ELEKTRIKI RAZMIŠLJATE PRI VSEH PRIŽGANIH LUČEH? KAKŠNA OBUPNA STAROMODNOST!

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Ukrep udaril kot strela

Trgovci vračajo pošiljke zaradi zamrznitve cen — Rekordno število ločitev — Rekordna proizvodnja

UKREP ZIS o zamrzovanju cen je marsikje povzročil, da so trgovci začeli vračati pošiljke prodajalcem, ker nočejo prodajati blaga v lastno izgubo. V Trebnjem se bojijo, da bo ukrep najbolj prizadel potrošnike, ker se z vračanjem pošiljk izbira v trgovinah zmanjšuje, namesto da bi se povečevala. Trgovci je ukrep udaril kot strela z jasnega, saj je zvečne stanje tako zasukal, da bi morali blago prodajati po ceni, ki je občutno manjša od nabavne cene. To pa seveda ne gre. Zato so marsikje povečali cene z utemeljitvijo, da prodajajo nove izdelke.

ZAKONCI ZAPUŠČAJO družino na našem področju največ zaradi grobega ravnanja, prešustvovanja ali nepremagljivega sovraštva, ki ima za stalno posledico fizično obračunavanje. Lani smo v ločitvah dosegli rekord, saj je bilo na območju novomeške občine 40 razvez v družinah z otroki, kolikor jih ni bilo prej v več letih skupaj.

VOZNIKU AVTOBUSA, ki dovažja kruh na Rako, so prišle na uho govorce, češ da v pošiljkah včasih manjka kakšna štruca kruha, kot je videti, je to voznika tako prizadelo, da je sklenil, da kruha ne bo več dovažal. Najbrž ni pomislil na to, koliko težav bo povzročil s takšnim enostranskim ukrepom, in niti na to, da je s tem pritrgal malo 400 šolskim otrokom.

V METLIKI in po vaseh v občini je še precej upokojencev — borcev brez primernih stanovanj. Primernih stanovanj za borce v Metliki enostavno ni, zato ljudje menijo, da bi morali pri vseh novogradnjah misliti na to.

AVTOMOBILSKA PROIZVODNJA bo letos rekordna. Skupno naj bi proizvedli 29 tisoč avtomobilov, uvozili pa naj bi jih 3.000. Tako bi zagotovili kupcem skoraj dva tisoč avtomobilov več kot lani. Ker pa so se osebni dohodki povečali, sodijo, da tudi povečana proizvodnja in uvoz ne bosta zadoščala.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 15. aprila 1965)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Amerika daje uš, jemlje pa moč

Za obnovo po trtni uši uničenih vinogradov ni delavnih močij dovolj — Kapital zadal obrtništvu smrten udarec — Kako odgnati vrane?

(T r t n a) uš uničila nam je vinograde. Tako hitro jih z nova nasaditi, kakor nam jih je uš uničila, je nemogoče. Nova zasaditev pa stane dosti denarja, katerega vsak ne zmora. A tudi z zadostnim denarjem ni mogoče to storiti tako hitro, kajti — nedostaja nam potrebnih delavcev. Amerika nam je dala trtno uš. Amerika nam jemlje delavnih močij, katere bi za obnovitev vinogradov prav kravo doma potrebovali. Kar pa je še delavnih močij ostalo, so drage, jako drage. In tako je tudi sicer petičen, potroška voljan dolenjski vinogradnik primoran svoje, po trtni uši opustošene vinograde le počasi z nova zasejati in jih prenoviti. Leta in leta preteko, prej kakor je velik opustošen vinograd zopet ves na novo zasajen.

(V d r u g i) polovici preteklega stoletja se je zadal obrtništvu smrten udarec, ko se je vpeljala »obrotna svoboda«, vsled katere so nastale razne tovarne, od katerih preti gotovo pogin obrtnemu rokodelskemu stanju. Nebroj obrtnih strok je izginilo iz površja, ki so bile prej v najboljšem blagostanju, dokler

se je vse izvrševalo z roko. Kapital, kateri igra vedno večjo vlogo, je razprostrl svojo mrežo na obrtne izdelke. Izginil je marsikateri ključavničar, klobočar, kovač, tkalec in nebroj drugih obrtnikov.

(V r a n e) odganjamo od turščice s tem, da namakamo turščico, predno jo sejemo, v vodi in jo potrosimo z menigom, neko rudočo barvo, ki se dobi v železnih trgovinah. Turščico je namakati v ta namen v vodi skozi 24 ur. Potem jo plitvo razgrniti po podu in dobro premešati. Tako dolgo, da se zmija osuše. Tako obdelana semena se ne dotakne nobena vrana.

(P r e s v i t l i) cesar se je vrnil iz Budapešte, ne da bi mogel poravnati za motane ogrske razmere. Tega pa je kriva predzna oholost Možarov, ki nočejo uvideti kaj vse dolgujejo Avstriji in koliko škrijim da so že pripravljali stoletja sem raznim avstrijskim vladarjem.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. aprila 1905)

PO SVETU OKOLI

KONJI SO DRUGAČNI — Zdaj spomladi je na zemlji veliko dela in se marsikateri kmet nasedi na traktorju, kar pa ni najbolj zdravo. Britanski farmar Bob Hill je to skusil na lastni koži, saj je zaradi voženj na traktorju dobil izliv krvi v možgane. Zdravniki so mu prepovedali vožnjo s traktorjem. A ker se ni hotel odreči obdelovanju zemlje, je jeklene konje zamenjal za par pravih. Delo s konji je bilo zanj pravo odkritje: mirno, zanesljivo in pomirjujoče.

RAVNO OBRATNO, se pravi mrzlično, negotovo in vznemirljivo je bilo pri izboranju novih policajk na Holandskem. Šef je kandidatke izbiral tako, da so se morala dekleta sleči do gola, češ da na ta način preskuša njihovo ubogljivost, ki je važna značajna lastnost organov reda. Zaradi takšnih testov je bil šef ob službo in niti par konj ga ne izvlče iz blata škandalu.

PODOBNO PRESENEČEN — nad neusmiljeno roko pravice je bil popotnik na kairskem letališču, ki je pred kratkim nedolžno stopil pred carinice. Ostrim očem carinikov pa ni šlo v račun, kako da ima sicer izredno elegantno oblečen popotnik tako čudno zmečkano srajco. Ogleдали so si jo bolj natančno in odkrili, da je sešita z veliko skritih žepkov, v katerih se je popotniku nabralo za 12 kilogramov čistega zlata. Eleganca ga je pokopala.

ANGLEŽA D. LOYDA pa je na hladno za rešetke pripeljala prevelika živčnost in čuden domislek. Možak stanuje v stanovanjskem nebotičniku v središču Sneitona. Ima pa to smolo, da je njegovo stanovanje ob stanovanju velikih ljubiteljev glasbe, ki so poslušali glasno glasbo tudi pozno v noč. Ko je bilo Loydu tovrstnih užitkov dovolj, je v sosedovo stanovanje podtaknil bombo. Eksplozija je popolnoma uničila tri sobe, k sreči pa ni zahtevala človeških žrtev. Glasbe Loydu zdaj ni treba poslušati, saj je tam, kjer si hladi preveč vročo kri, ni slišati, še posebno v poznih nočnih urah ne. Ima torej vsaj tisti toliko želeni mir, ki ga prej ni imel.

Sodobni ptički brez gnezda

V Ameriki se število brezdomcev povečuje, vse več pa je tudi negodovanja nad njimi in primerov nasilja — Znamenje razkroja soseske?

Pravijo jim ulični ljudje, potepuhi, potujoče pijandure, brezdomci, nezaščiteni in še kako, gre pa za tisoče ljudi, ki nimajo stalnega prebivališča in se potikajo po ameriških mestih, spijo po pločnikih, parkih, v središčih za reveže, živijo od pomoči in tudi od tega, kar ukradejo ali naropajo. Med njimi je precej okorelih pijancev, iztrošenih parkomanov, delom-rznežev, a tudi takih, ki se preprosto ne morejo odreči klen po svobodnem potepuškem življenju. Najbrž tudi ni malo takih, ki so potepuhi po sili razmer. Klateštvo v Ameriki ni nič novega, vedno jih je bilo dovolj. Toda novost je, da so brezdomci postali pogosta tarča napadov, da so začeli urejeni državljani stresati jezo nanje in se dogaja vse več nasilja nad njimi.

Osamljene klateže dostikrat pretepejo tudi do smrti, dogaja se, da taborišča klatežev napadejo, streljajo poprek in počez in pretepejo »vsiljivce«. V nekem mestu so policaji pobrali vse klateže in jih odpeljali globoko v puščavo ter jih tam prepustili usodi in domiselnosti. Menda se takšna nasilja izplačajo in za nekaj časa očistijo mesto, kot razlagajo »strokovnjaki« za tovrstne akcije.

Seveda bi bilo napačno, ko bi mislili, da so vsi potepuhi in brezdomci nesrečneži in trpini. Med njimi so tudi pravi kriminalci in morilci. Zlasti v velikih mestih so primeri, ko potepuhi ali skupina potepuhov umori nedolžno žrtev za denar, pogosti so ropi in tatvine, a tudi izsiljevanja in ugrabitve niso neznan pojav.

Vse to je zaostriło odnos do klatežev in brezdomcev. In ker njihovo število raste, je nasilja vedno več.

Ponekod poskušajo problem

rešiti s posebnimi oskrbnimi središči, kjer naj bi brezdomcem nudili zatočišče, hrano in pomoč, da bi lahko začeli normalno življenje, vendar imajo pogosto slabe izkušnje, saj se v mesta, kjer imajo urejena sprejemna središča, natepe več novih potepuhov. In tako nekateri vidijo v tem ne pomoč, marveč potuho in podporo klateštvu. Težave so tudi, ko je treba najti prostor za oskrbne centre, saj v nobeni soseski ne marajo imeti doma za brezdomce. Podobno torej, kot se pri nas branijo krajevne skupnosti romskih naselij.

S klateži imajo težave tudi trgovci, ki so prepričani, da jim potepuhi, ki brskajo za kakšno koristno stvarjo po smeteh in hodijo nakupovat malenkosti v trgovino, samo odganjajo goste. In tam, kjer se ukvarjajo s turizmom, so prav tako prepričani, da prizori na pločnikih počivajočih klatežev, urinirajočih za vogali in brskajočih po smeteh, odvračajo goste.

A to pač niso razlogi za nasilja. Samuel Popkin z univerze California pravi, da je nasilje odraz globoko zakoreninjenega strahu in tesnobe in da se ljudje obeh občutij rešujejo z nasiljem nad grešnimi kozli, ki so bili nekdaj črnici, zdaj pa so to potepuhi. Gre torej za nekakšna linčanja.

Sociologom se zdi dosti bolj verjetna razlaga, da ljudje, ki so zaprejeni v vsakdanji boj za dohodek, ki ustvarjajo zase in za družbo dobrane, pač postrani gledajo na tiste, ki tega ne počno, oziroma izkoriščajo družbo.

V grobi poenostavitvi gre za nagon po izločanju neproduktivnih posameznikov iz družbe, torej kar nekaj podobnega, kot se dogaja v čebeljih panjih, ko čebele pred zimo puste nedelavne trote pred

panji poginiti.

V knjigi profesorja Jamesa Q. Wilsona »Premišljanje o kriminalu« piše o problemu potepuhov nekoliko drugače, saj ga vpeva v širše okolje. Po njegovem je prvo znamenje nazadovanja mesta, ko se pojavijo na pločnikih potepuhi in speči pijanci. Naznanjajo, da so popustili mehanizmi neformalnega nadzora. Tem prvim lastnikom v padajočem delu ciklusa, ki je značilen za življenje mest, se pridružijo vlomilci, roparji in drugi tiči podobnih kriminalnih nagibov, urejene družine pa se začnejo iz mesta izseljevati. Razkroj mesta ali četrti je že povsem jasan.

Rešitev ni v aretaciji posameznih pijančkov ali klatežev, saj zaradi teh stvari ljudi ni mogoče zapirati, vendar pa je hudo narobe, če se nihče ne zagne. Stotina tavajočih pijancev in potepuhov lahko uniči sosesko.

Nekaj resnice je v razmišljanju profesorja Wilsona, vsa pa ne. Klateži in pijanci so posledica, ne vzrok družbenih motenj. Katere stvari v družbi jih delajo, pa bi morali raziskati. Če je komu zares do tega!

MIM

(Vir: Time)

Zadržani, a le z jezikom

Čeprav je poljski jezik bogat, mu primanjkuje erotičnih izrazov. Na tem področju je poljski besednjak zelo skromen in nezadosten, kar še posebno težje prevajalce erotične literature in drugih del svetovne književnosti, kjer se izraža vse bogastvo nekaterih jezikov v opisovanju in podajanju erotike.

Te ugotovitve je potrdila filologinja s krakowske univerze Renata Przybylska, ki je nedolgo tega objavila rezultate svojih jezikovnih raziskav in proučevanj. V raziskave je pritegnila študente in delavce, katerih jezik je raziskala s posebnim oziranjem na erotično besedje. In ko je raziskavo končala, je priznala, da imajo prevajalci kar prav.

Zadeva je še toliko slabša, ker so sestavljali poljskih slovarjev prezrli prenekateri novi erotični izrazi in ga niso vključili v slovarje. Ljudstvo je v zadnjem desetletju ustvarilo več novih besed, ki izpolnjujejo tovrstno praznino, vendar jih jezikoslovci niso sprejeli.

Filologinja zato že pripravlja nov slovar poljskega jezika, v katerem bodo zbrani samo erotični izrazi.

Strokovnjaki za spanje

Najsevernejši raziskovalni laboratorij proučuje težave z nespečnostjo v mesece dolgi polarni noči

V krajih, ki leže nad arktičnim krogom, se sonce pozimi sploh ne pokaže na nebu, le opoldan je za kakšno uro videti svetlejši odsev, sicer pa vlada polarna noč. Človek bi pomislil, da je to čas, ko tamkajšnji prebivalci v glavnem dremlejo in spijo, vendar bi se hudo zmotil. Noč, dolga cele mesece, ne dela ljudi zaspane, marveč obratno, preveč budne. Precej ljudi, ki stalno živijo visoko na severu, muči zimska nespečnost. Četrtnina stežka zaspri, okoli 5 odst. prebivalstva pa se srečuje tudi z depresijami, ki običajno dosežejo vrh sredi polarne noči. Zakaj tako?

Z raziskavo tega pojava se že nekaj let najbolj intenzivno ukvarjajo norveški strokovnjaki, saj ima Norveška precej poseljen najsevernejši del države. V enem od njih, Trømso, ki leži več kot 300 km nad polarnim krogom, so ustanovili raziskovalni laboratorij za spanje, v katerem proučujejo spremembe, ki jih v človeškem telesu povzroča dolgotrajno pomanjkanje svetlobe v obdobju polarne noči. To pomanjkanje namreč zmeša biokemični red in normalni 24-urni ritem budnosti in spanja.

Najbolj presenetljivo odkritje, do katerega so se dokopali, je dejstvo, da se človek ne more povsem privaditi polarni noči. »Tudi ljudje, ki visoko na severu preživijo vse življenje, enako pogosto obolevajo za zimsko nespečnostjo in spremljajočimi

pojavi kot tisti, ki se sem preselijo iz južnih krajev,« pravi sedanjí direktor raziskovalnega laboratorija za spanje dr. Trond Bratland.

Zimska nespečnost bolj muči ženske kot moške in bolj mlade kot starejše. Nadvse nadležna je tudi zato, ker jo spremlja stalna zaspanost v času, ko je »dan«, se pravi ob urah za delo v službi.

»Poleti, ko sonce sije vso noč in ves dan, je vse v redu. V nočnem času kljub polnočnemu soncu lepo zaspi. Toda ko pride jesen, se začno težave. Ne morem in ne morem zaspati in dostikrat ves tancem, ne da bi zatisnila okna, pripoveduje ena od polarnih nespečnic.

Pravega zdravlila zoper to nadlogo znanost ne pozna, čeprav je že precej globoko prodrla v skrivnost telesnega biokemizma. Raziskovalci domnevajo, da je nespečnost povezana z izločanjem hormona melatonina, ki je povezano s količino dnevne svetlobe, ki jo človek sprejme skozi oči. Poskusi z umetno lučjo so pokazali, da ob rednem dodajanju umetne svetlobe ob določenih urah nespečnost lahko tudi izgine, vendar ne za stalno.

Tako prevajalce severnih krajev še vedno preostanejo tista sredstva, ki jih poznamo tudi v naših krajih: toplo mleko, rdeče vino, branje suhoparnih knjig in — uspavalo, če nič drugega ne pomaga. A tudi slednje le občasno.

MIM

(Vir: Time)

Sovraštvo končano z ubojem

5 let in 5 mesecev zapora za 54-letnega Albina Bohorča iz Gornjega Leskovca — Z lovsko puško ubil Leopolda Remiha, njegovega brata pa ranil

KRŠKO — Dogodek iz lanskega junija, ko so strelili iz lovske puške 54-letnega Albina Bohorča iz Gornjega Leskovca prekinili popoldanski mir kraja, je tamkajšnjim prebivalcem verjetno še živo v spominu. Večletno sovraštvo je že nič kolikolič privedlo do spora, vendar je bil tokrat usoden za življenje Leopolda Remiha, njegov brat Ivan pa je na srečo ostal le poškodovan.

Obpravna pred dnevi pri krški enoti temeljnega sodišča Novo mesto je razkrila še zadnje skrivnosti tega dogodka. Znano je bilo, da je bil Bohorč z družino še dalj časa v sporu z Leopoldom Remihom. Slednji je bil poslovođa trgovine v Gornjem Leskovcu, prav uporaba zemljišča za trgovino, ki je bilo prej Bohorčevo, pa je bila vzrok razprtij. Lanskega 9. junija okoli 14. ure se je Albin Bohorč vrnil s Senovega, kjer je bil na sejmu, in šel mimo trgovine, pred katero sta ob steklenici piva sedela brata Leopold in Ivan Remih. Ko sta videla Bohorča, ki je bil namenjen proti svoji hiši, sta stopila za njim. Vmes je Ivan pobral lato in z njo Bohorča na stopnicah nekajkrat udaril po hrbtu. Bohorču je uspelo pobegniti na gank, medtem ko

sta Remiha ostala na travi pred hišo. Prepričani med njimi se je nadaljeval, dokler Bohorč ni poklical sina in mu naročil, naj iz sobe prinese puško. Ta je to storil, orožje nabil s šibrami in ga izročil očetu. Vse ostalo je bolj ali manj znano. Bohorč je iz razdalje kakih petih metrov najprej ustrelil v Leopolda Remiha in nato še v njegovega brata Ivana. Leopolda so šibe zadele v trebuh in je hudim poškodbam podlegel že med prevozom v bolnišnico, medtem ko je imel Ivan nekaj ustrelnin po roki.

Senat sodišča je Albina Bohorču prisodil za uboj 5 let zapora, za poškodbo Ivana Remiha pa leto dni, nazadnje pa mu izrekel enotno kazen 5 let in 5 mesecev zapora. Pri tem je sodišče v olajševalno okoliščino štelo dejstvo, da je bil izzvan in zatogel v stanju zmanjšane prištevnosti, nikakor pa mu ni moglo verjeti, da dejanja ni storil naklepoma.

Sodba še ni pravomočna. B. B.

KAJ VEŠ O PROMETU? — Pod tem nazivom je bilo v soboto na Grmu letošnje tradicionalno občinsko tekmovanje mladih iz srednjih in osnovnih šol. Prireditelj je organiziral novomeški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, pokrovitelja pa sta bila Labod in tovarna zdravil Krka. Več o rezultatih v prihodnji številki. (Foto: B. Budja)

Nočna tragedija vzela dvoje življenj

Hudim opeklina je podlegel tudi Stanko Ulčnik

PIŠECE — Tragedija, ki se je v noči na minuli ponedeljek odigrala v hiši 59-letnega Stanka Ulčnika iz Pišec, je terjala dvoje življenj. Iz ljubljanskega kliničnega centra so namreč prejšnji teden sporočili, da je hudim opeklina po treh dneh podlegel tudi Ulčnik.

Kot smo na kratko že zapisali, je prišlo v noči na ponedeljek, 8. aprila, med Ulčnikom in 54-letno Antonijo Hotko, s katero je Ulčnik živel v izvenzakonski skupnosti, do prepira, nakar se je Ulčnik odpravil spat. Okoli 2. ure zjutraj je v hiši izbruhnil požar, ki ga je najverjetneje povzročila Hotkova, saj je z njim že poprej večkrat grozila. V močnem dimu in ognju je najprej umrla Hotkova, hude opeklina pa so bile usodne tudi za Ulčnika.

NA REPUBLIŠKO TEKMOVANJE GRE DAMJAN JANEŽIČ

TREBNJE — Pred tednom dni je bilo v Trebnjem 17. občinsko tekmovanje »Kaj veš o prometu«. Organizator tekmovanja je bil svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, pokrovitelj tekmovanja pa je bila delovna organizacija Tensila iz Velike Loke. Med najmlajšimi je zmagala ekipa osnovne šole Trebnje, na drugo mesto se je uvrstila ekipa mirenske osnovne šole, na tretje osnovnošolci iz Mokronoga in na četrto mesto iz Velikega Gabra. Med starejšimi pa je spet zmagala osnovna šola Trebnje, na drugo mesto se je uvrstila ekipa iz osnovne šole Šenturupert, na tretje mesto so se plasirali Mokronožani in na četrto Gabrčani. Med posamezniki je bil najboljši Damjan Janežič iz osnovne šole Mirna, ki se je uvrstil tudi na republiško tekmovanje. Tekmovanje bo 20. aprila v Titovem Velenju.

OPUSTOŠEN VIKEND

GRADIŠČE — Med 6. in 13. aprilom je neznanec vlomil v vikend Kranjčana Vinka Krevha v Gradišče pri Trebnjem. Iz vikenda je izginil radiokasetofon, pištola s sedmimi naboji, pisalni stroj, magnetofon, žepna ura, brivski aparat in nekaj vina. Skupno škodo so ocenili na 100 tisočakov.

Prenova ceste v mestu

Spremembe v prometnem režimu Krškega

KRŠKO — Močno izdelana Cesta 4. julija na odseku med priključkom Zdotske in Cankarjeve ulice v Krškem naj bi 1. maja imela zares praznično podobo, saj so cestarji ta teden pričeli s temeljito obnovo cestišča. Tem delom so prilagodili cestnoprometni režim.

Delavski avtobusni štajerske smeri imajo postajališče na dostavni cesti pri železniškem skladišču. Mestni avtobusi bodo vozili te dni po Zdotski in Cankarjevi ulici, obračali pa pri bencinski črpalki, lokalce proti Brečici, postajališče bo imel pri tržnici, proti Brečici pa bo vozil mimo Starčevsi. Avtobusi medkrajevnih linij imajo postajališče pri Labodu.

Da ne bi preveč obremenili Zdotske in Cankarjeve ulice, bodo tovorna vozila iz smeri Brečice preusmerili na bivšo avtocesto Ljubljana — Zagreb. Za tovorna vozila, ki jih morajo pregledati krški cariniki, so predvideli

NA NJIVI NAŠEL GRANATO

HRASTOVICA — Prejšnji teden se je na oddelku milice v Mokronogu oglasil Franc Blatnik iz Hrastovice in mišičnikom pokazal granato, veliko 12 krat 50 centimetrov. Nevarno orožje je možakar našel na njivi, ki jo je obdeloval za sajenje krompirja, izkazalo pa se je, da gre za ostanek iz II. svetovne vojne. Za njegovo uničenje je poskrbel pirotehnik.

Maščevanje z lovskim nožem

Vrnitev prijateljev je Viliju Kozoletu rešila življenje — Maščevanje je Joza Barukčiča veljalo 1 leto in 4 mesece zapora

KRŠKO — Pred senatom krške enote temeljnega sodišča Novo mesto se je pred dnevi znašel 26-letni Joz Barukčič iz Leposavica, sicer delavec ljubljanskega Geološkega zavoda. Zaradi poskusa uboja in prizadevanj poškodbe ga je sodišče obsodilo na enotno kazen: leto in 4 mesece zapora, v kazen mu je vštelo tudi prestani pripor, poleg tega mu je zaseglo še lovski nož.

Lanskega 16. februarja je Barukčič po končanem delu preživljal prosti čas po lokalih na Senovem in v Krškem, nekaj po 20. uri zvečer pa se je z osebnim avtomobilom pripeljal v Kozoletovo gostilno na Malem Kamnu. Le nekaj pred Barukčičem je v gostilno

stopil še Vili Kozole, sin gostilničarke, s skupino prijateljev. Barukčič se je usedel za mizo in naročil kavo, ko pa mu je gostilničarka povedala, da bo moral nanjo nekaj časa počakati, se je odločil, da lokal zapusti. Pri tem pa ga je izzval Vili Kozole, češ zakaj ne pozdravi, če zapuščata gostilno. Prišlo je do prepira, med katerim je Kozole, Barukčiča udaril po obrazu. Vendar je potem, ko so prisotni v gostilni izgledali spor, kazalo, da se bo vse mirno končalo. Barukčič pa ni mislil tako. Usedel se je v avto, se odpravil do stanovanja na Senovem, tam vzel lovski nož in se skupaj s prijateljem Ramizem Mešanovcem vrnil v gostilno na Malem Kamnu. Dogodki, ki so sledili, so se navzlic hudim poškodbam sorazmerno srečno iztekli, saj je obravnava pred sodiščem nedvoumno pokazala, da je hotel Barukčič Kozoleta ubiti. Trikrat ga je zabodel, ven-

SPET POŽARI

KOČEVJE — Kot je vsako pomlad že običajno, tako tudi letošnji okoli Kočevja pogosto gori trava in grmovje. Tokrat je ožen vdril preko ograje skladišča Zavoda za rezerve in je pri tem pogorelo tudi nekaj smrek.

DIVJAKI NA VASI

DOLGA VAS PRI KOČEVJU — V noči od 5. na 6. april so neznan storilec divjali po Dolgi vasi pri Kočevju. Razbili so več prometnih znakov. Najhujše pa je bilo v mladinskem domu, kjer je bil zvečer ples, in bližnji okolici. Železna vrata na ograji okoli doma so bila vržena s tečajev. Mladinski dom so našli nezaklenjen, v njem pa splošen nered.

PRIKLOPNIK SE JE PREVRNIL

Nemški državljani Hans Peter Dunst se je 12. aprila okoli 19. ure peljal z osebnim avtom iz Zagreba proti Ljubljani, pri Beli cervki pa pričel prehitovati tovornjak, ki ga je vozil Jože Uhan iz Rbdin. Zaradi prevelike hitrosti je Dunstovo vozilo pričelo zanašati in se je prevrnilo, v tistem trenutku pa je iz nasprotne smeri pripeljal drug tovornjak, ki ga je vozil Paolo Bressan iz Italije. Zaradi nezgode je ta pričel močno zavirati, pri tem pa se je priklopnik njegovega vozila prevrnil in tovornjak, keramične ploščice, se je razsul in poškodovaval Uhanovo vozilo. Pri nezgodi sta se lažje poškodovala voznik Dunst in sopotnica Ivanka Dangelja, prepeljali so ju v novomeško bolnišnico. Materialno škodo so ocenili na poldrugi milijon dinarjev, zaradi nesreče pa je bil promet v obe smeri eno uro zaprt.

PO DOLENJSKI DEŽELI

- Hudo škodljivo je lahko odlaganje stajenja krompirja. To sicer ni strokoven kmetijski nasvet, pač pa zgolj izkušnja, do katere je prejšnji teden prišel Boris Pakar iz Poljan. Nekega jutra se je zamaž oziral za sedmimi zaboji zdravega semenskega krompirja, ki jim je nekdo drug očito namenil prebivanje v svoji zemlji.
- V noči na 10. april je neznan storilec iz skladišča DO Beti v Metliki ukradel dve okni in s tem delovno organizacijo oškodoval za blizu 55 tisočakov. Po sledih tega dogodka je moč pričakovati, da bo tisti, ki bo vlomil v skladišče ribniškega Inlesa, iz njega odnesel nekaj puloverjev, trenirk in volne.
- Še en nenavaden dogodek se je pripetil sredi prejšnjega tedna: v noči na 7. april je neznanec ukradel Marjano Murno iz Rožnega dola štiri kokoši in psa čuvaja. Res slabo vzgojene kokoške, da niso znale psička očuvati pred grabeljivimi okončinami zmkavta!

POTA IN STRAŠNA POTNA

dežurni poročajo

NI POŠTEVAL NAVODIL — Novomeški miličniki so 13. aprila pridržali vinjenega Laza Avramoviča iz Rume, ko je vozil skozi Trebnje tovornjak s polpriklonikom. Odpejljali so ga k sodniku za prekrške, ki je izvedel običajni postopek in mu prepovedal nadaljnjo vožnjo. Navzlic temu so miličniki Avramoviča pri Karteljevem ponovno zalotili med vožnjo in ga pridržali do iztreznitve.

UKRADEL DEL SEDEŽA — V noči na 13. april je neznanec iz lope, kjer je bil traktor, odnesel sedež in s tem lastnika traktorja Zdravka Boljto iz Dobriča oškodoval za 10 tisočakov.

IZGINILI KOLESNI — Branislav Tomovski iz Skopja je 28. marca zaradi okvare pustil tovornjak na parkirišču pri Dobruški vasi. Pri tem je odvil obe zadnji kolesi, kjer je prišlo do okvare, in jih pustil ob robu vozišča. Ko se je vrnil, o kolesih ni bilo več ne duha ne sluha. Storišča še iščejo.

IZ AVTA TOČIL GORIVO — V noči na 10. april je nekdo vlomil v osebni avto Ivana Petelinkarja iz Cegelnice in mu iz rezervarja iztočil 15 litrov goriva. Petelinkar je s počenjem neznanca, ki ga miličniki še iščejo, oškodovan za 4 tisočake.

OB DEVIZNI PRIHRANEK — V noči na 11. april je neznanec vlomil v stanovanje Schida Bečiroviča iz Kanižarice lepo vsoto denarja — kar 1.900 nemških mark. Storišče se roki pravice zankekrat še uspešno izmika.

Trije nočni vlomi v hiše

Za neznanim vlomilcem v Krškem še ni sledu

KRŠKO — Trije vlomi v stanovanjske hiše, do katerih je prišlo v noči na 9. april v ulici Nikole Tesla v Krškem, še zmeraj ostajajo zaviti v skrivnost.

Neznani storilec je najprej obiskal hišo Janka Cerjaka. Vanjo je prišel skozi kletno okno in se nato odpravil v gornje prostore. Iz ženske torbice je zmaknil 1.400 din, nato pa segel še v moške hlače in odnesel 13 tisočakov. Iz Cerjakove hiše se je storilec odpravil v sosednjo hišo Marjana Bautina. Po lestvi je splezal do odprtega okna kopalnice in skozenj prišel v hišo, kjer se je »založil« z 22.000 din. Te noči je bilo vlomljeno tudi v hišo Alojza

Medveška. Storišče je vanjo prišel skozi garažna vrata, vzel iz osebne avtomobila očejo, nato pa stopil do kuhinje, kjer je iz moškega suknjica izmaknil 20 tisočakov.

Za storilecem še poizvedujejo.

UTONIL V VODNJAKU

TREBNJE — V soboto so v vodnjaku v Stehanji vasi pri Trebnjem našli truplo utopljenega 37-letnega Antona Povšeta. Kot se je pokazalo, se je Povše 11. aprila okoli 22. ure vrnil domov iz službe, potem pa odšel do vodnjaka po vodo. Med zajemanjem vode je očitno omahnil v vodnjak in se utopil.

OGENJ UPEPELIL ČEBELNJAK

STARI GRAD — V petek, 12. aprila, je prišlo na čebelnjaku Branka Vodopivca iz Dolenje vasi pri Krškem do požara, ki je po doslej znanih podatkih povzročil za 700.00 din škode. Ogenj je čebelnjak, ki je stal blizu vasi Stari Grad pri Krškem, povsem uničil, z njim pa še 70 panjev, 200 kilogramov sladkorja, nekaj orodja in pribora. Vzrok požara še raziskujejo, domnevajo pa, da je šlo za samovžig.

PEŠCI BREZ KRESNIČK

KOČEVJE — Pešci, ki hodijo zvečer z dela ali iz šole domov v vasi okoli Kočevja, pogosto nimajo kresničk. Tudi kolesarji nimajo zadovoljivo opremljenih koles. Kresničk in odbojnih stekel pa je v trgovinah dovolj. Na to pomanjkljivost so pred kratkim opozorili člani ZŠAM, ki so sodelovali na skupnem sestanku z AMD in svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Zaradi pomanjkljivih oznak šofer pešca ali kolesarja kasneje opazi, zato lahko pride do nesreče, ki se v večini primerov najbolj žalostno konča za pešca oz. kolesarja.

V. ILC

Cestarji nimajo niti za krpanje

Še manj denarja za vzdrževanje cest — Veliko za zimsko službo — Propagandno gradivo

KRŠKO — Zadnja seja posavskega sveta za vzgojo in preventivo v cestnem prometu v sejni sobi zavarovalne skupnosti Sava pred dnevi je zbrala za omižje vse službe, odgovorne za promet v regiji, do učiteljev.

Uvodoma je navzoče seznanil z lanskimi nesrečami v prometu višji inšpektor milice Rudi Derganc. Miličniki so tani vložili mnogo naporov v preventivno delo. Tako v času akcije za varno pot v šolo ni bilo nobene nesreče med malčki. Do hudega krvnega davka, smrti dveh šolarjev, pa je prišlo izven šolskega območja. Oba sta izgubila življenje pri prečkanju ceste ob postanku avtobusa.

V imenu cestarjev je zatem govoril Franc Povše. Uvidevno je izel na znanje grajo zaradi slabega stanja cest. V blagajni republiške skupnosti za ceste je bojda takšna luknja, da bodo

morali stroške za vzdrževanje cest še bolj omejit, ker preprosto ni denarja. Povrh je huda in dolga zima še povečala stroške zimске službe. Izkazalo se je, da zgolj z reorganizacijami ni mogoče krpiti vse bolj razdejanih cest. Tako so cestarji dobili na svoja pleča še večino občinskih cest, kjer morajo vsak dan voziti šolski in delavski avtobusi. Denarja potemtakem tudi za novogradnje ne bo. Po vsej verjetnosti letos ne bodo mogli na novo zgraditi niti metra ceste, kaj šele, da bi slednjič sklenili cesto med Jelovcem in obsavsko magistralko.

Na seji so cestarjem predlagali, da bi

si sami kupili tehtnice za kontrolo teže tovornjakov. Milica ima namreč le eno ekipo za območje vse Slovenije. Ker so ravno preobremenjeni tovornjaki v času odjuge naredili največ škode (npr. proti Blanci ali v brežiški občini okrog Bizeljskega), bi se cestarjem takšen izdatek precej povrnil.

Ob koncu seje pa je bilo izrečeno priznanje propagandni komisiji sveta, ki je v kratkem času pripravila številne osnutke zanimivih lepakov in opozoril glede vožnje traktorjev, privezovanja varnostnega pasu, šolarjev ipd. Likovne osnutke je pripravil sevniški akademski slikar Tone Zgonec. Vse to gradivo bodo tiskali v večji nakladi za vse tri posavske občine.

A. ŽELEZNIK

OB PRSTANA, VERIŽICO IN OBESKA

NOVO MESTO — 31-letni Iztok Podragski iz Novega mesta je 10. aprila prijavil miličnikom, da mu je nekdo iz stanovanja odnesel dva poročna prstana, zlato verižico in enako sijočo obeska. Z ukradenimi zlatinami se je zmi-kav obogatil za najmanj 80 tisočakov, miličniki pa za njimi še iščejo otipljivejši sledi.

Tridnevna memorialna tekmovalja kajakašev in kanuistov pri Osilnici se je udeležilo 125 tekmovalcev iz štirih držav

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, moški, ZAHOD — 20. KOLO: PAKRAC PAPIK — PIONIR 1:3 (9, -10, -13, -9)

PIONIR: Vernig, Primc, Brulec, Berger, Babnik, Kosmina.
LESTVICA: 1. Student 34 (54:16), 2. Fužinar 34 (53:18), 3. Novi Zagreb, 30, 4. Bled 28, 5. Pionir 24 itd.

V predzadnjem kolu igra Pionir doma z Metalcem.

I. SOL, ženske, 18., zadnje KOLO: TRIGLAV — KOČEVJE 2:3 (11, 11, -9, -9, -7)

KOČEVJE: Klun, Levstik, Ahac, Drobnič, Turk, N. Kočevar, Mišas, Gornik, Uran, K. Kočevar, Puš.

LESTVICA: 1. Bled 28, 6. Kočevje 16 točk.

rokomet

II. ZVEZNA LIGA, ženske, 15. KOLO: NOVO MESTO — DINAMO 17:22 (8:8)

NOVO MESTO: Udovč, Pungečar, Kastelic, T. Zupančič, E. Zupančič, Iličin, Jakše, I. Kramer, Pate, Simončič, Mršnik, 8. Jerman.

LESTVICA: 1. Dinamo 26 točk, 12. zadnje, Novo mesto 3.

V soboto igrajo Novomeščanke v gosteh z Minelom.

SRL, moški, 15. KOLO: INLES — ŠOSTANJ 18:23 (10:12)

INLES: Gelze, Deržek, Dejak, J. Ilc, Šilc, T. Ilc, 2. Karpov, 3. Lesar, Ambrožič, 3. Mate, 6. Fajdiga, 1. Parezanovič.

TERMOPOL — KRŠKO 31:23 (17:10)

KRŠKO: Kastelic, Kekič, 3. Ra-

kar, Božič, 1. Starc, 9. Iskra, 4. Avguštin, Bizjak, 2. Šerbec, 4. Junkar.

DVZ PONIKVE — USNJR 18:17 (10:9)

DVZ PONIKVE: Jambrovič, Bambič, Fink, M. Strnad, D. Strnad, 1. Vrbin, 3. Vujnovič, 10. Skantelj, Doblekar, 2. F. Strnad, Pugalj, 1. Urbančič.

LESTVICA: 1. Šostanj 27, 2. Ajdovščina 25, 3. Inles 22 (tekma manj), 4. DVZ Ponikve 15, 7. Krško 13 točk.

Pari naslednjega kola: Usnjara — Inles, Krško — Ajdovščina, Astra Jadran — DVZ Ponikve, itd.

SRL, ženske, 15. KOLO: ISKRA — ITAS 23:20 (11:8)

ISKRA: Bolte, Gorenc, 2. Dolar, 3. Kotar, 1. Turk, 8. Simončič, 1. Rangus, 1. Vide, 4. Kovačič, 3. Kos.

ITAS: Filipovič, Klarič, 1. Fajfar, 2. Križmanič, S. Jerič, 7. M. Jerič, 2. Bejtovič, 6. Zalar, 2. Štefanišič.

LESTVICA: 1. Ferrotehna 27, 5. Iskra 17, 10. Itas Kočevje 8 točk.

V naslednjem kolu igrajo: Itas Kočevje — Ferrotehna, Šmartno — Iskra itd.

nogomet

I. SNL, 17. KOLO: BREŽICE — KLADIVAR 3:1 (2:1)

Strelci: Barbič v 23. in 47. minuti ter Povh v 42. in 11 m.

BREŽICE: Veble, Kranjc, Kos (Radžič), Radkajec, Mirkač, Predanič, Brdik, Dežman (Severovič), Povh, Barbič, Lazanski.

LESTVICA: 1. Koper 27, 9. Brežice 15 točk.

V 18. kolu potujejo Brežičani v Mursko Soboto k ekipi Mure.

OSILNICA — Vse od petka do nedelje je bila Kolpa gostiteljica 125 tekmovalcev iz štirih držav, ki so se v Osilnici pomerili v tekmah kajakašev in kanuistov. Resda je to tradicionalno tekmovalje na brzicah Kolpe tokrat motilo slabo deževno vreme, vendar so bili po mnenju zveznega kapetana naše državne reprezentance Radeta Kovačevića doseženi rezultati zelo dobri. Še posebej velja to za naše tekmovalce.

Kajakaši in kanuisti iz Italije, Avstrije, Nizozemske ter vseh večjih jugoslovanskih klubov so na bregove Kolpe privabili veliko gledalcev, posebno v soboto, ko je bilo nastopajočim naklonjeno tudi vreme. Tekma, pomembna preizkušnja moči in forme pred bližajočimi se velikimi mednarodnimi preizkušnjami — naj omenimo le svetovno prvenstvo, ki bo v

NA DIVJIH VODAH — Čeprav je bila Kolpa v dneh tekmovalja nekoliko narasla in divja, jo je selektor, zvezni kapetan naše reprezentance Rade Kovačević, ocenil kot tehnično zahtevno, ne pa prezahtevno progo, ki je zelo primerna za priprave na teža mednarodna tekmovalja. Na fotografiji: z letošnjega tekmovalja za memorial Toneta Ožbolta. (Foto: Primc)

Zahodni Nemčiji — so odlično pripravili kajakaška zveza Hrvaške, KKK iz Zagreba in seveda prizadevni člani Kulturno-sportnega društva Tone Ožbolt iz Osilnice. Pokrovitelj tekmovalja je bil Melamin iz Kočevja.

Rezultati: prvi dan — slalom, mednarodni razred: K-1, moški: 1. Abramci (Soške elektrarne), 2. Ferazzi (Italija), 3. Štrukelj (Soške elektrarne), C-1, moški: 1. Demonti (Italija), 2. Vidmar (Rašica), 3. Martinis (Slovija), K-1, ženske: 1. Nuvolini, 2. Rossi (obe Italija), 3. Denša (Ljubljana), domači razred — K-1, moški: 1. Kastelic (Ljubljana), 2. Stepec (Ljubljana), 3. Stokelj (Soške elektrarne), 1. Herkov

ŠOLARJI KOLESARILI

METLIKA — Pred dnevi je bilo v Metliki občinsko osnovnošolsko kolesarsko prvenstvo, na katerem pa niso vzli tisti, ki so registrirani za KD Metlika. Pri pionirjih A je zmagal Vergot, 2. je bil Težak, 3. Škabar, pri pionirjih B pa 1. Fendre, 2. Mihelčič, 3. Štefanič.

DOLENJSKI DERBI NOVOMEŠČANOM

NOVO MESTO — V srečanju 12. kola II. slovenske kegljaške lige sta se v Novem mestu pomerili ekipi gostiteljice in Metlike. Novomeščani so zmagali z rezultatom 5.179:5.058. V ženski konkurenci so Novomeščanke izgubile v Krškem z 2.271:2.368. V predzadnjem kolu bodo kegljali Novomeščani doma s Proletarcem, Metličani pa v Trbovljah z Rudarjem.

ŠOLA ZA GORSKE STRAŽE

TREBNJE — Planinsko društvo Tesnila iz Trebnjega organizira v petek, 19. aprila, ob 15.30 v prostorih trebnjanskega radiokluba šolo za gorske straže. Govoril bo Vinko Šeško iz Sevnice, šola pa je namenjena vsem, ki jim je kaj do očiuvanja narave v gorah. Tečajniki bodo po zagovoru in preizkusu znanja prejeli naziv gorskih stražarjev.

ZMAGA IN PORAZ RIBNIŠKIH NOGOMETAŠEV

RIBNICA — Odigrani sta bili že dve koli spomladanskega dela prvenstva v ljubljanski nogometni A ligi. V prvem srečanju je Ribnica doma premagala enajsterico Svobode z 1:0, v drugem pa so Ribničani z enakim rezultatom klonili v Črnučah.

mestu, do konca prvenstva dohiteli Šostanjčane.

Izredno zanimiv je bil tudi derbi dolejških ženskih vrst v republiški ligi. Šentjernejška Iskra in kočevski Itas sta pokazala lepo igro, gostiteljice pa so si brez večjih naporov predvsem po zaslugi učinkovite Turkove priigrale novi točki.

Papež zmagal na dirki v Zenici

Nov uspeh novomeških kolesarjev — Ekipno drugo

ZENICA — Novomeški kolesarji so se minulo soboto in nedeljo udeležili dveh dirk v Zenici, prvič pa sta se jim na startu pridružila še njihova klubska tovariša Sandi Papež in Jože Smole, ki sta dobila uradno dovoljenje, da lahko posej kot vojaka vozita za vojno pošto iz Kranja.

Sobotne vožnje na 115 kilometrov dolgi progi se je udeležilo 60 kolesarjev iz osemnajstih jugoslovanskih klubov. Najprej se je v beg podal Smole, zmagal na dveh letičih ciljih, vendar ni vzdržal hudega tempa. Na polovici proge sta se natanko odlepila Glišar in Lojen, vendar je tudi slednji kmalu odpadel. Glišarja pa sta ujela Sandi Papež in Stojanovič. V sprintu pred ciljem je bil Papež najmočnejši in tako zmagal, medtem ko je bil Glišar odlični tretji. Ekipno so bili Novomeščani drugi, saj sta, kot rečeno, Papež in Smole vozila za ekipo JLA.

V nedeljo je bila v Zenici še kriterijska vožnja, v kateri pa so Bojanc, Darko in Sandi Papež padli in tako ostali brez vidnejše uvrstitve. Na cilju je bil Novak 5., Smole 7. in Sandi Papež 10. Za konec še, da se bo novomeška članska vrsta že od jutri do nedelje udeležila dirke na Jadranski magistrali s startom v Umagu in ciljem v Makarski.

F. BERGER

BOŽIČU GORSKA DIRKA

NOVO MESTO — Mlajši in starejši mladinci novomeškega kolesarskega kluba so v soboto in nedeljo nastopili na dveh dirkah v avstrijskem Affenzu. V sobotni dirki na kronometer je Božič v konkurenci 80 tekmovalcev zasedel 2. mesto. Udovč je bil 5., Kruljac 12. in Majes 16., medtem ko je bil pri mlajših mladincih Šmajdek 3., R. Judež 5., Zalčel 6. in P. Judež 8. Božiču pa je pripadla nedeljska gorska dirka, medtem ko je bil Kruljac 8., Udovč 11. in Majes 13. Pri mlajših mladincih je bil Šmajdek 2., Turk 9., P. Judež 10., Zalčel 11. in R. Judež 12.

Petdeset modelarjev za pokal Beti

Odlčni rezultati — Vse več mladih v ospredju

OTOK PRI METLIKI — Slovenski modelarji so se v soboto, 13. aprila, na letališču Otok pri Metliki pomerili na tekmovalju za pokal Beti. Lepo vreme, odlična organizacija in gostoljubnost domačinov so veliko pripomogli k temu, da so bili doseženi zares odlični rezultati. Še posebej razveseljuje napredek mladih tekmovalcev, ki so v konkurenci 50 modelarjev iz vse Slovenije posegli po visokih mestih.

Rezultati, F-1-A: Žulič (Novo mesto), Rozman (Litija), Može (Novo mesto), A-1, pionirji: Rozman (Ljubljana), Nečemer (Litija), Zupaneč (Ljubljana), F-1-B: Brudar, Grešak (oba Novo mesto). Prvenstvo je pripravil AK Bela krajina.

Za konec pa še prošnja organizatorja: zaradi močnega vetra je bilo izgubljenih nekaj modelov, najditelji naj proti nagradi obveste o morebitni najdbi Franca Stariho po telefonu 56-230.

IZLET NA MRZLICO

TREBNJE — PD Tesnila iz Trebnjega organizira v soboto in nedeljo, 20. in 21. aprila, izlet na Mrzlico. Zbor bo ob 18.15 na železniški postaji v Trebnjem, Vabljeni vsi ljubitelji gora!

Zaplet tik pred koncem

Pričakovana zmaga Pionirjevih odbojkarjev v Daruvaru — Fužinar prepustil prvo mesto Studentu

Vsena dve koli pred koncem prvenstva je prišlo v II. zvezni odbojkarški ligi — zahod do velikega preobrata. Igralci novomeškega Fužinjarja so v soboto v Daruvaru dosegli sicer pričakovano zmago, zato pa toliko bolj preseneča rezultat iz Siska, kjer je Metalac kar s 3:0 odpravil ravenskega Fužinjarja, ki je tako moral zaradi slabše razlike v setih prepustiti vodilno mesto Studentu.

Proti istemu Studentu so Novomeščani v prejšnjem kolu vodili že z 2:0, nato pa nerazumljivo popustili in prepustili gostom točki, ki jim ta hip že zagotavlja igranje v I. zvezni ligi. Pravzaprav je vse to le dokaz več, kako izenačena so moštva, ki domujejo v gornjem delu lestvice. Mednje sodi nedvomno tudi novomeški Pionir, ki je v soboto osvojil že dvanajsti par točk na tem prvenstvu. Eki-

pa Pakraca Papuka, ki se bori za obstanek v ligi, je poskušala vse, da bi presenetila novomeško vrsto. Res so gostitelji dobili prvi niz, vendar so pionirjevi v nadaljevanju zaigrali bolj zbrano in natančneje, tako da so brez večjih težav dobili preostale tri nize in s tem novi točki. Pionirjevi igralci igrarajo v sobotnem predzadnjem kolu prvenstva doma, njihov nasprotnik pa je vrsta Metalca, ki je tako presenetljivo opravila v soboto z ravenskimi Fužinjarjem. Ob zaključku letošnje odbojkarke sezone se torej v športni dvorani pod Marofom obeta zanimiva in kvalitetna predstava po kvaliteti precej izenačenih ekip.

V soboto je bilo odigrano tudi zadnje kolo ženske republiške lige, ki je prineslo mladim igralcem Kočevja še en uspeh: v Kranju so po ogrorjeni borbi s 3:2 odpravili Triglav in tako zaključile prvenstvo na 6. mestu s 16 točkami.

Rezultati darilo stoletnici

28. aprila pričetek konjeniške sezone v Ljutomeru — Šentjernejčani v sezono s trinajstimi konji

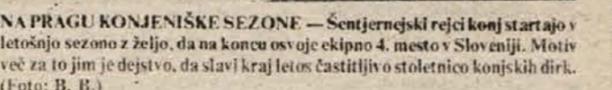
ŠENTJERNEJ — Konec aprila se s tekmami v Ljutomeru tudi uradno prične letošnja sezona konjeniških prirediteljev, ki bo za šentjernejške rejce konj še posebej pomembna, saj kraj, kot je znano, slavi letos častljivo stoletnico konjskih dirk. Nič čudnega torej, da se v šentjernejškem konjskem klubu na sezono pridno in temeljito pripravljajo že tja od februarja, njihov poglavitni cilj pa je ponoviti uspeh iz leta 1983, ko so v ekipni konkurenci konjskih klubov Slovenije zasedli imenino 4. mesto.

»Za letošnje dirke imamo nared trinajst konj«, pravi Ivan Košak, član upravnega odbora šentjernejškega kluba, sodnik in delegat v tekmovalni komisiji. »Že na prvi tekmi v Ljutomeru naj bi imeli v ognju štiri predstavnik, to so Runo z Dragom Lesom, Penta z Jožetom Antončičem, Firan z Milanom Pavličem in Poluta s Slavkom Frankom.«

Šentjernejčani startajo v sezono s petimi dvoletnimi kasači in osmimi starejšimi konji, poleg zgoraj naštetih četverice so tu še Dual, Findena, Kamelija, Reni, Izidora, Minolta, Ascona, Pinolta in Valentina.

»Upamo, da se bo Runo uvrstil v konkurenci dvanajstih najboljših konj v Sloveniji, kar bi mu seveda zagotavljalo nastope v krožnih dirkah Slovenije. Te bodo dvakrat v Ljubljani, kjer bo tudi finale, po enkrat pa se v Ljutomeru, Mariboru in Šentjerneju. Mi smo organizatorji 3. teka krožne dirke, ki bo na programu 19. maja.«

Šentjernejci bo seveda ob svoji stoletnici konjskih dirk 4. avgusta gostitelj še ena velike prireditve, šampionata Jugoslavije za 3- do 12-letne kasače, in vrste drugih tekem, prav zategadelj pa že pospešeno tečejo tudi dela na obnovi hipodroma.

NA PRAGU KONJENIŠKE SEZONE — Šentjernejški rejci konj startajo v letošnjo sezono z željo, da na koncu osvaje ekipno 4. mesto v Sloveniji. Motiv več za to jim je dejstvo, da slavi kraj letos častljivo stoletnico konjskih dirk. (Foto: B. B.)

Inlesu zaprta vrata druge lige

Nepričakovan poraz Ribničanov v derbiju moške SRL — Močan odpor Novomeščank proti vodilni ekipi II. zvezne lige — Ženski republiški derbi Iskri

Če je bilo poraz Novomeščank v 15. kolu II. zvezne lige doma z vodilnim Dinamom pričakovati, tega nikakor ni moč reči za izgubo točk ribniškega Inlesa v derbiju slovenske rokometne lige, ki je brzokone odločil tudi končnega zmagovalca lige. Ribničani so namreč nepričakovano gladko klonili in imajo ob srečanju manj sedaj kar 5 točk zaostanka za vodilnim Šostanjem.

Srečanje ženskih ekip iz vrha in dna prvenstvene razpredelnice je prineslo veliko bolj izenačeno igro, kot bi bilo glede na uvrstitve obeh ekip moč pričakovati. Celo nasprotno, igralce Novega mesta so vodile domala ves prvi polčas, rezultat je bil 3:1, 5:3 in 7:5 zanje, takrat pa sta posegla vmes sodnika in hitro preobrnila rezultat. Namesto da bi dosodila očitno sedemmetrovko v korist gostiteljice in bi te povedle z 8:5, so gostje izkoristile zmedo v domači vrsti, zaporedno dosegle 3 zadetke in celo povedle z 8:7. Takšen preokret je očitno vplival na igranje Novomeščank v nadaljevanju, da se nikakor niso mogle zbrati proti grobnim gostjam, ki so na klopi presedele kar 12 minut. Le nekaj pred koncem

so se jim približale na 15:17, to pa je bilo tudi vse. Ob dokaj dobri formi Novomeščank pa se vsoboto obeta zanimivo srečanje z Minelom, ki za dosego obeh točk gotovo ne bo imel lahkega dela.

Kot že rečeno, so za največje, žal, neljubno presenečenje poskrbeli rokometarji Inlesa v moški republiški ligi. V srečanju, ki je odločalo o prvaku lige, so na domačem igrišču ostali prazni rok in se tako skoroda že povsem zanesljivo poslovili od cilja, ki so si ga zastavili pred prvenstvom, vrnitve v II. zvezno ligo. Po poročilih našega sodelavca iz Ribnice Milana Glavonjiča so Ribničani pokazali eno najslabših iger, brez idej in zaključnih akcij, za nameček pa so igrali še brez volje in neborbeno. Zares pravi čudež bi se moral zgoditi, da bi Ribničani, ki so bili po jesenskem delu prvenstva na 1.

ZA MOTOKROS ŽE VSE NARED

BREZJE — Včeraj se je na svoji zadnji seji sestal organizacijski in častni odbor že tradicionalnega, že 12. tekmovalja v motokrosu za pokal »Alpe-adria«. Prireditelj bo, kot je znano, na progi v Brezju pri Črnošnjaču, le da letos Avstrije, Italije in Jugoslavije v naslednji številki.

Brez denarja do vrha

Uspehu novomeške ženske košarke na rob

Trener Andrej Svetl je že pripravil podrobno analizo minule sezone, pokazala je tudi nekaj slabosti, ki jih bo seveda potrebno odpraviti. V prvi vrsti gre za to, da igra Novomeščank nosita dve igralki: Bunčeva in Srebrnjakova. Prva je verjetno najboljša igralka lige nasploh in prav zaradi tega bo poglavitna naloga kluba, da to igralko zadrži v svojih vrstah, kajti mnogi klubi bi jo želeli videti v svojem dresu. Podobno velja tudi za Slavko Srebrnjak, ki je zanesljivo med najboljšimi centri lige, strokovnjaki pa celo pravijo, da še daleč ni rekla zadnje besede. Vse ostale čaka seveda še trdo delo, kajti letošnji rezultat pomeni veliko obvezo, povsem jasno pa je, da ekipa, ki sodi v vrh republiške lige, ne more v njem obstati z zgolj dvema ali tremi res kvalitetnimi igralkami. Tekme nemalokrat odločajo tudi igralci, ki jim je sicer namenjena klopa za rezervo.

B. BUDJA

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 19. IV.

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Zakaj, zakaj, Zmaj v barvi, Ruščina, Kaj je film, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Društvo narodov, Risanka, Stroj in orodja, Mali program, Risanka, Branko V. Radičević, Glasbene minute
12.30 POROČILA
17.15 — 23.55 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 Branko Čopić: DOŽIVLJAJI MAČKA TOŠA, lutkovna serija
17.50 GRIZLI ADAMS, ameriška nanizanka
18.20 OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
18.40 KADAR GLASBA SPREMLJA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 KO SE KORENIN ZAVEMO: Na smrt obsojen narod, 2 del dokumentarne serije

Oddaja govori o napadu Nemčije in Italije na Jugoslavijo. Posebej obravnava pomanjkljive priprave jugoslovanske vojske v Sloveniji, potek vojaških operacij, akcije KPS in naprednih sil v obrambi domovine, delovanje pete kolone, kapitulativstvo vrhov slovenske buržoazije in njihovo sodelovanje z okupatorji, vzroke za tako nagel zlom kraljevine Jugoslavije ter razkosanje Slovenije kot izraz Hitlerjevih odločitev in križanja imperialističnih interesov sosednjih držav.
21.05 NE PREZRITE
21.20 MIKE HAMMER, ameriška nanizanka
22.10 DNEVNIK
22.20 REQUIEM, madžarski film
Nekega poletnega večera leta 1952 potrkna na Nettina vrata čuden gost. Mladenič bi rad govoril z njenim možem, ki ga pa ni doma, ker je s tujimi gosti na službeni večerji. V razgovoru se razkrije, da je bil fant v zaporu skupaj z Nettinim prvim možem in ve vrsto podrobnosti, ki mu

jih je zaupal Nettin mož, obenem pa je od njega prevzel vrsto navad, ki v Netti prebudijo željo po fantu, ki jo tako spominja na prvega moža.

DRUGI PROGRAM

17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Ata, mama in jaz — 18.15 Skrivnost kovinske ptice — 18.45 Humoristični klub — 19.30 Dnevnik — 20.00 13. Glasbeni bienale Zagreb 85 — 22.00 Včeraj, danes, jutri — 22.20 Nočni kino: Lena Reiss (nemški film)

ZAGREB

16.20 Video strani — 16.30 TV v šoli — 17.30 Poročila — 17.35 TV koledar — 17.45 Mama, ata in jaz — 18.15 Poklicno usmerjanje — 18.45 Humoristični klub — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mike Hammer — 20.55 Formula 1 — 21.40 Dnevnik — 21.55 Kultura srca

SOBOTA, 20. IV.

7.45 — 13.10 in 14.05 — 23.55 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: OPustu
8.20 DOŽIVLJAJI MAČKA TOŠA, lutkovna nadaljevanja
8.35 PEDENJŽEP
9.05 MITI IN LEGENDE: Antični miti — ARGONAVTI, nanizanka
9.20 POGLED, nanizanka
9.45 PERISKOP
10.15 KO JE POMLAD: Deklica in zajček, nanizanka
10.40 NAŠA PESEM — Maribor 84: APZ TONE TOMŠIČ
11.10 ČUDEŽI NARAVE: Ozelot ali leopardja mačka, kanadska poljudnoznanstvena serija
11.30 TISOČ IN VEČ, ponovitev dokumentarne oddaje
12.25 SPOZNAVNO NEZNANO: Kidričevi nagajanci 85
13.05 POROČILA
14.20 RAČUNALNIŠTVO, ponovitev 3. dela izobraževalne serije
14.45 LASSIE — NOV ZACETEK,

ameriški mladinski film
16.20 POROČILA
16.25 PJ V NOGOMETU — Budućnost: Sarajevo, prenos
18.15 TRIO KITAR
18.35 BOJ ZA OBSTANEK: Otoki medvedov, angleška dokumentarna serija
19.00 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 NAŠE 37. SREČANJE
21.35 ZRCALO TEDNA
22.00 BOSTONSKI DAVITELJ, ameriški film
Leta 1962 je bilo v bostonskih četrtih več podobnih umorov starejših žensk. Lov na »bostonskega davitelja« je bil naporen in zapleten. Napol dokumentaristično posneta pripoved prerašča v izjemno poglobljeno psihološko dramo. Glavnega junaka predstavljajo kot bolnika, neodgovornega za svoja početja. Nepomembni, umirjeni in srečno poročeni moški bi še dolgo živel dvojno življenje, če preiskovalcem ne bi pomagalo srčno naklju-

čje.
23.50 POROČILA

DRUGI PROGRAM

14.15 Poljub na ulici (brazilski film) — 15.30 Otroška predstava — 16.20 Vitex Janoš (madžarski risani film) — 17.35 Nekorjono mesto — 18.45 Ljudski običaji — 19.30 Dnevnik — 20.00 PJ v košarki — 21.30 Poročila — 21.35 Športna sobota — 22.00 Zgodbe iz vrta ograje — 23.00 Poezija

TV ZAGREB

8.45 TV v šoli — 10.30 Poročila — 15.10 7 TV dni — 15.40 Narodna glasba — 16.10 Poročila — 16.15 TV koledar — 16.25 Nogomet Budućnost: Sarajevo — 18.15 Mali koncert — 18.30 Jasenovac (dokumentarna oddaja) 19.30 Dnevnik — 20.00 Francoska zveza II (ameriški film) — 22.05 Dnevnik — 22.20 V soboto zvečer

NEDELJA, 21. IV.

8.00 — 13.10 in 14.40 — 22.35 TELETEKST
8.15 POROČILA
8.20 ŽIV ŽAV: Risanke, Pravljice z vseh vetrov
9.15 GRIZLI ADAMS, ponovitev
9.40 ŽIVLJENJE IN DOGODIVŠČINE NICHOLASA NICKLEBYJA, ponovitev 3. dela angleške nadaljevanke
10.35 625, oddaja za stik z gledalci
11.00 JASENOVAC: Ljudsko zborovanje ob obletnici osvoboditve Jesenovca, prenos
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.05 POROČILA
14.55 MOSTOVI
15.25 KOZE, ponovitev 4. dela nadaljevanke

16.45 POROČILA
16.50 VISOK PRITISK, zabavno-glasbena oddaja TV Koper
17.45 LEV JENA CESTAH, ameriški film
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 LJUBEZENSKE ZGODBE: Marija, kje si? nanizanka TV Beograd
Nanizanka je posneta po novelah vojvodinskega pesnika, pisatelja in esejista Veljka Petrovića (1884 — 1967). V središču pozornosti nanizanke so ženske in njihov odnos do ljubezni. Nanizanka obsega šest zgodb, vsako pa je režiral drug režiser.
20.55 DE PROFUNDIS — OB DELIH MARIJA PREGIJA

21.25 KAJAK—KANU NA DIVJIH VODAH ZA POKAL RAŠICE 85, reportaža
21.40 ŠPORTNI PREGLED
22.30 POROČILA

DRUGI PROGRAM

9.00 Oddaje za JLA in slovenski film Nevidni bataljon — 14.20 Glasbeno popoldne — 15.20 Avtomobilske dirke formule I za VN Portugalske (prenos) — 17.45 PJ v judu — 18.05 PJ v rokometu (m) — 18.45 Dediščina za prihodnost: Mersad Berber — 19.30 Dnevnik — 20.00 Razvoj človeške vrste (angleška dok. serija) — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 TV kinoteka: Žejja (švedski film)

21.45 GLASBENI VEČER: Korak v dvojce
22.40 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.30 Geografski TV program — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanost in mi — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Glasbena oddaja — 21.35 Dinastija — 22.25 Dobre vibracije

Zvijenje in pripreme o današnji mladi generaciji. Mladenič, občutljiv in nadarjen, stanuje pri osamljeni in bogati vdovi. Fant se preživlja z delom preko študentskega servisa...
21.15 INTEGRALI
22.35 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Mali svet — 18.15 Odprta knjiga — 18.45 Želci ste, pogledje — 19.30 Dnevnik — 20.00 PJ v košarki, finale končnice — 21.30 Zrebanje lota — 21.45 Revolucija, ki traja — 22.30 Pelješac

da so, končno, v filmu nočni posnetki posneti podnevi s posebnim filtrom. Film je pred dobrih desetimi leti dobil oskarja za najboljši tuj film.
22.00 Dokumentarec meseca: ČUDEŽI IZ MEDŽUGORJA
22.50 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Sokoli — 18.15 Družinski magazin — 18.45 Glasba na zaslonu — 19.30 Dnevnik — 20.00 Športna sredo — 22.30 Dnevnik

DRUGI PROGRAM

18.40 KOLEDNIKI, reportaža
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 TEDNIK
21.05 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHAJSKIH MOJSTROV

PONEDELJEK, 22. IV.

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Moja šola je daleč, Sloveščina, Za učitelje. Po sledi rokopisne dediščine, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Ljudska pripovedka, Risanka, Angleščina, Mali program, Risanka, Poklicni pediatr, Stijlija
12.30 POROČILA
17.15 — 22.55 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 POGLED, nanizanka TV Sara-

jevo
18.05 POMLAD V DOLINI RIBNIKOV
18.25 PODRAVSKI OBZORNIK
18.45 ROCK OKO, oddaja za mlade
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 POGREŠAM GA, 4. del francoske nadaljevanke
21.05 AKTUALNO

TOREK, 23. IV.

8.55 TV V ŠOLI: TV koledar, Narodna heroja Dragica in Rade Končar, Stari Rimljani v naših krajih, Izbrali smo za vas, Avstralijska, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Kemija povsod, Risanka, Lepote sveta, Desanka Maksimović na Švedskem, Risanka, Koncert za čurobno piščal, Ljubezenska poezija: Salvador Novo
12.30 POROČILA
16.00 — 22.50 TELETEKST
16.15 ŠOLSKA TV: Umetna inteligencija, Človek in stroj, Zemlja se spreminja
17.30 POROČILA

17.35 GRUZIJSKI KOMORNI ORKESTER, 1. oddaja
18.00 MITI IN LEGENDE: Antični miti — Medica, nanizanka TV Beograd
18.25 NOTRANJSKI OBZORNIK
18.40 CESTA, ZAVETJE NEMIRNIH LJUDI, dokumentarni film
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 D. Šorak: RAZKOLNIKOV IZ ŠTUDENTSKEGA SERVISIA, drama TV Zagreb
Mladi režiser Dejan Šorak je posnel dramo, za katero je sam napisal tudi scenarij. Drama sega v sodobno

SREDA, 24. IV.

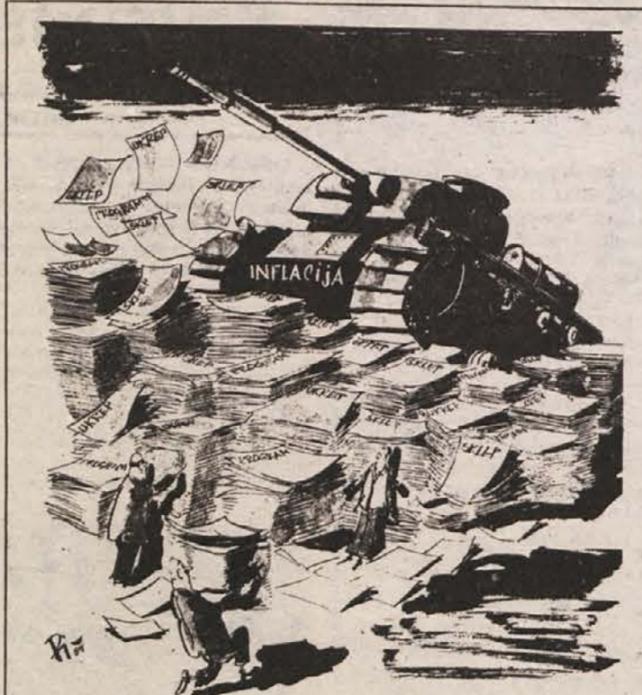
9.00 TEST
9.15 TV V ŠOLI: Zagorje, Bizanc, Poklicno usmerjanje, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Življenjske skupnosti, Risanka, Športni mozaik, Računalniška šola, Risanka, Kako nastane risani film, Zadnje minute
12.30 POROČILA
17.15 — 23.05 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: O dveh čevljarih
17.50 KO JE POMLAD: Mama te želi spoznati, nanizanka
18.25 KOROŠKI OBZORNIK

18.40 RAČUNALNIŠTVO, angleška izobraževalna serija
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 Film tedna: AMERIŠKA NOČ, francoski film
Nekateri menijo, da je Ameriška noč najpomembnejši film znamenitega, lani umrlega francoskega filma ustvarjalca Françoisa Truffauta. Morda zaradi tega, ker v njem Truffaut do konca razkrinka film, odgrne vse tančice, ki ga zavijajo v skrivnost, pove domala vse, kako kaj v filmu je,

ČETRTEK, 25. IV.

8.45 TEST
9.00 TV V ŠOLI: Kako nastane gledališka predstava, Genetika, Atomsko jedro, Odmor, Istra, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Dijaški magazin, Risanka, Združeni narodi, Risanka, Tečaj plavanja

12.30 POROČILA
16.00 — 22.30 TELETEKST
16.15 ŠOLSKA TV: Umetna inteligencija, Človek in stroj, Zemlja se spreminja
17.30 POROČILA
17.35 MALA ČAROYVNICA, 2. del
17.55 GRADOVI OB KRKI
18.25 POMURSKI OBZORNIK

DOMAČE TRNJE

● Tudi Jugoslovani se vključujemo v vojno zvezd — z astronomskimi cenami.
● Če nimaš denarja za moderno orožje, si moraš pač pomagati — z eksplozijo cen.
● Ali veste, kakšna je razlika med navadnim občanom in politikom? Navadni občan uporablja prvoaprilske štose samo 1. aprila.
MARJAN BRADAC

SAM SE JE PRIJAVIL MILIČNIKOM

JESENICE NA DOLENJSKEM — V petek okoli 7.30 je prišlo na domo 46-letne Zunke Novosel v Rajcu pri Jesenicah na Dolenjskem do priprav med njo in njenim 40-letnim prijateljem Francem Geršakom iz Brežic. Med prepriom je Geršak v razburjenosti pričel Novoselovo daviti in šele, ko je bila ta že v nezavesti, je davljenjem prenehal. Sam je nato odšel na postajo milice v Brežicah in se prijavil. Miličniki, ki so takoj odhitali na kraj dogodka, so Novoselovo našli še nezavestno, nemudoma so jo odpeljali v brežiško bolnišnico, kjer pa je ta čas že zunaj življenjske nevarnosti. Zoper Geršaka bo podana kazenska ovadba temeljenu javnemu tožilstvu.

VEČJIH SPODRSLJAJEV NI BILO

BREŽICE — Na pobudo občinske turistične zveze, češ da zasebniki pogosto ne obračunavajo turistične takse za prenočitve, so uprava za družbene prihodke, postaja milice in medobčinski inšpektorat pregledali poslovanje šestih zasebnikov. Ugotovili so, da se dejansko stanje v bistvu ne razlikuje od obračunane takse, manjših pomanjkljivosti, ki so jih pri tem odkrili, pa se ne bodo več ponavljale.

RADIJSKI SPORED

PETEK, 19. IV.

4.30 — 8.00 Jutranji program — 8.00 Poročila — 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 8.35 Glasbena pravljica — 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem — 9.00 Poročila — 9.05 Glasbena matineja — 10.00 Poročila — 10.05 Rezervirano za... 11.00 Poročila — 11.05 Ali poznate — 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Vedri zvoki — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti — 13.00 Danes do 13.00, Iz naših krajev, Iz naših sporedov — 13.20 Osmrtine, Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Od melodije do melodije — 13.50 Človek in zdravje — 14.00 Poročila — 14.05 W. A. Mozart: Glasbena šala — 14.30 — 15.25 Popoldanski mozaik — 15.30 Dogodki in odmevi — 16.00 Vrtljak želja — 17.00 Studio ob 17.00 — 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela — 18.15 Gremo v kino — 19.00 Radijski dnevnik — 19.35 Lahko noč, otroci — 19.45 Pojemo in godemo — 20.00 Zakaj imamo radi — 21.00 Poročila — 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.00 Poročila, Našim po svetu, — 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini — 22.15 Iz naših sporedov — 22.30 — 24.00 Iz glasbene skrinje — 23.00 Poročila — 00.05 — 4.30 Nočni program

taža — 15.55 Pojo amaterski zbori — 16.20 Pogovor s poslušalci — 17.00 Poročila — 17.05 Priljubljene operne melodije — 17.50 Zabavna radijska igra: Žarko Petan: Maturiranje — 19.00 Radijski dnevnik — 19.35 Lahko noč, otroci — 19.45 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.00 Poročila — 22.20 Glasba za prijeten konec tedna — 22.50 Literarni nokturmo — 24.00 Poročila — 00.05 — 4.30 Nočni program

PONEDELJEK, 22. IV.

4.30 — 8.00 Jutranji program — 8.00 Poročila — 8.05 Aktualni problemi marksizma — 8.25 Ringaraja — 8.25 Naučimo se novo pesmico — 9.00 Poročila — 9.05 Glasbena matineja — 10.00 Poročila — 10.05 Rezervirano za... — 11.00 Poročila — 11.05 Ali poznate — 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji — 12.00 Poročila, Na današnji dan — 12.10 Veliki revijski orkestri — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru — 13.00 Danes do 13.00, Iz naših krajev, Iz naših sporedov — 13.20 Osmrtine, obvestila in zabavna glasba — 13.30 Od melodije do melodija — 13.50 Ponedeljkov križemkraj — 14.00 Poročila — 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj — 14.30 Popoldanski mozaik — 15.30 Dogodki in odmevi — 16.00 Vrtljak želja — 17.00 Studio ob 17.00 — 18.00 Na ljudsko temo — 18.25 Zvočni signali — 19.00 Radijski dnevnik — 19.25 Obvestila in zabavna glasba — 19.35 Lahko noč, otroci — 19.45 Minute z ansamblom Oglarji — 20.00 Kulturni globus — 20.10 Zaplešite z nami — 21.00 Poročila — 21.05 Dirigent G. Roždestvenski z velikim simfoničnim orkestrom Vseveznega radia Sovjetske zveze — 22.00 Poročila, Našim po svetu — 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini — 22.25 Iz naših sporedov — 22.30 Ob domačem ognjišču — 22.50 Literarni nokturmo — 23.00 Poročila — 23.05 Zimzelene melodije — 24.00 Poročila — 22.05 — 4.30 Nočni program

SREDA, 24. IV.

4.30 — 8.00 Jutranji program — 8.00 Poročila — 8.05 Za knjižne molje — 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvatsko — 9.00 Poročila — 9.05 Glasbena matineja — 10.00 Poročila — 10.05 Rezervirano za... — 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo — 11.00 Poročila — 11.05 Ali poznate — 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji — 12.00 Poročila, Na današnji dan — 12.10 Veliki zabavni orkestri — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Ob izvirnih ljudske glasbene kulture — 13.00 Danes do 13.00, Iz naših krajev, Iz naših sporedov — 13.30 Od melodije do melodije — 14.00 Poročila — 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo — 14.25 Popoldanski mozaik — 15.30 Dogodki in odmevi — 16.00 Vrtljak želja — 17.00 Studio ob 17.00 — 18.00 Naj mudi pojo — 18.30 S knjižnega trga — 19.00 Radijski dnevnik — 19.35 Lahko noč, otroci — 19.45 Minute z Alpskim kvintetom — 20.00 Klavirski recital pianista Acija Bertoneja — 22.00 Poročila, Našim po svetu — 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini — 22.30 Zimzelene melodije — 22.50 Literarni nokturmo — 23.00 Poročila — 23.05 Jazz za vse — 24.00 Poročila — 00.05 — 4.30 Nočni program

ČETRTEK, 25. IV.

4.30 — 8.00 Jutranji program — 8.00 Poročila — 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 8.35 Igraj kolce — 9.00 Poročila — 9.05 Glasbena matineja — 10.00 Poročila — 11.05 Ali poznate suite Edvarda Griega — 11.35 Naše pesmi in plesi — 12.00 Poročila, Na današnji dan — 12.10 Znanec melodije — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.00 Danes do 13.00, Iz naših krajev, Iz naših sporedov — 13.30 Od melodije do melodije — 14.00 Poročila — 14.05 Enajsta šola — 14.20 Koncert za mlade poslušalce — 14.45 Naš gost — 15.10 Popoldanski mozaik — 15.30 Dogodki in odmevi — 16.00 Vrtljak želja — 17.00 Studio ob 17.00 — 18.00 Z ansamblom Dobri znanci — 18.15 Jezikovni pogovori — 18.30 Beethoven nekoliko drugače — 19.00 Radijski dnevnik — 19.35 Lahko noč, otroci — 19.45 Minute z ansamblom Bojana Adamiča — 20.00 Četrtekove domače pesmi in napoved — 21.00 Poročila — 21.05 Literarni večer — 21.45 Lepe melodije — 22.00 Poročila, Našim po svetu — 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini — 22.30 Večerna podoknica — 22.50 Literarni nokturmo — 23.00 Poročila — 23.05 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev — 24.00 Poročila — 00.05 — 4.30 Nočni program

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE NOVO MESTO Novo mesto, Novi trg 6/II

Na podlagi 28. člena statuta samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto (SDL št. 14/83) ter v skladu z določili pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz sklada združenih sredstev za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu (SDL št. 14/83) objavlja odbor za programiranje in financiranje graditve stanovanj pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Novo mesto

razpis

Zbiranja zahtevkov za posojila iz sklada združenih sredstev za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu, ki jih delovne in druge organizacije združujejo v skladu z določili samoupravnega sporazuma o temeljnih plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto za obdobje 1981-1985 pri LB Temeljni dolenjski banki — Poslovni enoti za stanovanjsko in komunalno kreditiranje Novo mesto.

I. Razpisujejo se:

- posojila za pridobitev etažnih stanovanj v okviru družbeno usmerjene gradnje,
- posojila za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš,
- posojila za preureditev podstrešij, dozidave in nadzidave zasebnih stanovanjskih hiš.

II. Upravičenci do posojil

Do posojil iz sklada združenih sredstev za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu po tem razpisu so upravičeni:

- delavci organizacij združenega dela in drugih organizacij, ki — so podpisale samoupravni sporazum o temeljnih plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto za obdobje 1981-1985 in ki — redno mesečno združujejo sredstva za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu pri LB — TDB Poslovni enoti za stanovanjsko in komunalno kreditiranje Novo mesto, oziroma jim je bila s sklepom skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti začasno odložena obveznost plačila obračunane prispevka za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu,
- kmetje kooperanti, ki so: — v odnosu s kmetijsko organizacijo in jim je iz tega odnosa poleg osebnega dohodka priznana tudi polna delovna doba in za katere — se plačujejo vse oblike stanovanjskih prispevkov kot za delavce v organizacijah združenega dela,
- upokojenci, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Novo mesto.

III. Pogoji za pridobitev posojila

- Do posojil za pridobitev etažnega stanovanja, gradnjo zasebne stanovanjske hiše, preureditve podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne stanovanjske hiše so upravičeni le tisti prosilci iz II. poglavja tega razpisa, ki so varčevali ali še namensko varčujejo pri banki za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja.
- Do posojil za gradnjo zasebne stanovanjske hiše so upravičeni le tisti prosilci iz II. poglavja tega razpisa, ki izpolnjujejo še naslednje pogoje: — da še ne prebivajo v stanovanjski hiši, za katero prosijo posojilo, — da imajo do konca objave tega razpisa zgrajeno stanovanjsko hišo najmanj do zaključene III. gradbene faze, v primeru gradnje montažne hiše pa zagotovljena sredstva do III. gradbene faze in zgrajeno betonsko ploščo za postavitev montažne hiše, — da gradijo stanovanjsko hišo v skladu z odobreno gradbeno-tehnično dokumentacijo, — da se bodo preselili v novozgrajeno stanovanjsko hišo najkasneje do 31. 12. 1988, — da bodo sprostili družbeno najemno stanovanje, v katerem prebivajo.
- Do posojil za preureditev podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne stanovanjske hiše so upravičeni samo prosilci iz tč. 1 in 2 iz II. poglavja tega razpisa; ki izpolnjujejo še naslednje pogoje: — da pridobivajo novo stanovanjsko površino, — da imajo do konca objave tega razpisa zgrajeno najmanj zaključeno III. gradbeno fazo, če dozidujejo oz. nadzidujejo zasebno stanovanjsko hišo v skladu z odobreno gradbeno-tehnično dokumentacijo, — da preurejajo podstrešje, dozidujejo in nadzidujejo zasebno stanovanjsko hišo v skladu z odobreno gradbeno-tehnično dokumentacijo, — da se bodo preselili v novopridobljene stanovanjske prostore najkasneje do 31. 12. 1988, — da bodo sprostili družbeno najemno stanovanje, v katerem prebivajo.
- Do posojil za gradnjo zasebne stanovanjske hiše, preureditev podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne stanovanjske hiše so upravičeni le tisti prosilci ali njihovi zakonci, ki so lastniki ali solastniki zasebnih stanovanjskih hiš, za katero prosijo stanovanjsko posojilo.
- Do posojil za pridobitev etažnih stanovanj, gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš, preureditev podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne stanovanjske hiše izven območja občine Novo mesto so upravičeni le tisti prosilci, katerih organizacija soglaša s pridobitvijo posojila in istočasno tudi sama odobri posojilo iz lastnih sredstev za isti stanovanjski objekt.

IV. Višina posojil

- Vsak upravičenec lahko dobi posojilo za pridobitev etažnega stanovanja, gradnjo zasebne stanovanjske hiše, preureditev podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne stanovanjske hiše, če izpolnjuje vse pogoje iz III. poglavja razpisa, in sicer za standardno stanovanje oz. stanovanjsko hišo.

Površina standardnega stanovanja oz. stanovanjske hiše znaša za štiričlansko družino 70 m², za petčlansko družino 85 m² za šest in veččlansko družino 90 m².

Za izračun vrednosti standardnega stanovanja oz. stanovanjske hiše se uporablja povprečna vrednost 1 m² stanovanjske površine stanovanj, zgrajenih v okviru družbeno usmerjene gradnje v občini Novo mesto v letu 1984, ki znaša 47.673.000 din.

Za člane družine prosilca štejejo: zakonca, otroci, starši prosilca in njegovega zakonca ter osebe, ki jih je prosilec dolžan vzdrževati, če živijo z njim v skupnem gospodinjstvu.

2. Upravičencem do posojil po tem razpisu pripada posojilo, odvisno od višine dohodkov vseh družinskih članov v letu 1984, in je naslednje:

če je bil povprečni mesečni dohodek na člana družine v primerjavi s povprečnim mesečnim OD na zaposlenega v SR Sloveniji v letu 1984	pripada upravičencu posojilo od vrednosti standardnega stanovanja oz. stanovanjske hiše za nakup za gradnjo v višini do	
do 50%	40%	30%
nad 50% do 75%	35%	25%
nad 75% do 100%	30%	20%
nad 100%	25%	15%

3. Za izračun višine možnega posojila za preureditve podstrešij, dozidave in nadzidave zasebnih stanovanjskih hiš veljajo ista merila kot za kreditiranje novoogradnje. V primeru, da je novopridobljena stanovanjska površina manjša od standardne, se za izračun vrednosti stanovanja upošteva dejanska površina.

4. Če upravičenec do posojila gradi zasebno hišo v neorganizirani gradnji, to je izven zazidalnih načrtov, se posojilo, izračunano po določilih tega razpisa, zmanjša za 20%.

5. Upravičencem do posojila, ki prebivajo v družbenem najemnem stanovanju, ki so ga pridobili kot mlada družina pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Novo mesto, pripada največja možna višina posojila ne glede na povprečni mesečni dohodek na člana družine.

6. Upravičencem do posojila, katerih zakonec je že prejel posojilo pri drugi samoupravni stanovanjski skupnosti, se odobri razlika med revaloriziranim posojilom, ki ga je dobil zakonec, in možnim posojilom, ki bi ga lahko dobil upravičenec pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Novo mesto.

Prednost pri pridobitvi posojila imajo tisti upravičenci, ki: — so imeli nižji povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu, — nimajo stanovanja ali če prebivajo v neprimernem oziroma neustreznem stanovanju, — bodo izpraznili družbeno najemno stanovanje, v katerem stanujejo.

Skupna vsota vseh posojil za pridobitev etažnega stanovanja ne sme presegati 80% vrednosti po kupni oz. soinvestitorski pogodbi ob upoštevanju dejanske stanovanjske površine oz. največ 90 m².

Skupna vsota vseh posojil za gradnjo zasebne stanovanjske hiše ne sme presegati 60% vrednosti stanovanjske hiše z upoštevanjem 90 m² stanovanjske površine.

Skupna vsota vseh posojil za preureditev podstrešja ne sme presegati 50% predračunske vrednosti preureditve.

Skupna vsota vseh posojil pri dozidavi in nadzidavi zasebne stanovanjske hiše ne sme presegati 50% vrednosti dejanske oz. stanovanjske površine z upoštevanjem 90 m².

Pri vsoti že prejetih posojil za gradnjo zasebne stanovanjske hiše ali stanovanja se ne upoštevajo posojila, namenjena in porabljena za komunalno opremljanje zemljišč.

Skupna vsota vseh posojil se zniža za namensko vezana sredstva za pridobitev stanovanjskih posojil v banki.

Upravičenec do posojila in njegov družinski član lahko pridobita pri samoupravni stanovanjski skupnosti samo enkrat posojilo za pridobitev, gradnjo, dozidavo in nadzidavo istega stanovanja ali stanovanjske hiše oz. preureditve istega podstrešja.

V. Odplačilna doba in obrestna mera

Dejanska doba vračanja posojila bo določena po kreditni sposobnosti posojilojemalca in njegovih družinskih članov in je najmanj 9 let in 5 mesecev in največ 16 let in 11 mesecev. Za izračun anuitet prvih pet let se uporablja doba vračanja posojila največ 20 let. Delavci vračajo posojilo v mesečnih anuitetah, ki se po petih letih odplačevanja povečajo za 12,5 odstotka, po desetih letih pa še za 12,5 odstotka prve mesečne anuitete.

Mladim družinam, ki prebivajo v solidarnostnih stanovanjih, se določi najdaljša doba vračila posojila.

Mesečna anuiteta za odobreno posojilo iz sklada združenih sredstev za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu ne more biti nižja od 500.00 din.

Obrestna mera za posojila, odobrena po tem razpisu, je 4% na leto.

Posojilojemalec začne vračati posojilo takoj po porabi oz. najkasneje po dvanajstih mesecih od dneva podpisa posojilne pogodbe.

VI. Vlaganje vlog

Vloge za priglasitev na razpis sprejema strokovna služba samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto, Novo mesto, Novi trg 6/II, soba št. 60, kjer zainteresirani za posojila prejmejo enotne obrazce in vsa potrebna pojasnila, in sicer vsak ponedeljek in petek od 8. do 14. ure in vsako sredo od 8. do 16. ure.

Prosilci za posojilo morajo priložiti k vlogi za pridobitev etažnega stanovanja (obr. 1), za gradnjo zasebne stanovanjske hiše (obr. 1/a), za preureditev podstrešja, dozidavo in nadzidavo zasebne stanovanjske hiše (obr. 1/b):

a) izjavo organizacije o podpisu samoupravnega sporazuma o temeljnih plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto za obdobje 1981-1985, o združevanju sredstev za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu in izjavo, da soglaša k pridobitvi posojila njihovega delavca (obr. 2),

b) potrdilo organizacije o prisilčevem osebnem dohodku v letu 1984 in njegovem povprečnem osebnem dohodku za zadnje tri mesece pred razpisom posojila ter o njegovih obveznostih (obr. 3) in enako potrdilo za zakonca oz. člana njegove družine (obr. 3/a),

c) izjavo prosilca o njegovih stanovanjskih razmerah (obr. 4),

d) izjavo prosilca o članih skupnega gospodinjstva (obr. 5),

e) izjavo prosilca o izpraznitvi družbenega najemnega stanovanja (obr. 6),

f) izjavo prosilca o preselitvi v novozgrajeno stanovanje oz. stanovanjsko hišo (obr. 6/a),

g) potrdilo banke o namenskem varčevanju (obr. 7),

h) izjavo prosilca o prejetih stanovanjskih posojilih (obr. 8),

i) fotokopije posojilnih pogodb za vsa posojila, ki sta jih prosilec in zakonec porabila za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja,

— kupci etažnih stanovanj;

j) soinvestitorsko pogodbo za pridobitev stanovanja v etažni lastnini,

— graditelji zasebnih stanovanjskih hiš;

k) gradbeno dovoljenje za gradnjo, dozidavo, nadzidavo zasebne stanovanjske hiše in preureditev podstrešja z vso gradbeno tehnično dokumentacijo,

l) popis del s predračunom pri preureditvah podstrešij, ki ne sme biti starejši kot 1 leto,

m) zemljiško knjižni izpis oz. lastništvo oz. solastništvo stavbne parcele, na kateri gradi, doziduje, nadziduje stanovanjsko hišo oz. preureja podstrešje.

VII. Druga določila

Rok za sprejemanje vlog za posojila za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš je do 15. maja 1985, za pridobitev etažnih stanovanj pa do 31. decembra 1985.

Vloge za posojila, ki bodo vložene po tem datumu, in nepopolne vloge ne bodo obravnavane.

Odbor za programiranje in financiranje graditve stanovanj bo po preveritvi vlog za posojila in dokazil sprejel sklep o odobritvi posojila oziroma o zavrnitvi vloge. Zoper sklep odbora je dopustna pritožba v roku petnajst dni po njegovem prejemu na zbor uporabnikov samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto. Sklep zbora uporabnikov je dokončen in zoper njega ni pritožbe.

Upravičenci, katerim bo odobreno posojilo po tem razpisu, bodo sklepali posojilne pogodbe pri LB—TDB PE za stanovanjsko in komunalno kreditiranje Novo mesto, ki bo zahtevala od posojilojemalcev zavarovanje posojila in kontrolirala namensko porabo posojila.

Višina sredstev za posojila za posamezen namen bo določena s finančnim načrtom sklada združenih sredstev za vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu za leto 1985.

277/16-85

Skupna služba samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti Novo mesto

razpisuje

prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo štirih let:

- tajnika skupščine Občinske zdravstvene skupnosti Novo mesto
- tajnika skupščine Občinske izobraževalne skupnosti Novo mesto (reelekcija)

objavlja

prosta dela in naloge:

- vodenje oddelka in opravljanje zahtevnejših plansko-analitskih opravil, za nedoločen čas
- dvoje prostih del in nalog administratorja-strojepisca, za določen čas (nadomeščanje delavk med porodniškim dopustom).

Pogoji:

pod 1.:

— visoka ali višja izobrazba pravne, upravne ali ekonomske smeri

— 3 oz. 5 let delovnih izkušenj

pod 2.:

— visoka ali višja izobrazba pedagoške, ekonomske ali pravne smeri

— 3 oz. 5 let delovnih izkušenj

pod 3.:

— visoka izobrazba ekonomske smeri

— 3 leta delovnih izkušenj

pod 4.:

— administrativna usmeritev IV. ali V. stopnje

— 1 leto delovnih izkušenj

— poprejšnji preizkus znanja

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 30 dneh za dela in naloge

pod 1., 2. in 3. in v 8 dneh za dela in naloge pod 4. na naslov: Skupna služba SLS

družbenih dejavnosti Novo mesto, Kidričev trg 3.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh od dneva izbire.

284/16

Vzgojno-izobraževalna organizacija
Trebne, n. sol. o.
DS Skupnih služb
Kidričeva 2

objavlja
prosta dela in naloge:

2 snažilnik za nedoločen čas

Pogoji:

- končana osnovna šola
- poskusno delo 3 mesece.

Kandidatke naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidatke obveščene v petnajstih dneh po izteku razpisnega roka. Nastop dela je možen takoj.

276/16-85

Mercator-Kopitarna Sevnica, p. o. Sevnica
Komisija za delovna razmerja

razpisuje
prosta dela in naloge:

namestnik vodje finančno-računovodskega sektorja 1 delavec

Pogoj:

- ekonomist (VI. stopnja zahtevnosti poklica)
- tri leta delovnih izkušenj v finančni službi

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Mercator-Kopitarna Sevnica, Kadrovski oddelek, 68290 Sevnica. O opravljeni izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni.

273/16-85

Na podlagi 3., 4. in 8. člena odloka ter 4. člena pravilnika o podeljevanju priznanja občine Trebnje

objavlja komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Trebnje

razpis o podelitvi priznanja občine Trebnje

Priznanje se podeljuje za izredno uspešno, družbeno pomembno ali življenjsko delo, ki je prispevalo k napredku ter ugledu občine na gospodarskem, pedagoškem, znanstvenem ter drugih področjih.

Priznanje je enkratno in se podeljuje vsako leto za občinski praznik občanom, delovnim in drugim organizacijam ter društvom.

Predloge za podelitev priznanja dajejo delovne, družbenopolitične in druge organizacije, samoupravne skupnosti ter društva.

Komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Trebnje, bo sprejemala predloge na predpisanih obrazcih do vključno 10. 5. 1985.

Komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Trebnje
268/16-85

»Krka«, tovarna zdravil
n.sol.o. Novo mesto

razpisuje
dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

v tozdu Zdravilišča

1. direktorja PE Hotel Grad Otočec

v tozdu Marketing

2. direktorja nabavnega sektorja

v tozdu Marketing

3. direktorja marketing sektorja

Na razpisana dela se lahko prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

Pod 1:

- da imajo V. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske, gostinske, turistične ali družboslovne smeri in
- 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

Pod 2:

- da imajo VII. stopnjo strokovne izobrazbe farmacevtske, kemijske, ekonomske ali veterinarske smeri in
- 5 let delovnih izkušenj pri samostojnih delih.

Pod 3:

- da imajo VII. stopnjo strokovne izobrazbe farmacevtske, kemijske, ekonomske, agronomске ali veterinarske smeri in
- 5 let delovnih izkušenj pri samostojnih delih.

Na razpisana dela bodo kandidati imenovani za dobo 4 let.

Vse, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje in so zainteresirani za imenovanje na vodilna dela, vabimo, da oddajo pismene prijave v 8 dneh v kadrovsko službo delovne organizacije v Novem mestu, Cesta herojev 45.

270/16-85

TTG — turistična
agencija

vabi na izlet s posebnim vlakom

v Črno goro od 15. do 19. maja

Namestitev v hot. naselju Slovenska plaža v Budvi. Cena izleta: 14.500 din. Prijave in informacije v turističnih poslovalnicah TTG. Ljubljana, Titova 40, tel. 325-646, 325-651

278/16-85

DOLENJSKI LIST

OGLAS V DOLENJSKEM LISTU — ZANESLJIV EKONOMSKI USPEH

Dolenjski list je najbolj razširjen pokrajinski časopis v Jugoslaviji. Pokriva devet občin in izhaja v 29.000 izvodih.

Vse informacije o oglasih dobite po telefonu na številko 24-006, osebno pa se lahko oglasite pri nas v torek, sredo, četrtek in petek od 7. do 14. ure, v ponedeljek pa od 7. do 16. ure. Oglasi za tekočo številko morajo biti oddani najkasneje v torek do 8. ure zjutraj. Naslov: Germova 3, Novo mesto.

☎ 24-006

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

V sklad za drage medicinske instrumente pri OORK so prispevali: učenci 3. a razreda osnovne šole Mirna peč — namesto venca za pokojno Milko Novak iz Jablana 1.270 din, osnovna organizacija sindikata BTC Ljubljana TOZD Skladišča Novo mesto — za inkubator 1.000 din, sosedje v ulici Marjana Kozina — namesto venca za pokojnega inž. Toneta Hočeverja 14.500 din, osnovna organizacija sindikata Iskra TOZD HIPOT Šentjernej — prispevek za inkubator 50.000 din, osnovna organizacija sindikata Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Novo mesto — namesto venca za pokojni mami Milana Bračike in Ana Blažič 10.000 din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

● Ni čudno, da smo ob tolikšni sladkobesednosti predimenzionalni zmogljivosti sladkornih tovarn.

(Iz Politike ekspres)

Tovarna celuloze in papirja

djuro salaj

Krško

Tovarna celuloze in papirja
Djuro Salaj Krško, TOZD Transport

objavlja
prosta dela oz. naloge za:

— pomoč pri izvrševanju premikalnih nalog (premikač) — za dva delavca za nedoločen čas in en delavec za določen čas.

Pogoji:

- izpit za premikača, kretničarja in zavirača ter zaželeni periodični izpit iz prometno-signalnega pravilnika (izpita je možno opraviti po nastopu dela),
- 6 mesecev delovnih izkušenj,
- delo v treh izmenah,
- prednost imajo delavci s stalnim bivališčem v ožji okolici.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oglasa sprejema kadrovska služba naše DO 8 dni po objavi oglasa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

288/16-85

PIONIR

Ali že imate štipendijo za nadaljevanje šolanja?

SGP »PIONIR« NOVO MESTO za šol. leto 1985/86 podeljuje večje število štipendij za šolanje na srednjih in višjih šolah za poklice

- gradbincev (tesar, zidar, železokrivcev)
- skrajšani in srednji program,
- ključavničar,
- elektroinštalater,
- stavbni klepar,
- monter vodovodnih naprav,
- monter hladilnih naprav,
- monter ogrevalnih naprav,
- varilec,
- strojnik težke gradbene mehanizacije,
- avtomehanik,
- avtoklepar,
- avtoelektrikar,
- avtoličar,
- strugar,

- kovač,
- pečar,
- keramičar,
- kuhar,
- pleskar,
- kamnosek
- gradbeni tehnik,
- strojni tehnik,
- elektro tehnik,
- ekonomski tehnik,
- upravno administrativni tehnik,
- diplomirani inženir gradbeništva,
- diplomirani inženir strojništva,
- diplomirani inženir elektrostroje,
- diplomirani pravnik,
- diplomirani ekonomist.

POSEBNE UGODNOSTI

Učencem, ki se šolajo v usmeritvi gradnja in kovinsko predelovalni usmeritvi za poklice II. in IV. zahtevnostne stopnje, krijemo stroške bivanja v domu in nabavimo vse šolske potrebščine.

Vlogo za štipendijo (obrazec Državne založbe Slovenije 8,40) naslovite do 10. junija na naslov: SGP »PIONIR« NOVO MESTO, Kadrovski oddelek, Kettejev drevored 37, 68000 NOVO MESTO.

PIONIR

M metalna

Metalna, strojogradnja, konstrukcije in montaža, n. sol. o. Maribor
Delovna skupnost kontrole kakovosti., n. sol. o. Maribor, Zagrebška 20

Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti kontrole kakovosti

objavlja
prosta dela in naloge v oddelku kontrole kakovosti v Krmelju:

določanje tehnologije kontrolnih postopkov (1 izvajalec)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— višja tehniška šola strojne smeri
— 5 let delovnih izkušenj
Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, popoln delovni čas. Poskusno delo traja 3 mesece.
Kandidati naj pošljejo vloge s kratkim življenjepisom in z dokazili o izobrazbi (nepopolnih vlog ne bomo obravnavali) v 15 dneh po dnevu objave na naslov: Metalna Maribor, komisija za delovna razmerja delovne skupnosti kontrole kakovosti, Zagrebška 20, Maribor.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

269/16-85

**GRAŠKI SPOMLADANSKI SEJEM
MED DRUGIM NUDI:**

- razstava »Živimo z lesom«
- avstrijski železarski sejem
- razstava »Stroji in orodja«
- razstava »Boljše izkoriščanje energije«
- razstava narodov

100. GRAŠKI SEJEM

27. APRIL — 5. MAJ 1985

VSTOPNICE PO 300,00 DIN LAHKO KUPITE ALI NAROČITE PRI KOMPASU MARIBOR, TELEFON: (062) 26-751, TELEX: 33225 YU KOMPAS

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja Mercator—Agrokombinat Krško, tozd Poljedelstvo — Meso Kostanjevica,

objavlja
prosta dela in naloge

porodničarja (2 delavca)

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom na prašičerejski farmi v Pristavi pri Leskovcu.

Za opravljanje teh del in nalog se zahteva končana osnovna šola. Poskusno delo bo trajalo 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave na naslov: Mercator

— Agrokombinat Krško, CKŽ 52, za kadrovske službo.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav. Rok za vlaganje prijav: 8 dni po objavi.

272/16-85

**Splošno gradbeno podjetje
Pionir Novo mesto
TOZD Mehanizacija, Kovinarstvo, Instalacije**

obveščaja

vse poslovne partnerje in stranke, da se je sektor električnih instalacij in RTV servis preselil v nove poslovne prostore na Mali Cikavi 25.

Poleg dosedanjih telefonskih števil ima sektor še naslednje telefonske številke: 21-276, 21-695 in 23-118.

275/16-85

**»SOP« Krško — TOZD IKON
Kostanjevica na Krki
Komisija za delovna razmerja**

objavlja
prosta dela oz. naloge:

samostojni kontrolor I. — 1 delavec

- Pogoji:
- končana srednja šola strojne smeri
 - opravljen strokovni izpit iz varstva pri delu
 - 3 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z dokazili o izobrazbi pošljejo na naslov: »SOP« Krško, TOZD IKON Kostanjevica na Krki, 68311 Kostanjevica na Krki, Krška cesta 6, v 8 dneh po objavi oglasa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

279/16-85

**Skupščina občine Trebnje,
Goliev trg 5, Trebnje,**

razpisuje

javno dražbo

**za prodajo poškodovanega vozila R-18, letnik 1985, prevoženih 3000 km.
Izključna cena vozila je 300.000 din.**

Javna dražba bo dne 23. 4. 1985 ob 9. uri na Avtoservisu PIONIR v Ločni pri Novem mestu.

Ogled vozila je možen vsak dan v času obratovanja servisa.

Kupci morajo pred pričetkom javne dražbe na dan licitacije od 8. do 9. ure položiti kavcijo v višini 10% od izključne cene. Na kupno ceno vozila mora kupec plačati še prometni davek. Kavcija se kupcu, ki je uspel na dražbi, šteje v kupnino, ostalim pa se vrne.

282/16-85

**Skupščina občine Novo mesto
Razpisna komisija
delovnih skupnosti upravnih organov**

razpisuje
prosta dela in naloge:

**1. referenta za tržišče in cene ter splošne
gospodarske zadeve**

Pogoja: visoka izobrazba ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj

2. strojepisne v strojepisnici

Pogoja: 2-letna srednja administrativna šola, 1 leto delovnih izkušenj

Poleg navedenih pogojev so pogoj za zasedbo razpisanih del in nalog še: primeren odonos do socialistične družbene ureditve in dela, družbeno-politična aktivnost in aktivno znanje slovenskega jezika.

Z izbranimi kandidatom bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas. Za kandidata, ki bo izbran za dela in naloge pod številko 1., je določeno 3-mesečno poskusno delo.

Za kandidate za delo, navedeno pod številko 2., pa bo v postopku izbire izveden predhodni preizkus strokovnih sposobnosti.

Prijave z lastnoročnim življenjepisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovske službe upravnih organov Skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 45 dneh po preteku roka za sprejem prijav.

281/16-85

**Samoupravna stanovanjska skupnost
občine Trebnje**

razpisuje

**XI. natečaj za posojila iz združenih sredstev za
kreditiranje stanovanjske graditve v letu 1985**

Razpisujejo se naslednja posojila:

1. posojila organizacijam združenega dela in drugim organizacijam za nakup ali gradnjo družbenih najemnih stanovanj v okviru družbeno usmerjene stanovanjske graditve 40.000.000 din

2. posojila delavcem za nakup etažnih stanovanj v okviru družbeno usmerjene stanovanjske graditve 1.000.000 din

3. posojila delavcem za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš 9.000.000 din

4. posojila za preureditev podstrešij, dozidavo in nadzidavo zasebnih stanovanjskih hiš 7.000.000 din

5. posojila upokojencem in invalidom iz sredstev SPIZ SR Slovenije za prenavo, adaptacijo in modernizacijo njihovih stanovanjskih hiš 5.000.000 din

Natečaj za posojila pod zaporedno številko 2, 3, 4 in 5 velja do vključno 20. 5. 1985.

S podrobnostmi natečaja se upravičenci lahko seznanijo pri OZD in delovnih skupnostih, krajevnih skupnostih, Obrtnem združenju Trebnje, Zvezi društev upokojencev občine Trebnje in strokovni službi stanovanjske skupnosti občine Trebnje.

271/16-85

Emona Dolenjka — TOZD Detajl Črnomelj

objavlja
prosta dela in naloge

**poslovodje
za prodajalno Črmošnjice**

Pogoji: prodajalec živilske ali mešane stroke, po možnosti z ustreznimi delovnimi izkušnjami.

Kandidatu, ki bo izbran, nudimo enosobno stanovanje. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Emona Dolenjka — TOZD Detajl Črnomelj

283/16-85

Poskusite srečo na srečkah majske loterije, saj vas čaka 19. premij in 199.376 dobitkov v skupni vrednosti 48.000.000 din.

**GLAVNA PREMIJA
8.000.000 din**

ŽREBANJE 7. maja 1985

**SREČO JE TREBA
DELITI**

**LOTERIJA
SLOVENIJE**

gorenje

**GORENJE — SERVIS, p. o., Titovo Velenje
Komisija za delovna razmerja**

oglašaja
naslednja
prosta dela in naloge

**serviser gospodinjskih aparatov
v servisni enoti Gorenja v Novem mestu**

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- KV električar oz. elektrotehnik-jaki tok
- odslužen vojaški rok
- vozniško dovoljenje »B« kategorije

Za navedena dela in naloge je določeno poskusno delo po pravilniku o delovnih razmerjih.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Gorenje DO Servis, Titovo Velenje, Partizanska 12, Komisija za delovna razmerja.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

274/16-85

**ALPINA
MOTORNE ŽAGE**

Ugoden nakup za devizna sredstva vam nudi:

**AGROSTROJ LJUBLJANA
LJUBLJANA, Celovška 34, Tel. (061) 313-062**

N nama

KOLESARSKI SEJEM 19. in 20. april

- strokovni nasvet pri nakupu koles, rezervnih delov in pri prodaji rabljenih koles
- ugodni nakupi
- gostinska ponudba

S KOLESOM PO KOLO V VELEBLAGOVNICO nama Kočevje

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 18. aprila — Konrad Petek, 19. aprila — Ema Sobota, 20. aprila — Neža Nedelja, 21. aprila — Semeon Ponedelje, 22. aprila — Leonida Torek, 23. aprila — Vojko Sreda, 24. aprila — Jurij Četrtek, 25. aprila — Marko

LUNINE MENE
20. aprila ob 6.22 — mlaj

KINIO

BREŽICE: 19. in 20. 4. ameriški film Temni odmevi, 19. 4. ameriški film Sostanovalke, 21. in 22. 4. ameri-

ški film V zmajevem gnezdu, 23. in 24. 4. ameriški film Šampion neznege srca, 25. 4. film Bogovi so padli na glavo.

KOSTANJEVICA: 20. 4. ameriški film Lavina, 21. 4. italijanski film Kravi avtopost.

KRSKO: 20. in 21. 4. ameriški film Rocky II, 23. 4. ameriški film Sostanovalke, 24. 4. sovjetski film Posadka.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 18. 4. filmsko gledališče — ameriški drama Sad nedolžnosti, 19. 20. in 21. 4. ameriški zgodovinski film Prine maščevalec, 19. 20. in 21. 4. (ob 17. in 19. uri) ameriški film Noč čarovnic, 25. 4. filmsko gledališče — ameriški barvni film Vrnitev v življenje.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 19. do 21. 4. film Flesh dansi, Od 22. do 24. 4. ameriški film Kamin smrti.

SEVNICA: 19. 4. ameriški film Podgane, 20. in 21. 4. ameriški film E. T. Vesoljček, 24. in 25. 4. francoski film Razkropite se, kaj zijate!

TOMOS 14 M, registriran, odlično ohranjen, prodam, Franc Potočar, Lašče 4, Dvor.

SKODO 105 L, letnik 1979, prodam. Informacije na telefon 20-381, popoldne.

ZASTAVO 750 L, letnik 1974, in zamrzovalno-omaro (120 l) ugodno prodam. Miškovič, Šegova 6, Novo mesto.

SKODO 100 S, karambolirano, prodam. Motor ima 50000 km. Ogled vsak dan po 15. uri, v soboto in nedeljo cel dan. Ante Špoljarič, Kvedrova 31, 68290 Sevnica.

Z 101, letnik 1978, prodam, Dular, Smolenja vas 41, Novo mesto.

W 1200 J, letnik 1974, prodam ali menjam za dobro kiper prikolico, enosno z dvojnimi kolesi. Lahko tudi za ročno kosilnico. Miran Dvorsak, Blatno 33, Pišce, Brežice ali tel. 69-331, od 6.30 ure do 8. ure zjutraj.

KADET, letnik 1979, prevoženih 48000 km, prodam, Matjašič, Arnovo selo, Arčiče.

ZASTAVO 750, letnik 1977, potrebna zaenjava blatnikov, prodam ali zamenjam za kaj drugega, Franc Lah, Armeško 49, 68280 Brestanica.

GS CITROEN, letnik 1972, lahko tudi po delih, prodam, Telefon 67-041.

Z 101 GTL 55, letnik december 1983, prodam za gotovino ali kredit, Telefon 72-923, po 18. uri.

PRODAM Z 101 GTL 55, staro eno leto in pol, prevoženih 7000 km, Jerič Janež, Dol. Straža 94.

R 12, obnovljen, registriran do februarja 1986, in pony ekspres prodam ali menjam, Branko Štus, Cankarjeva 3 a, 68270 Krško.

Z 101, letnik 1976, prodam ali menjam za manjše vozilo, prodam tudi kosilnico BCS, Ivan Zajc, Vel. Poljane, Škojan.

FIAT 126 P, letnik 1979, registriran do aprila 1986, prevoženih 35000 km, v zelo dobrem stanju, prodam, Telefon (068) 51-429, po 20. uri.

126 P, letnik 1980, prodam, Tel. 25-990.

APN 6, nov, prodam, Telefon 43-718.

R 4 TL, letnik 1978, vozen, potreben manjših kleparskih popravil, po ugodni ceni prodam najboljšemu ponudniku. Vprašajte na telefon 23-606 (dopolnd), in 23-007 (zvečer).

VARTBURG karavan, letnik 1978, ohranjen, prodam, Jože Prah, Gor. Prekopa, Kostanjevica.

SKODO 120 L, leto izdelave 1979, prodam. Informacije po telefonu (068) 23-396, popoldne ali na naslov: Potočar, Čegelnica 71, Novo mesto.

ODBIJAJČ, prednji, kromiran, za R 18, ugodno prodam, Kličite na telefon 25-130.

Z 750 S, letnik 1979, prodam, Jože Grubar, Šentjernej 212, ogled v večernih urah.

ZASTAVO 750 special, letnik 1979, in nove traktorske gume 11-28 prodam, Tone Grubar, Mali Ban 6, Šentjernej.

Z 101, letnik 1979, prodam, Tel. 23-398, popoldne.

R 4 T.L.S., letnik 1979, registriran za eno leto, poceni prodam, Prešeren, Šmarjeta, Šmarješke Toplice.

VW 1300, letnik 1970, registriran do decembra, prodam, Herman Kozine, Gaberje 10, Krmelj, tel. 88-941, od 15. do 20. ure.

RENAULT 4 TL, letnik 1976, dobro ohranjen, ugodno prodam, Ogled popoldne, Julij Novak, V brezov log 16, Novo mesto.

LADO KARAVAN, staro leto in pol, prodam, Telefon (068) 58-377, dopoldne, (068) 58-464, popoldne.

AUDI 60 in AUDI 75 L skupaj ali po delih prodam, Milan Vrtičič, Pristava 1, 68310 Šentjernej.

AVTOMATIK prodam za 3 M, Tel. 85-172, po 15. uri.

TAM 5000 kiper prodam, Jože Kus, Pristava ob Krki 6, Podbočje.

Kmetijski stroji

TRAKTOR Ursus C 355 prodam, Baščij, Kamenje 5, tel. 25-862.

POCENI prodam nov priključek — vlečno lrezo za motokultivator Honda F 600, Savo Avsac, Krka 29, Novo mesto.

ROTACIJSKO KOSHINICO Gorenje (za sadovnjak, vinograd), novo, prodam, ceneje, Hočevar, Smalčica vas, Šentjernej.

TRAKTOR Ferguson 533 s kabino prodam, Ogled možen vsak dan, Miha Jerman, Otočec 88 ob Krki.

TRAKTOR Ferguson 558 z nakladačem Karlo Peschi št. 6 ugodno prodam, Franc Lušina, Bela cerkev 13, Šmarješke Toplice.

ŠTORE 402 s kabino (600 delovnih ur) prodam, Maline 18, Semič.

ZETOR 5545 (pogon na štiri kolesa) po ugodni ceni prodam, Franc Perše, Zbure 30, Šmarješke Toplice.

SLAMOREZNICO Špaizer prodam, Tel. (047) 71-514.

SLAMOREZNICO Kela, nizko, z motorjem 10 KW, prodam, Telefon (047) 71-578.

TRAKTOR Schlüter (50 KM) s kabino, tehnično brezhiben, prodam, Juršič, Dolšče 1, Kostanjevica.

TRAKTOR IMT 558, letnik 1979, prodam. V račun vzamem kombi zastava 850 AK s sedeži, Butkovič, Volčje 35, 68256 Sromlje.

TRAKTOR paskuali (21 KS) prodam, Alojz Dragman, Dol. Kamenec 29, Novo mesto.

TRAKTOR (16 KS) s koso prodam, Telefon (068) 62-756, v večernih urah.

PUHALNIK tajfun s kardanom, rabljen eno sezono, prodam za 12 SM, Anton Kapele, Dolenjci 20, 68341 Adlešiči.

BCS kosilnico (petrolej — bencin) z vozikom in grabljami prodam, Ogled vsak dan popoldne, razen nedelje, ali tel. 21-531, Jože Goršin, Veliki Slatnik 12, Novo mesto.

BOČNO traktorsko kosilnico za IMT, rabljeno eno sezono, prodam, Cena po dogovoru, Jožica Dimec, Stranje 5, 68283 Blanca.

TRAKTOR Mc Kormick 324 D in 126 P prodam, Lipar, Šmarješke Toplice 24.

TV 18, malo rabljen, prodam, Bečnan, Nova vas 5, 61294 Višnja gora.

PLUG za TV 730 prodam, Ločna 34, Novo mesto.

MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta, malo rabljen, prodam, Redenšek, Jablanica 11, 68294 Boštanj.

VINOGRADNIKI, POZOR! Prodaj traktor goseničar Lamborghini s frezo ter plugi in dodatnimi kolesi za prevoz po asfaltu. Ogled pri Cirilu Pustavrtu, Vavpča vas 16, Semič.

PRODAM

PRODAM enobrazdni plug za T Vinkovič 730, Cena po dogovoru Mirtek, Nova gora 4, Krško.

PLETILNI STROJ Empisal, dvojedni, s kartami, avtomatik, ugodno prodam, Telefon 24-256, po 14. uri.

DNEVNO SOBO, poceni prodam, Ogled v soboto od 13. do 19. ure, Leopold Kočjaž, Slavka Gruma 16, Novo mesto.

PRODAM električni šivalni stroj Bagat Slavica (v omari), Telefon (061) 851-621, dopoldne.

KOLO MARATON, odlično ohranjeno, ugodno prodam, Gregor Bulc, Cesta brigad 42, Novo mesto, tel. 25-130.

DIATONičNO harmoniko prodam, Vprašajte na telefon (068) 22-215, v večernih urah.

PRODAM poročno obleko številka 40 krem barve, Cena 11.000,00 din, Telefon 22-768.

KAVČ, kotni, z dvema ležiščema, izven JUS (potreben prenovi), zelo poceni prodam, Informacije po telefonu 21-790, vsako popoldne od 16. ure dalje.

LEŽIŠČE brez jogija prodam, Sajc, Kristanova 32, telefon 25-462.

LADIJSKI STROP (80 m²) po 1200 din 1 m² prodam, Šinkovec, Regerča vas 39/a, Novo mesto.

JERMENICO za traktor Zetor in 1000 kg sena prodam, Simončič, Sela, Šentjernej.

2 t sena ugodno prodam, Pavlenč, Gmajna 7, Raka.

PRODAM večjo količino koruze ter traktorski plug, Naslov v upravi lista (2091/85).

GARAŽNA dvizna kovinska vrata prodam, Telefon 23-460.

KOZOLEC topler v dobrem stanju ugodno prodam, Naslov: Jernej Korbar, Dol. Kamenec 17, Novo mesto.

PRODAM gume za tovorna vozila 10.00 R 20 TIP Sava-Orjak, 6 komadov, Tel. (063) 783-121 od 6. do 14. ure ali (063) 783-141.

2,5 t krme prodam, Slavko Kuzma, Kolodvorska 51, Črnomelj, telefon 51-731.

PRODAM ali zamenjam za razno belo navadno vino (700 l), njivo na hribu v Beli cerkvi (18 arov), pše nemške ovčarje, Velikonja, Krka 22 a, Novo mesto.

KRAVO s teletom in telico, staro 16 mesecev, prodam, Lukšič, Dol. Straža 81, Straža.

PRALNI STROJ EI NIŠ (18 programov) Woolmark prodam za 4 M, Jakobljevič, Glavni trg 20, Novo mesto.

BRAKO prikolico ugodno prodam, Telefon 25-080, od 6. do 14. ure.

SENO prodam, Vovko, Sela-Rateč 11 a, tel. (061) 772-769.

TELEVIZOR (barvni) Gorenje prodam, Mikec, Odrga, Trebnje.

JADRNIKO Elan 425 prodam, Tel. (061) 212-444, popoldne.

BOBNE Amati in ojačevalec Gikatort 100 W za kitaro prodam, Tink, Irča vas 14, telefon 21-826, interna 237.

PRALNI STROJ, rabljen, ugodno prodam, Mihelič, 21. oktober 4/a, Črnomelj, telefon 51-014, po 17. uri.

KOZOLEC prodam, Naslov v upravi lista (2088/85).

KOSTANJEVE kole prodam, Žužek, Vrh 10, Trebelno.

PRODAM dobro ohranjeno hladilno skrinjo LTH (380 litrov) in po zelo ugodni ceni kombiniran štedilnik (4 plin, 2 elektrika), Ponudbe po telefonu (068) 47-047, Mirna.

PS 201 Gorenje, obnovljen, prodam, Telefon 20-387.

GUME, štiri nove za Z 101, dve železni peči, obloženi s šamotno opeko, okna (trodelno, dvodelno, enodelno, kletno z železnimi križi) in sobna vrata 78 x 180, vse dobro ohranjeno, poceni prodam, Okna so zastekljena, Furs, Cankarjeva 2, Novo mesto.

KOKOŠI nesnice, ki nesejo 6 mesecev in so primerne za nadaljnjo rejo, prodajamo, Murgelj, Jablan 30, Mirna peč.

PLUTO prodam, Telefon 22-901, dopoldne.

TV Iskra, barvan, prodam, Telefon 23-755.

PRODAM motorno kolo Tomos 15 SLC in kosilnico Alpina, vse v odličnem stanju, Albin Jevnikar, Veliki Ban 5, Šentjernej.

PRODAM nov gumi voz (12 col), železni, in trčno žago (pan žago), Naslov v upravi lista (2092/85).

SKEDENJ (hrastov), 15 x 10 m, prodam, Adlešič, Purga 5, Adlešiči.

PRODAM sedežno garnituro in štedilnik (3 plin, 1 elektrika), Telefon 23-893.

PRIKOLICO za osebni avto prodam, Informacije v popoldanskem času na telefon 22-750.

PRODAM otroško posteljico, stajico, hojco ter beli pult — 80, Marolt, Stritarjeva 4, Novo mesto.

RADIJSKI sprejemnik znamke »Niš« prodam, Radio je skoraj nov, Telefon 23-933.

UGODNO prodam skoraj novo žensko kolo na torpedu, Tel. 25-554.

HRASTOVE DESKE ugodno prodam, Vrtačič, Pristavica 1, 68310 Šentjernej.

SUH kvaliteten les (3 m³, 3 cm debeline), primeren za obdelavo, prodam, Naslov v upravi lista (2093/85).

KUPIM 300 kom. krtine KIKINDA, model 333, Franc Zadavec, Ragoška 7, Novo mesto, telefon 25-795.

KUPIM otroški avtosedež, Cesar Tomo, Šegova 10 (popoldan).

PARCELO, primerno za vikend, v bližini Novega mesta kupim, Telefon 25-986.

VEČJE gospodarsko poslopje v centru Novega mesta, primerno za obrt ali adaptacijo v stanovanje, prodam, Ponudbe na telefon (061) 332-827.

HIŠO (nedograjeno) v Semiču prodam, Cena po dogovoru, Marjan Golobič, Štrekljavec 19, Semič.

VINOGRAD v Šmarju prodam, Helena Klemenčič, Radohova vas 1, Šentvid pri Stični.

PRODAM polovico hiše, primerne za tiho obrt, v centru Novega mesta, Partizanska 1, Informacije na telefon (068) 23-621.

VEČJO dvostanovanjsko hišo v centru Mirne prodam (lahko tudi samo stanovanje), Rado Dolensček, Peč 6, Grosuplje.

POSESTVO (6 ha) v bližini Sevnice prodam, Informacije po telefonu (068) 81-765.

VINOGRAD v izmeri 17 a v Vrhovski vasi ugodno prodam, Marija Kožar, Pristava 15, Podbočje, V dopoldanskem času kličite na telefon 62-050.

RAZNO

ZA POMOČ pri učenju angleščine ob sobotah iščemo študenta(-tko) za učenko 1. letnika usmerjenega izobraževanja, Telefon 24-833.

SPREJEM KURIRČKOVE POŠTE

V četrtek, 28. marca, smo sprejeli kurirčkovo torbo od pionirjev osnovne šole Otočec. Sprejem smo kljub slabemu vremenu pripravili na igrišču ob šoli. Prišli so tudi vojniki. Učenci literarno-recitacijskega krožka in pevski zbor so pripravili kulturni program, ki ga je popeljal Stane Gorenc harmoniko. Naše pismo je prebrala predsednica pionirskega odreda Monika Jalovec, nato pa so naši kurirji odnesli torbo in jo predali škojancem vrstnikom. Zdi se mi lepo, da vsako leto obujamo spomine na težke dni NOB.

SABINA KOČJAN, 5. b. OŠ 29. oktober Šmarjeta

SISOVSKI PAKET

SEVNICA — Delegacije za samoupravne interesne skupnosti so v ponedeljek prejele zajeten sveženj gradiv za seje skupščin v prihodnjem tednu. Po težavnem usklajevanju so primanjkljaj od okrog 80 milijonov dinarjev znižali na približno 40 milijonov dinarjev. Nezavidljiv gnotni položaj se bo poznal v šolstvu, zdravstvu in socialnem skrbstvu. Združeno delo podpira višjo stopnjo za raziskovalno skupnost, saj ima vrsta kolektivov »v ognju« svoje projekte.

DOBVESTILA

CVETLIČARNA IKEBANA Julija Brinca iz Metlike najmanj tri vence skupaj dostavlja tudi v Novo mesto in okolico. Izdelujemo še žalne šopke, ikobane in druge cvetne aranžmaje. Telefon: 58-722 in 56-684.

ŽAGAM drva v Novem mestu in okolici. Pokličite na tel. 21-360!

OBVEŠČAM, da imam na zalogi vse vrste žaluzij, tudi medstekelne (25 mm) za kombivak okna. Roletarstvo MEDLE, tel. 23-673.

VARSTVO za 16-mesečnega fantka iščemo na našem domu (v Plavi laguni), Telefon 20-374.

PREKLICI

IVAN GRM, Bušince 2, Dol. Toplice, opozarjam JOŽETA FABJANA, Bušince 1 a, naj si ne lasti mojega zemljišča, ker sem ga dal v najem ADOLFU BARBERU, Bušince 2 a. V nasprotnem primeru ga bom sodno preganjal.

TINE GOLOBIČ, Štrekljavec 19, Semič, prepovedujem hojo po vrtu in pašo kokoši po vrtu okrog hiše. Obenem opozarjam, da bo odgovoren za vso škodo tisti, ki bo opažen pri mojem posloplju ali orodju.

TEREZIJA KOVAČIČ iz Birčev vasi in MARIJA GAŠPER, K Roku, Novo mesto, opozarjajo VIDA GOLOBA iz Birčev vasi, naj preneha sekati in prodajati vse, kar je last pokojnega IVANA GAŠPERJA, ker se ni bila zapiščinska razprava. Če tega ne bo upošteval, bova sodno ukrepala.

RUDI in MILENA SRPČIČ, Kidričeva 9, Brežice, opozarjajo vsakogar, ki bo vozil preko najine njive v Lohkah, parc. št. 172/3, da ga bova sodno preganjala. Prepoved je trajna.

JOZEFA BRADAC, Žužembek 113, prepovedujem Mohorju URŠIČU, Žužembek 121, vožnjo in hojo čez mojo njivo. Če tega ne bo upošteval, bom sodno ukrepala.

JOZE ŽUPAN in sin STANE, Veliki Ban 1, Šentjernej, prepovedujeta delanje kakršnekoli škode po našem zemljišču. Posebno opozarjamo MARTINA BRDIKA mlajšega in STEFANA CVELBARJA iz Velikega Bana, naj prenehata z vožnjami skozi parcelo za Kraljev vrh in osebni prepiri in obračuni z nama. Če tega ne bosta upoštevala, ju bova sodno preganjala.

OČETU VIKTORJU KOČJAŽU za 80. rojstni dan, mami pa za minulo praznovanje od srca čestitajo otroci z družinami Anica, Joži, sin Viktor, Miha ter vnučki.

Dragima Štefki Luzar in Pavljiu Kelbiču vse najboljše za praznik, vsi ki ju imajo radi.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

GOSTILNA išče dve dekletki za delo v kuhinji in točilnici, Telefon 50-125.

V REDNO delovno razmerje sprejem KV mizarja ali delavca za pričetve v lesni stroji. Delo je na terenu in delno v Novem mestu. OD dober, Prednost imajo kandidati z opravljenim voznim izpitom B kategorije, Telefon (068) 25-691.

ZAPOSLIM dekle za delo v gostilni. Ostalo po dogovoru, Tel. (068) 69-179 ali osebno.

DEKLE za strežbo, kvalificirano, priučeno ali začetenico, zaposlim takoj. Nudim dober OD ter hrano in stanovanje v hiši, Gostilna ŠEREK, Višnja gora, telefon (061) 784-021.

V REDNO delovno razmerje sprejem dva delavca oziroma delavki, ČREVARSTVO Matej Bobič, Škojan.

KV KUCHARICO zaposlimo takoj, Gostilna PAVLIN, Mačkovec 31, Novo mesto, telefon 22-308.

STANOVANJA

DYOPOSTELJNO SOBO oddam, Naslov v upravi lista (2089/85).

STANOVANJE v Šentjerneju išče mamica z otrokom. Kličite na telefon 32-044, dopoldne.

Motorna vozila

R 4, letnik 1978, prodam, Anton Vidmar, Šegova 59, Novo mesto. Ogled: petek, sobota od 16. ure dalje.

R 4 GTLJ, december 1983, ugodno prodam, Hrovat, Kotarjeva 2, Novo mesto.

SKODO 120 L, letnik 1981, garžirano, prodam, Telefon (068) 22-300.

126 P, letnik 1978, in ZASTAVO 750 S.C., letnik 1979, ugodno prodam, Martin Turk, Dolž 2, Novo mesto.

ZAHVALA

V 43. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi brat, zet in stric

**ANTON
LOJK**

z Zajčjega vrha 12

Iskrena zahvala vaščanom, znancem, prijateljem in sorodnikom za vso pomoč, izraženo sožalje, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala pokojnikovim sodelavcem v Rudniku Kanižarica iz Črnomlja.

Žalujoča družina Lekič in ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob izgubi moža, očeta in dedka

**ANTONA
KRESETA**

iz Mokronoga

se najlepše zahvaljujemo sosedom, znancem, prijateljem in zdravniku za nesebično pomoč. Iskrena hvala tudi organizacijam ZZB Mokronog, GD Mokronog ter LD Mokronog, govornikom, godbenikom in pevcem. Vsem zahvala za darovano cvetje in izrečeno sožalje.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 56. letu starosti zapustil

**FRANC
GODNJAVEC**

iz Trebnjega, Stari trg 12

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem DPO, godbi, pevcem, sosedom, posebno Zoretovim, za pomoč, izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter spremstvo pokojnika na zadnji poti.

Žalujoči: žena Rezka, sinova Franci in Zdravko z družino, mama, bratje, sestri in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti naše drage sestre in tete

**ALOJZIJE
JUHART**

iz Trebnjega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ji darovali cvetje ter jo spremili na zadnji poti. Zahvala velja tudi g. župniku za opravljeni obred in spremstvo ter pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi.

V SPOMIN

11. aprila je minilo žalostno leto, odkar si nas zapustil, dobri mož, brat in stric

*Že eno leto v grobu spiš
a v srcih naših še živiš,
ne mine ura, dan, ne noč,
povsod si z nami ti navzoč.*

**JANEZ
GRGOVIČ**

Dol. Maharovec pri Šentjerneju

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižigate sveče in obiskujete njegov zadnji dom.

Vsi njegovi

*Ljubil si svoj vinograd,
ljubil si dom,
a v pomladnem popoldnevu,
odšel si v večni dom.*

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustil naš oče, brat in stric

**ALOJZ
LUŽAR**

iz Dol. Mokrega polja 23

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za številna sožalja, GD Mokro polje za organizacijo pogreba ter ostalim GD, govorniku, sosedom za pomoč. Cestnemu podjetju in Kremenu za cvetje in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sinovi Martin, Lojze, Pepi z družinami in Tone, hčerki Martina in Mici z družinama ter brat in sestra

ZAHVALA

V ožjem rodbinskem krogu smo se v Ljubljani poslovili od naše drage tete

MARIJE FERLIČ

roj. BON

iz Novega mesta, Glavni trg 6,
novomeške odposlanke na Kočevskem zboru in
medvojnne aktivistke

Ob tej priliki se zahvaljujemo vsem prijateljem, ki so jo v njeni starosti obiskali in bodrili, osebu internega oddelka novomeške bolnice in doma starejših občanov v Šmihelu ter vsem, ki so se od pokojne poslovili na ločenskem pokopališču, posebno pa tovarišem iz ZZB NOV Novo mesto, ki so z izbranimi mislimi obnovili njeno življenje in doprinos Novemu mestu.

V imenu sorodstva: nečak Vinko

ZAHVALA

Ob smrti naše drage, nepozabne

JULKE TOMAŽIČ

roj. Čekada

iz Semiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ji v času bolezni nudili pomoč, spremili žaro na zadnji poti, jo obsuli s cvetjem in nam izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom in osebu internega oddelka bolnice Novo mesto za lajšanje trpljenja med boleznijo. Pristrčna hvala za vsestransko pomoč tov. Jelki Kristan, Seki Vraničar, družini Doličevi, Kastelčevi, vsem sostanovalcem bloka 30/b, organizaciji ZB Semič, praporščakom, govornikoma Dušanu Kočvarju in Martini Jakša za tople besede slovesa ter metliški godbi. Iskrena hvala vsem, ki ste ji za časa njenega življenja kakorkoli pomagali in jo imeli radi.

Žalujoči: sin Jurij z družino, sestre Tilka, Jožica in Mici ter ostalo sorodstvo

Freiburg, Črnomelj, Koper, Rijeka, Semič, dne 3. aprila 1985

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra, teta in svakinja

*Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spominajte se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

MARIJA ZUPANČIČ

Dolenji vrh 6, Dobrnjč

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, pokojni podarili cvetje, jo spremili na njeni zadnji poti, nam pa izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo ginekološkemu oddelku Novo mesto, Onkološkemu inštitutu za lajšanje bolečin. Iskrena hvala DO Trimo, Instalaciji, ZB Svetinje, Dobrnjč, Trebnje, pevcem, pihalni godbi in govornikoma pri odprtem grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala za pomoč.

Žalujoči: mož Karol, sin Darko z družino, Jože, hči Vida z družino, Silvo in ostalo sorodstvo

OSMRNICA

Tiho nas je zapustila naša babi

FANI ADAM

roj. PERUŠEK

njeni: mož KAREL, hčerka EVA in vnuk TOMAŽ

NOVO MESTO

ZAHVALA

V 79. letu je tragično preminil ata, stari, ata in brat

**BOŠTJAN
ROGINA**

iz Stare Lipe pri Vinici

Najlepše se zahvaljujem sorodnikom, sosedom in vaščanom za pomoč in izrečeno sožalje, Ivaničevim z Vinjega vrha, kakor tudi delavcem UJV Novo mesto in Črnomlja ter dr. Strmčevi. Hvala župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča hči Vida z družino in ostalo sorodstvo

Grahovo pri Cerknici

NARAVOSLOVNI DAN

S šolskim avtobusom smo se odpeljali v Novo mesto. Tam smo si ogledali železniško postajo in se pogovarjali z železniškimi delavci. Nato smo na blagajni kupili karte in se z vlakom peljali do Centra. Ogledali smo si tudi Jakčevo galerijo in šli v slaščičarno. Polni vtisov smo se vrnili domov.

MATJAŽ KRAŠNA, 2. b
OŠ Škocjan

ZBIRALI STAR
PAPIR

Ob prihodu pomladi smo spet počistili kleti in podstrešja ter izpeljali akcijo zbiranja starega papirja. Zbrali smo 16.690 kilogramov papirja. Najboljši je bil 6.c, ki je zbral 2.560 kilogramov starega papirja. Posamezno so se najbolje odrezali: Silvo Rak, ki je prinesel 249 kg papirja, Aleš Staroveški z 248 in Tibor Santelj z 215 kg papirja. Z akcijo smo bili zadovoljni.

MOJCA KUZMIČKI
OŠ Savo Kladnik
Sevnica

PRVI PLES

Starejši mladinci iz Artič so organizirali plesne vaje. Priključili smo se jim tudi mladinci iz osnovne šole. Nedavno pa je naša mladinska organizacija organizirala ples. Sprva smo mislili, da ne bo uspel, saj ni bilo obiskovalcev. Počasi pa so se mladinci začeli zbirati. Naš prvi ples je uspel, čeprav je bila večina utrujena po kotesarjenju v Kumrovec oz. po pešačenju do spomenika v Močniku, kjer so mladinci počastili spomin na padlega kurirja.

SUZANA MÖLAN, 8. a
OŠ Artič

O PROSTEM
ČASU MLADIH

Pionirji osnovne šole bratov Ribarjev v Brežicah smo imeli v začetku aprila problemsko konferenco o prostem času mladih. Prišlo je veliko delegatov oddelčnih skupnosti in nekaj učiteljev mentorjev interesnih dejavnosti. Žal pa ni bilo vabljenih predstavnikov številnih društev in organizacij, ki naj bi nam pomagale zapolniti naš prosti čas. V razpravi je prišlo na dan veliko naših želja, ki pa jih še ne moremo uresničiti. Dogovorili smo se, da bomo ustanovili pionirske ulične in hišne svete in tudi sami pomagali iskati mentorje interesnih dejavnosti.

MOJCA MAKIČIČ
OŠ bratov Ribarjev
Brežice

SRNE NA
POKOPALIŠČU

KOČEVJE — Zasajeno cvetje ali cvetje v vazah s kočevskega pokopališča čez noč izgine. Občani so sumili, da ga požro koze ali ovce, ki prihajajo na pokopališče skozi poškodovano ograjo ali odprta vrata pokopališča. Akcija krajevne skupnosti in miličnikov, izvedena 9. aprila, pa je pokazala, da cvetje žro srne, ki si izkopljejo rov pod pokopališko ograjo v mehki nasipani zemlji. Pokopališka vrata so zvečer zaprta oz. ostajajo odprta le, če jih ne zapre za seboj kakšen nočni obiskovalec pokopališča.

Delavski svet ZCD TOZD Zdravstveni dom
Trebnje v skladu s 179. členom statuta

razpisuje

licitacijo
za prodajo osebnega avtomobila R 4 reg. št. NM 678-41, letnik 1979.
Izključna cena je 110.000 din.

Licitacija bo v soboto 4/5-1985 ob 8. uri pred reševalno postajo ZD Trebnje. Ogled je možen eno uro pred začetkom licitacije.

Vsi udeleženci licitacije morajo pred začetkom licitacije vplačati varščino v višini 10% izključne cene. Kupec mora plačati kupnino najpozneje v 15 dneh od izvedene sklenitve pogodbe.

289/16-85

JANKO BUKOVEC

Pri Bukovčevih v Semiču se tradicija trdnosti vleče že nekaj rodov. In četudi je oče Janka Bukovca, sedanjega gospodarja, pred drugo svetovno vojno želel postati politik, se je po vojni raje odločil za zemljo. Tudi Janko se je težko sprijaznil s tem, da bi se zapisal kmečkemu stanu, a je moral popustiti očetu vztrajnosti, ki ga je že vnaprej kot najmlajšega sina določil za gospodarja. Vendar ni popustil kar tako; za leto dni se je celo zaposlil, a mu s kmečkim delom tudi tokrat ni bilo prizaneseno, kajti pet bratov in sester se je šolalo, glavno breme kmetovanja pa je padlo nanj. Zato se je pred poldrugim desetletjem odločil, da ostane na kmetiji.

»Takrat sem prevzel od očeta dve kravi in dva konja, leta 1973 pa nam je pogorel še hlev. Zavedal sem se, da grem lahko v korak z razvojem le z novo tehniko in tehnologijo. Zato sem obnovil hektar in pol vinogradov, ves zaslužek pa vložil v nove stroje. In ko sem že mislil, da bo konec stroškov z mehanizacijo, jo moram začeti obnavljati,« pove Janko, ki je prepričan, da je danes uspešen le tisti kmet, ki je tudi dober ekonomist, gospodarstvenik, ki mora znati iz zemlje, zlasti kraške, kakršna je okrog Semiča, iztisniti čim več.

»Nisem se mogel odločiti le za eno usmeritev, saj je naš trg preveč nezanesljiv in kmetije ne vemo, kako bomo tisto, kar spomladi posejemo, jeseni prodali.« Prav zaradi tega ima

Janko v hlevu po 8 glav živine, začel je s kmečkim turizmom, s pomočjo katerega — tako pravi — lažje proda pridelke, z vsem srcem pa se je zapisal vinogradništvu. Bil je eden od ustanoviteljev pred desetimi leti osnovanega Društva vinogradnikov Bele krajine in njegov prvi predsednik. »Takrat so tudi naši vinogradniki začeli zahtevati, naj začnemo s sodobnim vinogradništvom. Predvsem vinogradniki v črnomaljski občini smo se prej izobraževali sami, vinogradništvo je bilo stihijsko. Ko pa smo se vsi belokranjski vinogradniki povezali v društvo in z metliško Vinsko kletjo, so bili kmalu vidni rezultati, predvsem pa se je izboljšala kakovost vin, kar pokažejo zlasti vsakoletne vinske razstave,« pove podpredsednik priradivnega odbora letos že 9. razstave belokranjskih vin, ki se bo čez dober teden začela v Semiču.

»To ni le ocenitev preteklega vinske sezone in vinogradniški praznik, ampak predvsem šola za vinogradnike. Te razstave so prinesle veliko dobrega. Grobih napak v vinu, kot so samorodnica, primešana kakovostni pi-jaci, ali plesen — tega ni več in le enolog lahko ugotovi napako. Neupravičeni so tudi očitki velikih vinogradnikov, da lahko tisti z manjšimi vinogradi pripravijo boljše vino. Tako imenovani »vikendarji« so prispevali veliko dobrega: novo tehnologijo, učijo se iz sodobne, priznane literature, v tem pa imajo prednost pred tistimi, ki se učijo le v zidanicah. Vedeti namreč moramo, da se je tehnologija starih očetov že preživela,« premleva Bukovec med tem, ko ga včasrat zmotijo telefonski klici ali zvonjenje pred vrati. Janko je, kljub temu da je glavna delovna sila na 18 hektarov veliki kmetiji, saj je žena zaposlena, oče in teta pa sta ostarela, vključen v številne organe v krajevni skupnosti Semiču, katere predsednik skupščine je in zunaj nje. Sedaj ima kar 15 funkcij, zato ni čudno, da se pogosto oglašajo pri njem ljudje za nasvete. »V naši krajevni skupnosti dajemo prednost krajevni problematiki pred kakršno koli politiko, saj se držimo načela, da je zadovoljen krajan dober državljan,« pravi Bukovec.

M. BEZEK

Strah in negotovost ob Krupi

Na odgovore na nekatera vprašanja bodo morali krajski šestih vasi ob onesnaženih Krupi počakati do obiska republiške komisije v Stranski vasi

STRANSKA VAS — Pretekli teden je izvršni svet črnomaljske občinske skupščine sklical v Stranski vasi sestanek z delegacijo prebivalcev vasi ob Krupi, na katerem so jih želeli predvsem seznaniti z rezultati sanacije ob zastrupljeni reki. Krajsani pa so zastavili tudi vrsto vprašanj, vendar bodo na nekatera dobili odgovore takrat, ko se bo — predvidoma v kratkem — v Stranski vasi sestala republiška komisija za koordinacijo strokovnega dela pri reševanju problematike onesnaženosti Krupe.

Krajsane je zanimalo, zakaj nekateri še vedno niso dobili izvidov zdravniških pregledov, ki so jih v Ljubljani opravili na slučajno izbrancem vzorcu ljudi iz šestih ogroženih vasi. In zakaj tisti, ki so izvide že dobili, ne smejo zvedeti rezultatov preiskav, saj ti prihajajo v kuvertah pod »strogo zaupno — poklicna tajnost«. Ljudje, ki so kljub temu odprli pismo, so bili v črnomaljskem zdravstvenem domu grajsani, tisti pa, ki tega niso storili, niso nikoli zvedeli za rezultate.

Spraševali so, kako sta s polikloriranimi bifeniili (PCB) zastrupljena okolica in ozračje, predvsem pa so zbegani zaradi različnih, nasprotujočih si izjav strokovnjakov v zvezi z njihovim problemom. Zaradi že toliko različnih informacij menijo, da niso popolnoma informirani, kar le povečuje njihovo negotovost. Zato so zastavili republiški komisiji šest vprašanj, vendar z odgovori, objavljenimi v Delu, niso zadovoljni. Menijo, da odgovori niso bili dovolj neposredni. Pritoževali so se nad nestrokovno postavljenimi cisternami in vodovodom, spelanim iz njih, saj je voda pozimi zamrznila. Cisterne so sedaj izolirane, tako da se tudi poleti voda v njih ne bo grela. Krajsani so pripomnili, da se tudi zamenjave živil niso lotili na pravem koncu, saj so, namesto da bi zamenjali kokoši, začeli z zamenjavo jajc, zato je vsak rešil problem po svoje. Nadalje imajo težave z mlekom, saj za poltretji liter oddanega mleka dobijo v trgovini komaj liter mleka. Vprašali so tudi, ali bodo tisti, ki so krivi za onesnaženje Krupe s PCB, kaznovani.

DELOVNI KOLEKTIVI ZA ŠOLSKE RAČUNALNIKE

BREŽICE — Na vseh šolah bi radi čimprej dobili pripomočke za računalniško opismenjevanje, vendar se ob s sredstvih, ki jih imajo na voljo, lahko to privoščijo postopoma, ne vsi hkrati. Direktor Emoninega tozda Terme Čatež Vlado Deržič je te dni dal pobudo za zbiranje sredstev v delovnih organizacijah in hkrati zagotovil finančno pomoč njihovega kolektiva. Za tak način se je zavezal v prvi vrsti zato, da bi ustregel željam šolarjem in da bi imeli otroci na vseh šolah v občini enake možnosti za računalniško izobraževanje.

J. PAVLIN

poljščinah, vendar strup ni prišel iz zraka, ampak je to zanj le eden od členov v verigi voda — žival — gnoj — zemlja. Kar pa se tiče rezultatov preiskav je dr. Pečavar dejal, da imajo krajsani pravico, da so obveščeni o njih. Sicer pa so v pregledu vključeni le ljudje, ki niso zaposleni v Iskri, tako da bi lahko natančno ugotovili, kateri so se zastrupili izključno s hrano, vodo. Od delavcev Iskre pa je bilo pregledanih 21 tistih, ki so nazadnje delali s PCB. Po znanih rezultatih pregledov teh ljudi pa bodo pregledali tudi druge, ki so bili prej ali posredno v stiku s PCB. Kar se tiče odgovornosti za onesnaženje Krupe, jo ugotavlja temeljno sodišče v Novem mestu, postopek pa je v teku.

»Ogroženost ljudi v tem trenutku ni zastrašujoča, zato pa problem Krupe ni nič manjši, saj vsaj še 20 do 30 let ne bo primerna za uporabo. Sicer pa bodo predhodne ocene raziskav znane konec aprila, končne pa jeseni,« je povedal dr. Pečavar ter dodal, da so nad semiško Iskro, kjer so uporabljali PCB, in drugod opravili meritve zraka, vendar je majhna verjetnost, da vsebuje PCB. Pač pa so PCB, ki pa je pod dovoljeno mejo, zasledili v

»Dr. Albin Pečavar z Zavoda za socialno medicino in higieno iz Novega mesta je pojasnil, da v dosedanjih pregledih niso ugotovili ne akutnih ne kroničnih zastrupitev in ne direktnih poškodb. Obolenja, ki so jih odkrili, niso specifična, so pa znaki, da ljudje v sebi nosijo PCB.«

Stroj za kopalne kadi

V metliški Novolesovi tovarni so izdelali stroj za vakuumsko preoblikovanje pleksi plošč

METLIKA — V metliškem Novolesovem tozdu Tovarna kopalniške opreme so pred kratkim izdelali stroj za vakuumsko preoblikovanje pleksi plošč, ki ga uporabljajo pri proizvodnji kadi. Stroj so načrtovali Novolesovi strokovnjaki ob sodelovanju semiške Iskre, kjer so izdelali računalniško krmiljenje. Če bi hoteli podobni stroj uvoziti, bi jih to stalo okoli 30 milijonov dinarjev.

Prej so v metliškem tozdu že imeli podobne uvožene stroje, vendar precej manjše in manj zmogljive, medtem pa se je njihova proizvodnja tako razvila, da so nujno potrebovali stroj takih zmogljivosti. Stroj najprej pleksi ploščo segreje, nato pa jo preoblikuje po kalupu. Povedano po domače: v stroj dajo primerno pleksi ploščo, ven pride kopalna kad, celotni proces pa vodi in nadzoruje mikroprocesor. Stroj vakuumira in preoblikuje plošče v izmeri 195 x 95 cm, globina izdelkov pa je lahko do 1 meter.

Stroj, ki meri 3 x 3 m in za izdelavo katerega so med drugim porabili 7 km

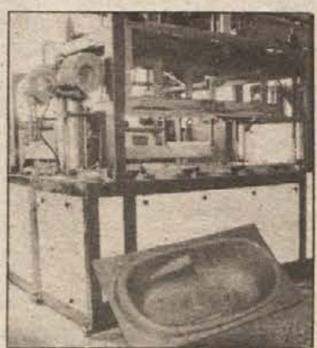
preoblikovalcem akrilnih in poliestrskih plošč, kot so proizvajalci bele tehnike in drugi.

Prvi sejem uspel
Na sejmu rabljenih avtomobilov na Mirni sklenjenih 20 kupčij

MIRNA — Trebanjsko AMD je želo uspeh. Na prvem avtomobilskem sejmu, ki so ga minulo nedeljo pripravili na Mirni pri tovarni Kolinske, se je namreč zbralo prek 150 vozil. Obisk je bil daleč nad pričakovanji. Kljub temu pa so vse službe dobro delovale, tako da so vsi odhajali z Mirne s kar najboljšimi vtisi. Kot na prvem avtomobilskem sejmu v Ljubljani ali v Zagrebu je bilo tudi tu največ fičkov, katere in bolh. Kot novost je treba omeniti sejem rabljenih traktorjev in drugih kmetijskih strojev. Med obiskovalci je bilo tudi za ta del sejma veliko zanimanja. Na sejmu je bilo sklenjenih več kot dvajset kupčij, čeprav so sklenili »samo« 12 pogodb.

Poslej bo sejem na Mirni vsako nedeljo od 7. do 13. ure. Nanj vabijo vse, ki bi radi prodali ali kupili novega jeklenega konjička. Da obiskovalci ne trpe žeje in lakote, na Mirni in na sejmišču skrbi znana gostilna Kolenc.

Ugotavlja, da ga bodo začeli letos graditi v semiški krajevni skupnosti, so razdelili v dve etapi. Začeli bodo z delom, ki je bil projektiran že leta 1983, ko so nameravali speljati vodovod iz Krupe, saj so na delu trase od Talčevega vrha do Nestoplje vasi, kjer se bo vodovod odepil na Krč in Vinji vrh, v zamudi, ker terenskih del niso mogli opraviti pravečasno.

DOMAČE ZNANJE — Stroj za vakuumsko preoblikovanje pleksi plošč, prvi tak v Jugoslaviji, ki so ga izdelali v metliškem tozdu Novolesa, je plod domačega znanja.

potresni sunek.

POTRES V OKOLICI DRAGATUŠA
DRAGATUŠ — V soboto, 13. aprila, so ob 6.44 uri instrumentna observatorija na Golovcu v Ljubljani zabeležili potres z jakostjo 4. do 5. stopnje po Mercalijevih lestvici z epicentrom na širšem območju Dragatuša. Dve uri in pol po tem je sledil še en šibkejši potresni sunek.

UDARNIŠKA SOBOTA NA DOBRUŠKI GMAJNI — Prvič se je zgodilo 13. aprila letos, da so Romi organizirali solidarnostno udarniško delo. Prebivalce Žabjeka, ki so si na tak način pred kratkim že uredili WC in okolje naselja, so s kombiji prepeljali v Dobruško vas. Tu so stanovalcem romskega naselja, v katerem je več starih ljudi, pomagali kopati vodovodno traso. V enem dnevu so bila tako rekoč vsa zemeljska dela končana. (Foto: R. Bačer)

Padalska svila za poročno obleko

Štirideset let partizanske poroke Marije in Franca Škofa iz Novega mesta

NOVO MESTO — »Bilo je v soboto, 8. aprila 1945 popoldan, mesec dni pred koncem vojne, ko je prišel pome Franc s parom belih konj in federvagnom, na katerem sta sedela priči Niko Belopavlovič in Franc Potočar (Čampa). Več kot petdeset avtov-partizanov se je zbralo in veselilo smo se do poldneva naslednjega dne. Bila je res ta prava očet, in prav nič nas ni motilo streljanje ustašev v bližnjih Bubnjarcih na hrvaški strani proti našim Rosalnicam,« tako se tistega dne spominja Marija Škof. S Kalčevim Francetom iz Boldraža pri Metliki sta namreč minuli ponedeljek v strogu svoje družine praznovala štiridesetletnico poroke, Marija pa še zaokrožen življenjski jubilej — šestdesetletnico.

Franca Škofa poznajo mnogi starejši Novomeščani, saj je še vedno aktiven družbenopolitični delavec, predsednik ZB Center, kot zanimivost pa naj zapišemo, da je kot upokojenec tudi delegat na novomeškem matičnem uradu za sklepanje zakonskih zvez. Kot krojaški pomočnik se je Franc spoznal z Marijo, še preden se je pričela vojna. Bila sta še premlada, da bi se vzela, potem pa je prišla vmes vojna. Franc je na Brezovi rebri stopil v belokranjski odred, ki ga je vodil Ilija Badovinac. Čeprav se je bataljon stalno premikal, je večkrat našel čas in Marijo obiskal na njenem domu v Gabrjih pod Gorjanca. Potem se je pred belimi morala umakniti in se je

preselila k stricu v Bušinj vas. Vseskozi je sodelovala s partizani. Ko se je bližala svoboda, sta s Francem odšla na dom k očetu, da se pogovorijo, če mu zaupa hčerko. Nisem ga še utegnili vprašati, ko pritečejo sosede in povedo, da se bližajo beli. Marija je

OHCET VSEH OHCETI — Partizanska poroka Marije in Franca Škofa je bila za takrat že osvojevano Belo krajino velik dogodek. Partizanski svatje so se veselili do opoldne naslednjega dne.

PO ŠTIRIDESETH LETIH — Partizanska poročena sta še vedno skupaj. Njun zakon je trden bolj kot marsikateri, sklenjen po vojni.

kozerija GLAVNO, DA JE SESTANEK USPEL

V sejni sobi repiške občinske skupščine že dolgo ni bilo na kupu toliko sposobnih možganov.

— Vse več delovnih organizacij se je letos vpisalo med izgubarje, je bil navidezno zaskrbljen tovariš Župan.

— Ogromne probleme imamo z evidentiranjem kandidatov zdaj pred volitvami, je premleval tovariš Sezedejevič in se z začudenjem obračal h koncu dvorane, kjer ga ni nihče poslušal.

— Bolj od volite me skrbijo nizki osebni dohodki delavcev. Prišli smo že do te stopnje, da se neposredniki ne morejo preži-

vljati z delom svojih rok. Govorimo celo o nekakšnih socialnih podporah, je dvigoval glas tovariš Sindikalič. S tem je skoraj prevpil zvok gasilske sirene, ki jo je bilo slišati nekje od daleč...

— Članstvo je mlahavo. V preteklosti je bilo vse preveč takšnih, ki so vstopali v naše vrste iz koristoljubja. Sezname bi bilo treba pregledati, in kdor ne sodi med nas, ga je treba črtati. Toliko malodušja, tišine in nezanimanja ni bilo še nikoli. Kot da se vsem fučka za vse! je že skoraj kričal tovariš Rdeček.

— V naši krajevni skupnosti so že nekaj časa vsi sestanki nesklepčni, pa naj jih skličemo

med delovnim časom ali izven njega, je pristavila svoj lonček krajevna skupnost Repičeva draga.

— Mladi so ogorčeni predvsem nad stipendijsko politiko in nad zaposlovanjem. Stipendije iz združenih sredstev so še preveč oddaljene od kadrovskih, poleg tega delovne organizacije ne sprejemajo v delovno razmerje niti svojih stipendistov, je zarezal v problem mladih tovariš Mladič, ko je bilo slišati zavijanje sirene že drugič. Zategnjeno je tulila nekje daleč...

— Tako smo na psu, da niti najbolj potrebnih na moremo več pošiljati v toplice. Naše članstvo je razočarano, kajti žrtvovalo je svojo preteklost, upajoč v svetlejšo prihodnost, kot jo je dočakalo, je s potlačnim glasom ugotavljal tovariš Pušič.

Po osmih urah govorjenja je delovni predsednik na koncu ugotovil, da je sestanek zelo uspel, ker je pokazal vrsto perečih problemov. Občinski kurir pa je planil v sejno sobo in obvestil prisotne, da je v času njihovega sestankovanja do tal pogorela delovna organizacija Hitrotkal.

TONI GAŠPERIČ

ZA SODOBNO PISARNO

NOVO MESTO — Mercatorjev tozid Contal, ki je generalni zastopnik danskega podjetja Rex Rotary, je v novomeškem hotelu Metropol pripravil predstavitev fotokopirnih in raznoževalnih strojev, zadnjih modelov kalkulatorjev, prenosnih pisalnih strojev in NCR blagajn. Ogled in pogovor s strokovnjaki je bil možen včeraj in je še danes, 17. in 18. aprila, od 9. do 14. ure.